

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2016.7.13.
COM(2016) 467 final

2016/0224 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**az Unión belüli nemzetközi védelemre vonatkozó közös eljárások létrehozásáról,
valamint a 2013/32/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat háttere és indokai

Az Európai Unió egy integrált, fenntartható és egységes uniós migrációs politika kialakításán dolgozik, amely a szolidaritáson és a felelősség tisztességes megosztásán alapul, és amely mind nyugodt időkben, mind krízishelyzetekben hatékonyan tud működni. Az Európai Migrációs Stratégia elfogadása óta¹ az Európai Bizottság azon tevékenykedett, hogy végrehajtsa mind az azonnali, mind a hosszú távú migrációs áramlás hatékony és átfogó kezeléséhez szükséges intézkedéseket.

A közös európai menekültügyi rendszer alapja a nemzetközi védelmet kérelmezőkért felelős tagállam meghatározásának szabályain (beleértve a menekültügyi ujjnyomat-adatbázist is), a menekültügyi eljárások, a befogadási feltételek, a nemzetközi védelemre jogosultak elismerésének és védelmének közös szabályain alapul. Mindemellett az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal segítséget nyújt a tagállamoknak a közös európai menekültügyi rendszer végrehajtásában.

Nem érintve a jelentős előrehaladást, amit a közös európai menekültügyi rendszer fejlődésében elértek, továbbra is jelentős különbségek vannak a tagállamok között az alkalmazott eljárások típusaiban, a kérelmezőknek biztosított befogadási feltételekben, az elismerési arányokban és a nemzetközi védelemre jogosultaknak biztosított védelem típusában. Ezek a különbségek hozzájárulnak a továbbutazásokhoz és a menedékkérelem több tagállamban történő benyújtásához („asylum shopping”), bevándorlásra ösztönző tényezőket hoznak létre és végeredményében a szükségben lévőknek nyújtott védelem biztosításának a tagállamok közötti egyenlőtlen elosztását eredményezik.

Az elmúlt időszakban érkezettek nagy száma azt mutatja, hogy Európának hatékony és eredményes menekültügyi rendszerre van szüksége annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok közötti igazságos és fenntartható felelősségmegosztás biztosítható legyen, hogy az Európai Unió területén megfelelő és tisztességes feltételeket lehessen biztosítani, hogy gyorsan és hatékonyan el lehessen bírálni az Európai Unióban benyújtott menedékjog iránti kérelmeket és biztosítani lehessen a határozatok minőségét, hogy azok, akiknek nemzetközi védelemre van szükségük, ahhoz hatékonyan hozzájuthassanak. Ezzel egyidőben az Európai Uniónak fel kell lépnie a szabálytalan és veszélyes mozgások ellen és fel kell számolnia az embercsempészetet. Ennek érdekében egyrészt a nemzetközi védelemre nem jogosultak menedékjog iránti kérelmeit gyorsan el kell bírálni, és a migránsok visszatéréséről gyorsan kell gondoskodni. Másrészt biztonságos és jogszerű utakat kell biztosítani az Európai Unióba azoknak a harmadik országokból érkezőknek, akiknek erre szükségük van. Ez egyben a kiemelt származási és tranzitországokkal való szélesebb körű együttműködés részét is képezi.

2016. április 6-án a Bizottság meghatározta az európai menekültügyi és migrációs keret szerkezeti reformjainak prioritásait „A közös európai menekültügyi rendszer reformja és az Európába jutás legális lehetőségeinek javítása felé”² című közleményében, körvonalazva a humánusabb, igazságosabb és hatékonyabb európai menekültügyi politika és a jobban kezelt jogszerű migrációs politika irányába megteendő lépéseket.

¹ COM(2015) 240 final.

² COM(2016) 197 final.

2016. május 4-én a Bizottság bemutatta a közös európai menekültügyi rendszert reformjának első javaslatait, amelyek a közleményben foglalt három beazonosított prioritásra adott választ: fenntartható és tisztességes dublini rendszer létrehozása annak a tagállamnak a megállapítására, aki felelős a menedékkérelmek elbírálásáért,³ az Eurodac rendszer megerősítése a továbbutazások jobb nyomon követhetősége érdekében és a szabálytalan mozgások elleni küzdelem megkönnyítésére⁴ és egy valódi európai menekültügyi ügynökség létrehozása az európai menekültügyi rendszer jó működése érdekében.⁵ Ezek a javaslatok a közös európai menekültügyi rendszer szerkezeti megújításának első építőkövei voltak.

A második csomaggal a Bizottság teljessé teszi a közös európai menekültügyi rendszer reformját négy további javaslat elfogadásával: egy javaslat a menekültügyi eljárási irányelv egy rendelettel⁶ történő felváltása, a jelenleg eltérő tagállami eljárási megoldások összehangolása minden tagállamban és valódi közös eljárás létrehozása, egy javaslat az elismerésről szóló irányelv⁷ rendelettel⁸ történő felváltására, egységes követelmények felállítása a védelmet igénylő személyek elismerésére és a nemzetközi védelemre jogosultakat megillető jogokra, valamint egy, a befogadási feltételekről szóló irányelv felülvizsgálatáról szóló rendelet⁹ az Európai Unió befogadási feltételeinek további összehangolásáról, a kérelmezők beilleszkedési kilátásainak javításáról és a továbbutazások csökkentéséről. Végezetül eleget téve a 2016. április 6-án bejelentett, az Európai Unióba irányuló jogszerű útvonalak javítására vonatkozó kötelezettségvállalásnak, a Bizottság egyben javaslatot tesz egy strukturált uniós áttelepítési keretprogramra, amely az Európai Unión belüli nemzetközi védelem jobb kezelése irányába indul el, biztosítva a rendeltetésszerű és biztonságos útvonalakat az Európai Unióba a nemzetközi védelemre szoruló személyek számára azzal a céllal, hogy fokozatosan csökkentsék a szabálytalan érkezések ösztönzőit.¹⁰

Ezek a javaslatok a közös európai menekültügyi rendszer átfogó reformjának elengedhetetlen részei és szorosan kapcsolódnak egymáshoz. A menekültügyi vívmányok reformját célzó jogi aktusok tervezetének ebben a második szakaszában közös, egyszerre hatékony és védelmező, a genfi egyezménytel teljes mértékben összhangban lévő, harmonizált szabályokon alapuló szilárd, összefüggő és integrált közös európai menekültügyi rendszer minden eleme az asztalon található.

A közös európai menekültügyi rendszer, amely továbbfejlesztésén dolgozunk, mind hatékony, mind védelmező és úgy került megtervezésre, hogy az biztosítsa a nemzeti menekültügyi rendszerek közötti teljes összhangot, csökkentse a továbbutazások ösztönzőit és megerősítse a tagállamok közötti kölcsönös bizalmat, biztosítsa a dublini rendszer megbízható működését.

Azt biztosítja, hogy amennyiben az Európai Unióban vannak, minden menedékkérőt azonosan és megfelelően kezelnek. Biztosítja az eszközöket a valóban nemzetközi védelemre szoruló személyek gyors azonosításához és gondoskodik azoknak a visszatéréséről, akiknek nincs szükségük védelemre. Nagyvonalú a legsebezhetőbbekkel és szigorú a potenciális visszaélésekkel szemben, miközben mindvégig figyelemmel van az alapvető jogokra. A közös rendszer végezetül költséghatékony és megfelelően rugalmas ahhoz, hogy a

³ COM(2016) 270 final.

⁴ COM(2016) 272 final.

⁵ COM(2016) 271 final.

⁶ HL L 180., 2013.6.29., 60. o.

⁷ HL L 337., 2011.12.20., 9. o.

⁸ HL L [...], [...], [...]. o.

⁹ HL L [...], [...], [...]. o.

¹⁰ HL L [...], [...], [...]. o.

tagállamokat ezen a területen érő kihívásokhoz megfelelően alkalmazkodjon.

- **E javaslat célkitűzései**

E javaslat célja egy olyan nemzetközi védelemre vonatkozó valóban közös eljárás létrehozása, amely hatékony, méltányos és kiegyensúlyozott. A valamennyi tagállamban közvetlenül alkalmazandó rendeleti forma választása, továbbá a diszkrecionális elemek elhagyása, valamint az eljárási elemek egyszerűsítése, észszerűsítése és összehangolása révén a javaslat célul tűzi ki a magasabb szintű harmonizáció megteremtését és a menekültügyi eljárások kimenetelének nagyobb mértékű egységességét valamennyi tagállamban, így megszüntetve a menedékkérelmek több tagállamban történő benyújtásának („asylum shopping”) ösztönzőit és a tagállamok közötti továbbutazásokat.

A javaslat célul tűzi ki a gyors, de magas minőségű döntéshozatal biztosítását az eljárás minden szakaszában. Előírja a tagállamoknak, hogy az eljárás adminisztratív szakaszaitól kezdve beruházzanak a menekültügyi rendszerükbe, biztosítva az eljáró hatóságoknak a megfelelő eszközöket a gyors, de megalapozott döntések meghozatalában, hogy a védelemre szoruló személyek jogállását gyorsan elismerjék, a védelemre nem szorulókat visszatéréséről pedig gyorsan gondoskodjanak. A gyors és hatékony döntéshozatali rendszer mind a kérelmezőnek, mind a tagállamnak érdeke, az előző gyorsan tisztába kerül jogállásával, az utóbbi befogadási és adminisztratív költségeket takarít meg.

A tisztességes és hatékony eljárás az Unión belül a következőket jelenti:

- **Egyszerűbb, egyértelműbb és rövidebb eljárások**, amelyek a tagállamok jelenleg eltérő eljárási megoldásainak helyébe lépnek. Ez a javaslat rövid, de észszerű időbeli korlátokat ír elő a kérelmezőnek az eljárás megindítására és a kérelmek elbírálására mind a közigazgatási, mind a fellebbviteli szakaszban. Az elsőfokú határozat meghozatalának határideje hat hónap marad, de a nyilvánvalóan megalapozatlan és elfogadhatatlan kérelmek elutasítására jelentősen rövidebb határidők kerülnek megállapításra. A tagállamok egyben lehetőséget kapnak arra, hogy rangsoroljanak és bármely kérelmet gyorsan megvizsgálhassanak. A regisztrációra, a benyújtásra és a kérelmek elbírálására időbeli korlátok kerülnek megállapításra, de azokat a tagállamok kivételesen meghosszabbíthatják, amennyiben egyszerre aránytalanul nagyszámú kérelem érkezik. Az ilyen lehetőségekre felkészülendő a tagállamoknak inkább rendszeresen felül kell vizsgálniuk és előre kell tervezniük az igényeiket annak biztosítására, hogy megfelelő erőforrások álljanak rendelkezésre menekültügyi rendszerük hatékony igazgatásához. Amennyiben szükséges, a tagállamok az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségére is támaszkodhatnak. Mindezekon felül az elfogadhatósági eljárás és a gyorsított vizsgálati eljárás kötelezővé válik és az ismételt kérelmekre vonatkozó előírások egyértelműbbé válnak, kivételeket állapítva meg a maradáshoz való jog alól a közigazgatási eljárás végén vagy során.
- **Eljárási garanciák a kérelmezők jogainak védelme érdekében** annak biztosítására, hogy a menedékkérelmek megfelelően kerüljenek elbírálásra egy egyszerűbb és rövidebb eljárásban. Ez azzal kerül biztosításra, hogy minden kérelmező tájékoztatást kap az eljárás elején a jogairól, kötelezettségeiről és a kötelezettségei nem teljesítésének következményeiről. A kérelmezőnek hatékony lehetőséget kell biztosítani az együttműködésre és a felelős hatóságokkal való megfelelő kommunikációra, hogy minden rendelkezésére álló ténytet mutasson be, amely igényét alátámaszthatja. Ez a javaslat biztosítja a kérelmezőknek a megfelelő eljárásjogi garanciákat az ügyük vitelére az eljárás minden szakaszában, különösen a meghallgatáshoz való jogot személyes meghallgatás során, tolmácsolást, valamint az ingyenes jogi segítségnyújtást és képviselőt. Továbbá főszabály szerint az eljárás

lezárásáig maradáshoz való jog illeti meg őket. A kérelmezők továbbá jogosultak megfelelő tájékoztatásra a határozatról, annak ténybeli és jogi indokolásáról és elutasító döntés esetén bíróság előtti hatékony jogorvoslat illeti meg őket. A különleges eljárási igényű kérelmezők és a kísérő nélküli kiskorúak vonatkozásában megerősített biztosítékok, így például a kérelmező különleges eljárási igényeinek felmérésére, rögzítésére és kezelésére irányuló részletesebb szabályok kerülnek meghatározásra.

- **Szigorúbb szabályok a rendszerrel való visszaélés megelőzésére, az egyértelműen visszaélésszerű igények büntetése és a továbbutazások ösztönzőinek megszüntetése** a kérelmezőknek a hatóságokkal az eljárás során fennálló együttműködési kötelezettségének egyértelműbb meghatározása és a kötelezettségek megsértése esetén alkalmazandó szigorú következmények révén. Ebben a vonatkozásban a nemzetközi védelem iránti kérelem elbírálásának feltétele a kérelem benyújtása, az ujjnyomatvétel, a kérelem megvizsgálásához szükséges adatok közlése, valamint hogy a kérelmező a felelős tagállamban tartózkodjon és ott maradjon. Amennyiben e követelmények bármelyikét nem teljesítik, az a kérelem elállás okán történő elutasítását eredményezheti a hallgatólágos visszavonásra vonatkozó eljárás szerint.

A jelenlegi opcionális eljárási eszközök a kérelmezők visszaélésszerű magatartásának, a továbbutazásoknak és az egyértelműen megalapozatlan kérelmek megakadályozására kötelezően alkalmazandók lesznek és további megerősítést kapnak. A tervezet különösen egyértelműen, kimerítően és kötelező jelleggel felsorolja az elbírálás meggyorsítására és a kérelmek nyilvánvaló megalapozatlanság vagy elállás alapján történő elutasítására vonatkozó okokat. Továbbá megerősítésre kerül a menekültügyi eljárással való, ismételt kérelem benyújtása formájában történő visszaélésre adható válasz, különösen azzal, hogy lehetővé válik az ilyen kérelmezők eltávolítása a tagállam területéről a kérelmük elbírálására irányuló közigazgatási határozat meghozatala előtt vagy után. Ezzel egyidőben minden garancia hatályban marad, beleértve a hatékony jogorvoslathoz való jogot is, elérendő, hogy a kérelmező jogait mindig biztosítsák.

- A **harmadik országról szóló harmonizált szabályok** a hatékony közös eljárás kritikus elemei, és a jelen tervezet tartalmazza a biztonságos államok koncepciója alkalmazásának eljárási következményeit. Amennyiben a kérelmező nyilvánvalóan nem szorul nemzetközi védelemre, mivel biztonságos származási országból érkezik, kérelmét gyorsan el kell utasítani és meg kell szervezni visszatérését. Amennyiben a kérelmezők már találtak olyan első menedékjogot nyújtó országot, ahol védelmet élveznek vagy ahol kérelmüket biztonságos harmadik országban benyújthatják, a kérelmet elfogadhatatlannak kell nyilvánítani. A Bizottság javasolja, hogy ezen a téren a teljes harmonizációra fokozatosan kerüljön sor, és a biztonságos harmadik országok nemzeti listáját a rendelet hatályba lépését követő öt év alatt európai listák vagy egy uniós szintű kijelölés váltsa fel.
- **A javaslatnak a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel való összhangja**

A jelen tervezet teljes mértékben összhangban van a Dublini Rendelettel, az Eurodac rendszerről és az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségéről szóló közös európai menekültügyi rendszer reformjának 2016. május 4-én bemutatott első javaslataival, valamint a kvalifikációs rendeletjavaslattal és a befogadási feltételekről szóló átdolgozott irányelvről szóló javaslattal, valamint a strukturált uniós áttelepítési programról szóló tervezettel.

A Dublini Rendelet átdolgozásáról szóló tervezet vonatkozásában megjegyzendő, hogy a jelen javaslat alkalmazandó a jelenleg dublini eljárás alatt álló kérelmezőkre is. A jelen javaslat összhangban van különösen a Dublini Rendelet átdolgozásáról szóló javaslatban foglalt szabályozással, miközben tovább pontosítja azokat, pl. a kérelem elfogadhatósági vizsgálatával, a gyorsított vizsgálati eljárással, az ismételt kérelmekkel, a kiskorúak számára nyújtott garanciákkal és a kísérő nélküli kiskorúaknak nyújtott sajátos garanciákkal kapcsolatban. Ez a javaslat összhangban van egyben az átdolgozott Eurodac rendelettel a kérelmezők ujjnyomat-levételét és arcképmás készítését, valamint azoknak a nemzetközi védelem iránti kérelmekkel kapcsolatos jelentőségét illetően.

Az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségével kapcsolatos javaslat vonatkozásában a javaslat emlékeztet azon operatív és technikai támogatás fontosságára, amelyet az Ügynökség a nemzetközi védelem iránti kérelmek hatékony kezelésének biztosítása érdekében kínál a tagállamoknak, valamint az Ügynökség kapacitásépítésre irányuló tevékenységére az Ügynökség új megbízatásával összhangban.

A kvalifikációs rendeletjavaslat vonatkozásában a két javaslat egymás kiegészítéseként szolgál annyiban, amennyiben a kvalifikációs rendeletjavaslat megállapítja a harmadik országbeli állampolgárok és a hontalan személyeknek a nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének szabályait, míg ez a javaslat létrehozza a közös eljárási szabályokat a nemzetközi védelem megadása és visszavonása terén.

E javaslat szorosan kapcsolódik továbbá a befogadási feltételekről szóló irányelv átdolgozásáról szóló javaslatához. Annak érdekében, hogy biztosítható legyen a nemzetközi védelem iránti kérelmek gyors és hatékony kiértékelése, szükséges, hogy a kérelmezők teljesítsék rendszeres megjelenési kötelezettségeiket, ahogyan az a befogadási feltételekről szóló irányelv átdolgozásáról szóló javaslatában szerepel, és ez a javaslat meghatározza azokat az eljárási következményeket, amelyeket az e kötelezettségeket nem teljesítő kérelmezőkkel szemben lehet alkalmazni.

- **A javaslat egyéb uniós politikákkal való összhangja**

A javaslat összhangban van a jobb migrációkezelés átfogó hosszú távú politikájával, amelyet a Bizottság az európai migrációs stratégiában¹¹ meghatározott, amely Juncker elnök politikai iránymutatásait koherens és egymást kölcsönösen erősítő, négy pilléren álló kezdeményezésekké alakította át. Ezek a pillérek az irreguláris migráció ősztönzésének csökkentése, a külső határok védelme és az életmentés, az erős menekültügyi politika és a legális migráció új szakpolitikája. Ez a javaslat, amely továbbá végrehajtja az Európai Migrációs Stratégiát az Unió menekültügyi szakpolitikájának megerősítésére vonatkozó célkitűzés vonatkozásában, egy szélesebb, határozott és a jövőben fenntartható migrációkezelésre alkalmas hatékony rendszer építésére irányuló uniós szintű politikának a részeként értelmezendő, amely egyszerre méltányos a fogadó társadalmakkal és az uniós polgárokkal, valamint az érintett harmadik országok állampolgáraival, továbbá a származási és tranzitországokkal szemben is.

¹¹ COM(2015) 240.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

A javaslat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 78. cikke (2) bekezdésének d) pontján alapul, amely a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokra, valamint kiegészítő védelmi jogállásra vonatkozó intézkedések jogalapját képezi.

• Szubszidiaritás

Ezen irányelv célkitűzése egy nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárás létrehozása, amely a tagállamokban alkalmazott különböző menekültügyi eljárások helyébe lép, biztosítva az eljárás gyorsaságát és hatékonyságát. A harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelem iránti kérelmeit egy olyan eljárásban kell megvizsgálni, amelyre azonos szabályok vonatkoznak, függetlenül attól, hogy mely tagállamban nyújtották be a kérelmet, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelem elbírálása során az egyenlő elbánás, valamint az egyéni kérelmező számára az egyértelműség és a jogbiztonság biztosítható legyen. Továbbá a tagállamok nem tudnak egyénileg közös szabályokat felállítani, amelyek csökkentenék a menedékkérelem több tagállamban történő benyújtásának („asylum shopping”) ösztönzőit és a tagállamok közötti továbbutazásokat. Ebből fakadóan uniós szintű intézkedés szükséges.

E célkitűzéseket a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani és azok így az intézkedés terjedelme és hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatók. Ennek alapján az Unió az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvének megfelelően intézkedéseket fogadhat el. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

• Arányosság

Az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében meghatározott arányosság elvével összhangban ez a rendelet nem haladja meg a céljai eléréséhez szükséges mértéket.

A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárás létrehozása vonatkozásában a javaslat minden eleme arra korlátozódik, ami szükséges a közös eljárás felállításához és megvalósításához, az egyszerűsítéshez és az egyszerűsítéshez, az egyenlő bánásmód biztosításához a kérelmező jogai és garanciái, valamint a nemzeti eljárások közötti eltérések elkerülése terén, amelyek a továbbutazások nem kívánatos következményével járnak.

A határidők bevezetése az eljárás minden szakaszában, így a kérelmezési szakaszban is, valamint az eljárás közigazgatási szakaszára vonatkozó határidők szigorítása olyan változások, amelyek szükségesek az eljárások egyszerűsítése és hatékonyságuk javítása szempontjából. A fellebbezési szakaszban javasolt határidők biztosítják valamennyi szükséges eljárási biztosíték tiszteletben tartását, beleértve a szóbeli meghallgatáshoz való jogot és az egyenlőség tiszteletben tartását is. E határidők javaslása során a Bizottság arra törekedett, hogy egyensúlyt teremtsen a kérelmezők ügyük méltányos időn belüli elbírálására irányuló joga, valamint a hatékony jogorvoslathoz és védelemhez való joga között, beleértve az ingyenes jogi segítségnyújtás és képviselőt biztosítását is.

• A jogi aktus típusának megválasztása

Ez a javaslat egy irányelv hatályon kívül helyezésére és felváltására irányuló rendeletről szól. A nemzetközi védelem megadására és visszavonására irányuló nemzeti eljárások harmonizálásának a 2013/32/EU irányelv által biztosított mértéke nem bizonyult

elégésesnek az alkalmazott eljárások típusaiból eredő, a kérelmező jogainak és eljárási garanciáinak, az elismerési arányok és a védelem formájából eredő különbségek kezelésére. Csak az Unióban közös menekültügyi eljárás létrehozásáról szóló rendelet, amelynek rendelkezései közvetlenül alkalmazandók, biztosíthatja az egységesség és hatékonyság azon szintjét, amely szükséges az uniós menekültügyi jog eljárási szabályainak alkalmazásához.

3. AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK

• Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk

E második javaslatcsomag elkészítése során a Bizottság célzott konzultációkat folytatott a tagállamokkal, az Egyesült Nemzetek menekültügyi főbiztosával és a civil társadalommal, melynek kereteit a Bizottság 2016. április 6-i közös európai menekültügyi rendszer reformjának célkitűzéseiről szóló közleményében foglaltak alkották. A Bizottság gondosan mérlegelte az előadott érveléseket, és ebben a javaslatban azokra próbált meg választ adni, amelyeket többnyire valamennyi érintett fél felhozott. 2016 júniusában informális eszmecsere zajlott az Európai Parlamenttel a javaslatok második csomagjával kapcsolatban.

- A Bizottság eszközválasztása, amely szerint rendelettel váltaná fel a jelenlegi irányelvet a legtöbb tagállam részéről pozitív fogadtatásban részesült, kivéve azt a néhányat, akik aggodalmukat fejezték ki annak saját nemzeti közigazgatási jogrendszerükkel való összeegyeztethetősége vonatkozásában. A menekültügyi eljárásról szóló irányelv vitája óta egyesek következetesen azt az álláspontot képviselték, hogy egy olyan rendelet, amely közvetlenül alkalmazandó lenne, a leghatékonyabb eszköz a kérelmezők jogainak és az egyenlő bánásmód biztosítására valamennyi tagállamban. Mindazonáltal egyes érdekelt felek figyelmeztettek arra a veszélyre, amellyel a védelem szintjének egy közös nevező elérése érdekében történő csökkentése járhat, különösen azért, mert az Unióra a nemzetközi menekültjog e területén mint mintaképre tekintenek.
- A legtöbb tagállam elismerte a jelenlegi eljárási szabályok egyszerűsítésének és letisztításának szükségességét, és támogatásukról biztosították a menekültügyi szabályok uniós szintű további harmonizációját. A tagállamok tudomásul vették, hogy az elfogadhatósági okokat, a határon folytatott és gyorsított eljárások alkalmazását, valamint az ismételt kérelmek kezelését egyértelműbbé és egyszerűbbé kell tenni.

A tagállamok részéről általános támogatást élvezett a leghosszabb határidők bevezetése az eljárás különféle szakaszaiban, beleértve a fellebbezési szakaszt is. A legtöbb tagállam elégedett volt a rendes közigazgatási eljárás jelenlegi időrendjével, de tudomásul vette a szigorúbb határidők felállításának és az eljárások egyszerűsítésének szükségességét. Mindazonáltal számos tagállam rámutatott annak szükségességére, hogy a migránsok nagyobb beáramlása és az egyidőben benyújtott kérelmek aránytalanul nagy száma esetén lehetőség legyen a helyzet rugalmasabb kezelésére. A tagállamok általában támogatták a fellebbezési szakaszban a kötelező határidők bevezetését, de eltérő határidők megállapítását tartották szükségesnek annak függvényében, hogy a fellebbezéseket olyan határozatok ellen nyújtották be, amelyeket rendes eljárásban hoztak vagy amelyeket gyorsított eljárásban.

A legtöbb érdekelt fél a civil társadalomból a jelenlegi eljárási szabályok egyszerűsítésére hívott fel. Mindazonáltal az eljárás különböző szakaszaiban alkalmazandó kötelező határidőkkel kapcsolatban kétkedésüknek adtak hangot.

További aggályokat fejezték ki azzal kapcsolatban, hogy hogyan lehet a javasolt időbeli korlátokat összeegyeztetni az eljárási garanciák hatékony alkalmazásával.

- A gyorsított vizsgálati eljárás, a határon folytatandó eljárás és az elfogadhatósági eljárás a legtöbb tagállam megítélése szerint szükséges eszköz azoknak a kérelmeknek a nagyobb hatékonysággal történő elbírálásához, amelyek egyértelműen csalárdak, nyilvánvalóan megalapozatlanok vagy elfogadhatatlanok. Eltérő álláspontok hangoztak el az első menedékjogot nyújtó ország és a biztonságos harmadik ország elvének mint a kérelmek elfogadhatatlanságának alapjául szolgáló okok kötelezővé tételével kapcsolatban, valamint a gyorsított vizsgálati eljárás és a határon folytatandó eljárás kötelezővé tétele tárgyában. A legtöbb tagállam elfogadja a rendszer hatékonyabbá tételének szükségességét és támogatja a biztonságos származási országok és a biztonságos harmadik országok közös uniós jegyzékének felállítását, miközben kívánatosnak tartják a nemzeti jegyzékek fenntartásának lehetőségét is.

Számos érintett fél megállapította, hogy az, hogy az első menedékjogot nyújtó ország és a biztonságos harmadik ország elvét a kérelmek elfogadhatóságának megállapítása szempontjából kötelezővé tennék, kiegészítve a biztonságos harmadik országok közös uniós jegyzékének megalkotásával, nem lesz elégséges ahhoz, hogy elérjék a kívánt harmonizációt mindaddig, ameddig megmaradna annak lehetősége, hogy az egyes különös esetekben ezeket az elveket mérlegelés alapján alkalmazzák. Egyes érintett felek aggályukat fejezték ki azzal szemben, hogy a biztonságos származási országok uniós és nemzeti jegyzéke esetleg párhuzamosan létezhet, felvetve, hogy egy ország felvételét a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékébe vagy levételét arról csak az Európai Unió Bírósága vizsgálhassa felül.

A civil társadalom legtöbb képviselője óva intett az első menedékjogot nyújtó ország és a biztonságos harmadik ország elvének, valamint a különeljárások főszabály szerint kötelező alkalmazásától. Egyesek úgy vélik, hogy a gyorsított eljárás csak azokra a kérelmekre terjedhet ki, amelyek első ránézésre nyilvánvalóan megalapozatlanok vagy egyértelműen visszaélészerűek.

Ebben az összefüggésben számos érdekelt fél úgy vélte, hogy a kiszolgáltatott helyzetben lévő kérelmezők, és különösen a kísérő nélküli kiskorúak kivételt kell képezzenek a különeljárások alkalmazása alól. Egyes a konzultációban résztvevő felek erősebb garanciákat tartottak szükségesnek a kísérő nélküli kiskorúak részére, különösen a megfelelő képzettséggel rendelkező gyám kirendelését.

- A tagállamok szükségesnek tartották az eljárásba olyan intézkedések beemelését, amelyek célja az indokolatlan kérelmekről és a továbbutazásoktól való eltántorítás. A legtöbb tagállam úgy véli, hogy a javaslatnak egyértelmű felelősséget kell megállapítania a nemzetközi védelmet kérelmezőkre, különösen a hatóságokkal való együttműködési kötelezettségükre az eljárás minden szakaszában és a kérelmük megvizsgálásához szükséges információ közlésére vonatkozó kötelezettségükre. A kérelmezőknek tiszteletben kell tartaniuk egyben a kérelmük elbírálását végző tagállam elhagyásának tilalmára vonatkozó kötelezettségüket, összhangban a Dublini Rendelet javasolt reformjának rendelkezéseivel. A legtöbb tagállam támogatta azt a javaslatot, hogy azon személyek kérelmét, akik indokolatlanul megszöknek, a vonatkozó eljárási garanciák teljes tiszteletben tartása mellett gyorsított eljárásban bírálják el.

Ezzel egyidőben a civil társadalom főbb érintett felei közül egyesek hangsúlyozták, hogy az eljárásokat nem szabad szankcióként alkalmazni, és nem gondolják úgy,

hogy a gyorsított eljárás alkalmazását jogszerű lenne alkalmazni indokolatlan szökés esetén.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A menekültügyi eljárásokról szóló irányelv végrehajtásával kapcsolatos adatok összegyűjtése részben az Európa Menekültügyi Támogatási Hivatal részéről történt, azon tevékenység részeként, amelynek célja a tagállamok jogszabályainak és gyakorlatainak feltérképezése a közös európai menekültügyi rendszer eszközeinek végrehajtása terén.

Továbbá a menekültügyi eljárásokról szóló irányelv 2013-as elfogadása óta a Bizottság számos kapcsolattartó bizottsági ülést szervezett az irányelvvel kapcsolatban, amelynek során meg tárgyalásra kerültek a Bizottság és a tagállamok között az irányelv végrehajtása során a tagállamok által tapasztalt problémák. A jelen javaslat mindkét fenti eljárás megállapításaira figyelemmel volt.

- **Alapjogok**

Ez a javaslat tiszteletben tartja az alapvető jogokat és figyelemmel van különösen az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert elvekre, valamint a nemzetközi jogból, így különösen a menekültek jogállására vonatkozó genfi egyezményből, az Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményből, a polgári és politikai jogok nemzetközi egyezségokmányából, az Egyesült Nemzetek kínzás elleni egyezményéből és az Egyesült Nemzeteknek a gyermekek jogairól szóló egyezményéből eredő kötelezettségekre.

A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárást a Chartában foglalt alapvető jogok teljes mértékű tiszteletben tartásával kell lefolytatni, beleértve az emberi méltósághoz való jogot (1. cikk), a kínzás és az embertelen vagy megalázó bánásmód és büntetés tilalmát (4. cikk), a személyes adatok védelméhez való jogot (8. cikk), a menedékjogot (18. cikk), a kitoloncolással, a kiutasítással és a kiadatással szembeni védelmet (19. cikk), a megkülönböztetés tilalmát (21. cikk), a férfiak és nők közötti egyenlőséget (23. cikk), a gyermekek jogait (24. cikk), valamint a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jogot (47. cikk). Ez a javaslat teljes mértékben figyelembe veszi a gyermekek jogait és a sérülékeny személyek sajátos igényeit.

A javaslat biztosítja, hogy a kiskorúak, különösen a kísérő nélküli kiskorúak sajátos szükségletei megfelelően kezelésre kerülnek annak biztosításával, hogy gondviselőt és támogatást kapnak az eljárás teljes ideje alatt. A javaslat figyelembe veszi továbbá az Európa Tanácsnak a nők elleni és a családon belüli erőszak megelőzéséről és felszámolásáról szóló egyezménye (isztabuli egyezmény) szerinti tagállami kötelezettségeket. Tekintettel a Bizottságnak az isztambuli egyezmény aláírásáról és megkötéséről szóló tanácsi határozatokra vonatkozó javaslataira és arra a célra, hogy azokat a nemzetközi védelmet igénylő nőket, akik nemi alapú erőszak áldozatai lettek, megfelelő védelmet kapjanak, e rendelet értelmezése és alkalmazása során a nemekre érzékeny megközelítést kell elfogadni.

A javaslat lehetővé teszi a nemzetközi védelem iránti kérelem nyilvántartásba vétele és benyújtása, valamint a személyes meghallgatás során gyűjtött adatok tárolását, amely az előbbiek esetében magában foglalja a kérelem szempontjából releváns személyes adatokat és elemeket, az utóbbi esetében pedig a meghallgatás felvételét illetve átiratát. Annak érdekében, hogy biztosítva legyen, hogy a kérelmezők adatait csak a szükséges ideig tárolják, a javaslat biztosítja a személyes adatok védelméhez való jogot, meghatározva ezen adatok tárolási idejének maximális hosszát. Figyelemmel a tényre, hogy ezek az adatok a kérelmező iratanyagának lényegi részét képezik, a szükségesnek tekinthető maximális tárolási időtartam

a jogerős döntéstől számított tíz év. Ez a tárolási időszak abban az esetben tekinthető szükségesnek, ha a nemzetközi védelem megadására nem kerül sor, mert a harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy ismételten megpróbálhatja beadni a nemzetközi védelem iránti kérelmét egy másik tagállamban vagy újabb kérelmeket adhat be ugyanabban vagy egy másik tagállamban az elkövetkező években. Ez a megőrzési idő szükséges továbbá azok vonatkozásában is, akik megkapják a nemzetközi védelmet, hogy jogállásukat felül lehessen vizsgálni, különösen az elismerésről szóló rendeletben előírt rendszeres jogállásfelülvizsgálat keretében, és az szintén szükséges a visszavételi kötelezettség miatt is, melyet az átdolgozott Dublini Rendelet javaslata tartalmaz a nemzetközi védelemre jogosultak vonatkozásában. Ez időt követően az Unióban több évig tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek rendezett jogállással vagy akár valamelyik tagállam állampolgárságával fognak rendelkezni. Az olyan személyhez kapcsolódó adatokat, aki a tíz éves időszak lejártát megelőzően megszerezte valamely tagállam állampolgárságát, haladéktalanul törölni kell. Az Eurodacban az ilyen adatot azonnal törölni kell a központi nyilvántartásból, amint a származási tagállam tudomására jut, hogy az érintett személy ilyen állampolgárságot szerzett, mivel az egyén a továbbiakban nem tartozik az Eurodac hatálya alá.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Ez a javaslat nem ró az Unióra pénzügyi vagy igazgatási terhet. Ennek megfelelően nincs hatással az uniós költségvetésre.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet alkalmazásáról a hatálybalépést követő két évet követően és utána minden ötödik évben. A tagállamoknak meg kell küldeniük a Bizottság és az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége részére a vonatkozó információkat a jelentés tervezetének elkészítéséhez. Az Ügynökség nyomon követi továbbá a tagállamok e rendeletnek való megfelelését azon a nyomon követési mechanizmuson keresztül, amely létrehozását a Bizottság javasolta az Ügynökség megbízatásának felülvizsgálata során.¹²

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Ezen irányelv célkitűzése, hogy biztosítsa a nemzetközi védelem iránti kérelmek gyors és hatékony kezelését a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárás létrehozásával, amely a tagállamokban alkalmazott különböző eljárások helyébe lép, és amelyet a tagállamokban benyújtott minden nemzetközi védelem iránti kérelemre alkalmazni kell.

Ez a javaslat egyértelműbbé és észszerűbbé teszi az eljárási szabályokat és egy hatékony formában biztosítja a nemzeti hatóságok számára a kérelmek megvizsgálásához és az azokról való döntéshozatalhoz szükséges eszközöket, küzd a visszaélések és az Unión belüli továbbutazások ellen, miközben javítja a szükséges eljárási garanciákat az egyes kérelmezők esetében, ezzel elérve, hogy az eljárás gyorsabb és hatékonyabb legyen.

- **A nemzetközi védelem iránti eljárás észszerűsítése és egyszerűsítése**

¹² – COM (2016) 271 final.

A javaslat észszerűbbé és egyszerűbbé teszi az eljárást azáltal, hogy tisztázza a lépéseket az eljáráshoz való hozzáférés vonatkozásában. A kérelmet előterjesztettnek kell tekinteni, amint a harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy kinyilvánítja a tagállam felé nemzetközi védelemre való igényét (25. cikk (1) bekezdése). A kérelmet haladéktalanul, de legfeljebb az attól az időponttól számított három napon belül nyilvántartásba kell venni, hogy a nemzeti hatóságok azt megkapták (27. cikk (1) bekezdése). A határidő a menekültügyi eljárásokról szóló irányelvhez képest nem változik. Az egyéni kérelmezőnek ezt követően hatékony lehetőséget kell biztosítani a kérelme benyújtásához, és ezt a kérelem nyilvántartásba vételétől számított legfeljebb tíz napon belül meg kell tennie (28. cikk (1) bekezdése). A kísérő nélküli kiskorúak számára a határidő csak onnantól kezdődik, amikortól a számára gyámot rendeltek és az találkozott a gyermekkel (32. cikk (2) bekezdése). A kérelem benyújtása vonatkozó határidő a menekültügyi eljárásokról szóló irányelvhez képest új.

A tagállamoknak rendszeresen felül kell vizsgálniuk és előre kell tervezniük az igényeket annak biztosítására, hogy megfelelő erőforrások álljanak rendelkezésre menekültügyi rendszerük hatékony kezelésére, beleértve adott esetben a készenléti tervek készítését is. Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége megfelelő operatív és technikai segítséget tud nyújtani a tagállamoknak, hogy be tudják tartani a meghatározott határidőket. Amennyiben a tagállamok előre látják, hogy nem lesznek képesek betartani ezeket a határidőket, segítséget kell kérniük az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségétől az Ügynökség új javasolt megbízására vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően. Amennyiben ilyen megkeresés nem érkezik, és amennyiben az aránytalan nyomás miatt egy tagállamban a menekültügyi rendszer hatékonysága olyan mértékben leromlik, hogy az veszélyezteti a közös európai menekültügyi rendszer működését, a Bizottság végrehajtó határozata alapján intézkedéseket tehet a tagállam támogatására.

A javaslat tartalmazza a közigazgatási eljárásra vonatkozó határidők észszerűsítését. Habár a menekültügyi eljárásokról szóló irányelvben meghatározta azokat, a tagállamokban mindezülig igen eltérőek a határidők, és 2015 áprilisa és 2016 áprilisa között az Európai Unióban az ügyek átlagosan 50 %-a több, mint hat hónapja folyamatban volt. A kérelmek megvizsgálására rendelkezésre álló határidő a rendes eljárásban a javaslat szerint hat hónap, amely egy alkalommal újabb három hónappal meghosszabbítható, amennyiben aránytalan terhelés vagy az ügy összetettsége azt szükségessé teszi (34. cikk (2) és (3) bekezdése). Mint ahogyan a menekültügyi eljárásokról szóló irányelv esetében, megmarad a lehetőség a kérelem elbírálásának ideiglenes felfüggesztésére, amennyiben a származási ország körülményeiben változás áll be. Mindazonáltal a kérelem elbírálására rendelkezésre álló határidő ebben az esetben sem haladhatja meg a 15 hónapot (34. cikk (5) bekezdése).

Új időbeli korlátok kerülnek megállapításra a gyorsított vizsgálati eljárás esetében (40. cikk (2) bekezdése) és az elfogadhatatlan kérelmek esetében (34. cikk (1) bekezdése). Jelenleg ezekre az eljárásokra vonatkozóan a menekültügyi eljárásokról szóló irányelv nem állapít meg határidőt, ami azzal a következménnyel jár, hogy az a tagállamokban igen eltérő és a néhány naptól a néhány hónap időtartamig terjed. Ezeknek az eljárásoknak célirányosnak kell lenniük és ezért a gyorsított vizsgálati eljárás esetében a határidő két hónap, míg az elfogadhatatlan esetekben egy hónap. Az olyan esetekben, ahol az elfogadhatatlanság indoka az a tény, hogy a kérelmező első menedékjogot nyújtó országból vagy biztonságos harmadik országból érkezik, a határidő az elfogadhatóság ellenőrzéséhez tíz munkanapban került megállapításra annak biztosítása érdekében, hogy megfelelően alkalmazásra kerüljön a javasolt dublini reformban szereplő követelmény, amely szerint a felelős tagállam meghatározása előtt a kérelem benyújtásának helye szerinti első tagállam köteles megvizsgálni az elfogadhatóságot (34. cikk

(1) bekezdésének második albekezdése). A határon lefolytatott eljárás határideje a menekültügyi eljárásokról szóló irányelvhez hasonlóan továbbra is négy hét (41. cikk (2) bekezdése).

A javaslat a nemzetközi védelem iránti eljárás teljes terjedelmével foglalkozik, és ennek megfelelően meghatározza a fellebbezések előterjesztésére és az elsőfokú fellebbezési határozat meghozatalára vonatkozó határidőket is. Ez szükséges ahhoz, hogy az eljárás méltányosságát és hatékonyságát biztosítani lehessen és az eljárás során a nagyobb fokú harmonizációt lehessen elérni (55. cikk).

A Bizottság elismeri, hogy bizonyos esetekben nehézséget okozhat a tagállamoknak a jelen javaslatban foglalt határidők betartása. Mindazonáltal elsődleges fontosságú, hogy az egyes kérelmező saját helyzete vonatkozásában jogbiztonságot élvezzen. A javaslat készítése során a Bizottság figyelembe vette az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége megbízatásának jelentős megerősítésére irányuló javaslatát és azt a lehetőséget, hogy a tagállamok operatív és technikai segítséget igényeljenek az Ügynökségtől, más tagállamoktól vagy nemzetközi szervezetektől.

- **A kérelmezők jogai és kötelezettségei**

A javaslat egyértelmű rendelkezéseket tartalmaz a kérelmezőknek a nemzetközi védelem iránti eljárásban jogai és kötelezettségei vonatkozásában. Biztosítja a szükséges garanciákat az egyes kérelmezők számára ahhoz, hogy hatékonyan gyakorolhassák jogaikat, miközben számos kötelezettséget rónak a kérelmezőre annak érdekében, hogy a kérelmezőnek az eljárás során megfelelő felelőssége legyen (7. cikk).

A Dublini Rendelet reformjára vonatkozó javaslattal összhangban, a kérelmezőknek kérelmüket az első belépés helye szerinti tagállamban vagy ott kell benyújtaniuk, ahol jogszerűen tartózkodnak egy tagállamban (7. cikk (1) bekezdése). A kérelmezők kötelesek együttműködni az esetükben hatáskörrel rendelkező hatóságokkal annak érdekében, hogy személyazonosságuk megállapítható legyen, beleértve az ujjnyomat levételét és az arcképmás rögzítését. A kérelmezőknek emellett elő kell terjeszteniük minden rendelkezésükre álló elemet, amely kérelmük elbírálásához szükséges (7. cikk (2) bekezdése). A kérelmezőnek tájékoztatnia kell a hatáskörrel rendelkező hatóságot a lakóhelyéről és a telefonszámáról annak érdekében, hogy elérhető legyen az eljárás számára (7. cikk (4) bekezdése).

A kérelmezőt tájékoztatni kell a lefolytatandó eljárásról, az eljárásbeli jogairól és kötelezettségeiről, valamint a kötelezettségei nem teljesítésének következményeiről, a vizsgálat eredményéről és az esetleges elutasító határozat megtámadásának lehetőségéről (8. cikk (2) bekezdése). A tagállamok arra irányuló kötelezettsége, hogy a kérelmezőnek minden szükséges tájékoztatást megadjanak, azért is fontosabbá válik, mert a meg nem felelés a kérelmező számára következményekkel járhat. Például amennyiben valamely kérelmező megtagadja az együttműködést és nem adja meg a kérelem elbírálásához szükséges adatokat és nem szolgáltat ujjnyomatot vagy arcképmást, azt eredményezheti, hogy a kérelmet elállás okán elutasítják a kérelem hallgatólagos visszavonására vonatkozó eljárás alapján (7. cikk (3) bekezdése és 39. cikk (1) bekezdésének c) pontja). Jelenleg az ujjnyomataadási kötelezettség visszautasítása gyorsított vizsgálati eljárás alapjául szolgálhat. Mindazonáltal figyelemmel arra, hogy ez egy fontos elem ahhoz, hogy a kérelmet teljesnek lehessen tekinteni, súlyosabb jogkövetkezmény fűződik ahhoz, ha a kérelmező nem teljesíti e kötelezettségét.

A kérelmező köteles abban a tagállamban maradni, ahol a Dublini Rendelet szerint tartózkodnia kell (7. cikk (5) bekezdése) és tiszteletben kell tartania minden jelentéstételi

kötelezettséget, amely a befogadási feltételekről szóló irányelvből fakad (7. cikk (6) bekezdése). A jelentéstételi kötelezettségeknek történő meg nem felelés a kérelem elállás okán történő elutasítását is eredményezheti (39. cikk (1) bekezdésének f) pontja) és amennyiben a kérelmező nem marad abban a tagállamban, ahol tartózkodnia kell, kérelmét a gyorsított vizsgálati eljárásban kell kezelni (40. cikk (1) bekezdésének g) pontja).

Három nappal a kérelem benyújtását követően a kérelmezőnek át kell adni egy okmányt, amely igazolja, hogy az egyén egy kérelmező, feltüntetve, hogy a tagállam területén maradáshoz való jog illeti meg és feltüntetve, hogy az nem egy érvényes útiokmány (29. cikk). Az okmányokra vonatkozó fő rendelkezések a befogadási feltételekről szóló irányelvből származnak és ebbe a javaslatba olyan erőfeszítésként kerültek beillesztésre, amely a nemzetközi védelem iránti eljárás észszerűsítését szolgálja. A javaslat meghatározza azoknak az információknak a típusát, amelyeket bele kell foglalni az okmányba, és biztosítja, hogy ezen az okmányokra vonatkozóan végrehajtási aktus révén egységes formátumot lehessen előírni, így biztosítva, hogy minden kérelmező minden tagállamban azonos dokumentumot kapjon (29. cikk (5) bekezdése).

A kérelmezőt megilleti a tagállam területén maradáshoz való jog a közigazgatási eljárás céljából és idejére. Ez a jog nem teremt jogosultságot a tartózkodásra és nem jogosítja fel a kérelmezőt, hogy engedély nélkül másik tagállamba utazzon. Mint ahogyan az a menekültügyi eljárásokról szóló irányelvben szerepel, a maradáshoz való jog alóli kivételek korlátozottak, a javaslat azokat egyértelműen meghatározza, és ismételt kérelmekhez, valamint az európai elfogatóparanccsal összhangban más tagállamnak, illetve harmadik országnak vagy nemzetközi büntetőbíróságnak történő átadás vagy kiadatás esetéhez kapcsolódnak (9. cikk).

• **Eljárási garanciák**

Az eljárás észszerűsítése szükséges, hogy a tagállamokban biztosítani lehessen az eljárás hatékonyságát, ugyanakkor ezzel egyidőben biztosítható legyen az egyes kérelmezők ügyében a lehető legrövidebb idő alatt – akár pozitív, akár negatív – határozatot hozzanak. Mindez azonban nem okozhatja azt a nemkívánatos következményt, hogy hátrányosan érinti az egyén azon jogát, hogy kérelmét megfelelő és átfogó módon megvizsgálják, biztosítva a kérelmezőnek, hogy minden olyan elemet előadhasson, amely kérelme alátámasztásához annak vizsgálata során szükséges lehet. Ebből az okból tartalmaz a javaslat fontos garanciákat a kérelmező javára, biztosítva, hogy korlátozott kivételek mellett az eljárás minden szakaszában a kérelmezőt személyes meghallgatás keretében megillessen a meghallgatáshoz való jog, a szükséges tolmácsolással segítség és számára ingyenes jogi segítségnyújtást és képviselőt biztosítsanak.

A javaslat biztosítja a kérelmezőnek a meghallgatáshoz való jogot személyes meghallgatás keretében kérelme elfogadhatóságára vagy érdemére vonatkozóan, függetlenül az ügyére alkalmazott közigazgatási eljárás típusától (12. cikk (1) bekezdése). Ahhoz, hogy a személyes meghallgatás hatékony legyen, a kérelmezőt tolmácsnak kell segítenie (12. cikk (8) bekezdése) és lehetőséget kell adni számára, hogy a kérelmének alapjával kapcsolatban érthető formában magyarázatokat kapjon. Fontos, hogy a kérelmezőnek elegendő idő álljon rendelkezésére, hogy felkészüljön és a jogi vagy egyéb tanácsadójával konzultáljon, és biztosítani kell számára a jogi vagy egyéb tanácsadó igénybevételét a meghallgatás során. Az érdemi meghallgatások során, amelyeket a kérelem érdemi elbírálásával kapcsolatban folytatnak le, a kérelmezőnek lehetőséget kell adni valamennyi olyan elem bemutatására, amellyel kérelmét alá tudja támasztani, és meg tudjon magyarázni minden hiányzó elemet vagy ellentmondást (11. cikk (2) bekezdése). Az elfogadhatósági eljárás során a kérelmezőnek

joga van elfogadhatósági meghallgatáshoz, ahol lehetősége van megfelelően indokolni, hogy kérelmét miért nem lehet elfogadhatatlanság alapján elutasítani (10. cikk (2) bekezdése).

A személyes meghallgatást olyan körülmények között kell lefolytatni, amely biztosítja a megfelelő titoktartást (12. cikk (2) bekezdése) és azt megfelelően képzett és szakértő személyzetnek kell végeznie, beleértve szükség esetén más tagállamok hatóságainak személyzetét vagy az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége által kirendelt szakértőt is (12. cikk (3) és (7) bekezdése). A személyes meghallgatás csak akkor mellőzhető, ha az eljáró hatóság a kérelmet pozitívan bírálja el vagy véleménye szerint a kérelmező rajta kívül álló ok miatt alkalmatlan a meghallgatásra, vagy nincs meghallgatható állapotban (12. cikk (5) bekezdése). Mivel a személyes meghallgatás a kérelem elbírálásának lényegi részét képezi, az interjút rögzíteni kell, és a felvételt, valamint a meghallgatásról készült felvétel átiratát a kérelmező és jogi tanácsadói számára az eljáró hatóság döntéshozatala előtt, vagy gyorsított vizsgálóbizottsági eljárás esetén a döntéshozattal egyidejűleg elérhetővé kell tenni (13. cikk).

A menekültügyi eljárásokról szóló irányelv alapján a kérelmezők ingyenes jogi és eljárási tájékoztatásra jogosultak a közigazgatási eljárás során, és ingyenes jogi segítségnyújtásra jogosultak az elsőfokú fellebbezési eljárásban, amennyiben ők maguk nem rendelkeznek a jogi segítség megfizetéséhez szükséges eszközökkel. A jelen javaslatban a jogi segítségnyújtáshoz és a képviselethez való hozzáférés az eljárás minden szakaszában szükségesnek minősül annak érdekében, hogy a kérelmezők teljes mértékben élni tudjanak a jogaikkal a szűkebb eljárási határidők mellett. Ennek megfelelően előírja, hogy a kérelmezőknek joguk van ingyenes jogi segítséget és képviseletet igénybe venni az eljárás minden szakaszában (15. cikk (1) bekezdése), a javaslatban meghatározott bizonyos kivételek mellett. Ennek megfelelően a tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem biztosítanak ingyenes jogi segítségnyújtást és képviseletet, amennyiben a kérelmezőnek megfelelő forrásai vannak és amennyiben a kérelem vagy a fellebbezés előreláthatóan nem vezet pozitív eredményre (15. cikk (3) bekezdésének a) és b) pontja, valamint (5) bekezdésének a) és b) pontja). A közigazgatási eljárásban a tagállamok szintén dönthetnek úgy, hogy kizárják az ingyenes jogi segítségnyújtást és a képviseletet az ismételt kérelmek esetében (15. cikk (3) bekezdésének c) pontja) és a fellebbezési szakaszban dönthetnek így a másod- vagy magasabb fokú fellebbviteli eljárások során (15. cikk (3) bekezdésének c) pontja).

A Bizottság szükségesnek és megfelelőnek tartja ennek a jognak a kiterjesztését a közigazgatási eljárásban, elismerve egy olyan gyakorlatot, amely huszonkét tagállamban már ma is gyakorlat. Ez megköveteli, hogy a közigazgatási eljárás során megfelelő erőforrásokat fektessenek a döntéshozatal minőségébe. Mindazonáltal az, hogy a tagállamok gyakorlata már ma is biztosítja ezt a lehetőséget, azt bizonyítja, hogy az ingyenes jogi segítségnyújtás és képviselet hasznos a jó minőségű segítségnyújtás során, amely jobb minőségű közigazgatási határozatokhoz vezet, valószínűleg kevesebb fellebbezés mellett.

- **A kísértő nélküli kiskorúak és a különleges eljárási garanciákat igénylő kérelmezők**

A javaslat fenntartja a különleges eljárási garanciák magas szintjét a kérelmezők sérülékeny csoportjának (19. cikk), és különösen a kísértő nélküli kiskorúak számára (21. és 22. cikk). Annak érdekében, hogy ezeknek a kérelmezőknek biztosítani lehessen a tisztességes eljárást, eljárási szükségleteiket a lehető leghamarabb azonosítani kell, és megfelelő támogatást és iránymutatást kell nekik adni az eljárás minden szakaszában (20. cikk (1) bekezdése). Amennyiben nem lehet ilyen megfelelő támogatást nyújtani a gyorsított vizsgálati eljárásban vagy a határon folytatandó eljárásban, akkor azokat az eljárásokat nem lehet alkalmazni (19. cikk (3) bekezdése).

Általánosságban a gyermekek esetében, a közös eljárás alkalmazása során a gyermek legfőbb érdekeinek tiszteletben tartása mint elsődleges megközelítés az irányadó elv. Minden gyermeket, függetlenül korától és attól, hogy rendelkezik-e kísérelővel, megilleti a személyes meghallgatáshoz való jog, kivéve, ha az nyilvánvalóan nem a gyermek legfőbb érdekét szolgálja (21. cikk (1) és (2) bekezdése).

A kísérelő nélküli kiskorúak mellé a lehető leghamarabb, de legkésőbb a kísérelő nélküli kiskorú kérelmének benyújtását követő öt munkanapon belül gyámot kell kijelölni (22. cikk (1) bekezdése). A tagállamokban a kísérelő nélküli kiskorúak különböző gyámi rendszerei közötti eltérések azt eredményezhetik, hogy az eljárási garanciák nem érvényesülnek, a kiskorúak nem kapnak megfelelő ellátást, vagy kockázatoknak vagy veszélyes helyzeteknek lesznek kitéve, amely miatt esetleg elszökhetnek. Ez a javaslat, figyelembe véve egy az Alapjogi Ügynökség által a gyermekek gyámságáról elvégzett tanulmányt,¹³ szabványosítani kívánja a gyámi gyakorlatokat annak biztosítása érdekében, hogy a gyámság az Unió teljes területén gyors és hatékony legyen.

A gyám szerepe, hogy a kísérelő nélküli kiskorút a nemzetközi védelemre irányuló eljárás során támogassa és képviselje, szem előtt tartva a gyermek legfőbb érdekeinek védelmét és általános jólétét. Amennyiben szükséges és azt a nemzeti jog lehetővé teszi, a gyám eljárhat a kiskorú nevében és érdekében (4. cikk (2) bekezdésének f) pontja). Annak érdekében, hogy biztosítani lehessen, hogy a kísérelő nélküli kiskorúak megfelelő támogatást kapnak, a javaslat kimondja, hogy a gyámot nem lehet aránytalanul magas számú kiskorú iránt felelőssé tenni (22. cikk (5) bekezdésének első albekezdése). Figyelemmel a gyám feladataira és felelősségi köreire, ideértve az egyes eljárási szakaszokra e rendelet alapján előírt határidőket is, az egyes gyámokhoz rendelt esetek számának észszerűnek kell lennie és a javaslatnak megfelelő rendszerről kell rendelkeznie az egyes gyámok teljesítményének nyomon követésére (22. cikk (4) bekezdésének második albekezdése).

• **A gyorsított vizsgálati eljárás és a határon folytatandó eljárás alkalmazása**

Ebben a javaslatban a gyorsított vizsgálati eljárás kötelezően alkalmazandóvá válik az első ránézésre nyilvánvalóan megalapozatlan igényekkel kapcsolatos bizonyos korlátozott körű indok alapján, így például amikor a kérelmező egyértelműen következetlen vagy valótlan nyilatkozatokat tesz, hamis információkkal félrevezeti a hatóságokat, vagy amikor a kérelmező biztonságos származási országból érkezik. Hasonlóképpen, a kérelmet a gyorsított vizsgálati eljárásban kell megvizsgálni, amennyiben az egyértelműen visszaélészerű, így például amikor a kérelmező egy kiutasítási határozat végrehajtását kívánja késleltetni vagy megghiúsítani, vagy amikor nem folyamodott nemzetközi védelemért abban a tagállamban, ahol először lépett be jogellenesen vagy abban a tagállamban, ahol jogszerűen tartózkodik, vagy ha azt a kérelmezőt, akinek kérelmét vizsgálják és aki egy másik tagállamban kérelemért folyamodott vagy aki tartózkodásra jogosító engedély nélkül egy másik tagállam területén tartózkodik, a Dublini Rendelet értelmében a Bizottság által javasolt új szabályokkal összhangban visszaviszik, ha nem bizonyítja, hogy mulasztására rajta kívül álló okból került sor. (40. cikk (1) bekezdése).

A határon folytatandó eljárások, amelyek általában azt jelentik, hogy az eljárás során fogva tartást alkalmaznak, továbbra is lehetőség marad és az elfogadhatóság vizsgálata vagy a kérelmek érdemi vizsgálata során alkalmazhatók ugyanazokban az esetekben, amikor a

¹³ Report of the Fundamental Rights Agency on Guardianship systems for children deprived of parental care in the European Union: with a particular focus on their role in responding to child trafficking (2015. október) (magyar nyelven nem elérhető)
[http://ec.europa.eu/anti-trafficking/EU+Policy/Guardianship_for_children_deprived_of_parental_care].

gyorsított vizsgálati eljárást alkalmazni lehet. Amennyiben négy héten belül nem hoznak határozatot, a kérelmező jogot szerez a belépésre és a területen maradásra (41. cikk).

Figyelemmel a tényre, hogy a gyorsított vizsgálati eljárás most kötelezővé válik, arra, hogy a legtöbb fogva tartással járó ügy a határon folytatandó eljárás alkalmazása során születik, hogy mindkét eljárás időtartama rövid, és hogy ezen eljárások egyikében sincs automatikus felfüggesztő hatály a határozat meghozatalát követően, minden eljárási garanciát alkalmazni kell a kérelmezőre, különösen a személyes meghallgatás keretében történő meghallgatáshoz való jogot, a tolmácsolást, valamint az ingyenes jogi segítségnyújtást és képviselőt (40. cikk (1) bekezdése és 41. cikk (1) bekezdése). Ezen eljárások alkalmazása kísérő nélküli kiskorúak esetében korlátozott (40. cikk (5) bekezdése és 41. cikk (5) bekezdése), és azokat nem lehet alkalmazni különleges eljárási garanciákat igénylő kérelmezők esetében, kivéve, ha ezeknek a kérelmezőknek megfelelő támogatást lehet adni ezekben az eljárásokban (19. cikk (3) bekezdése).

• **Kérelmek elfogadhatósága**

Az általános szabály az, hogy egy nemzetközi védelemre irányuló kérelmet érdemben kell vizsgálni annak érdekében, hogy megállapítható legyen, hogy a kérelmező jogosult-e a nemzetközi védelemre az (EU) XXX/XXX rendelettel (a kvalifikációs rendelet) összhangban.¹⁴ Nem szükséges az érdemi vizsgálat abban az esetben, ha a kérelmet a jelen javaslat alapján elfogadhatatlannak kell minősíteni.

Ez a javaslat kimondja, hogy amennyiben a javaslatban szereplő bármely elfogadhatósági jogalap alkalmazandó, a kérelmet elfogadhatatlanként el kell utasítani (36. cikk (1) bekezdése), és a vizsgálat nem lehet hosszabb egy hónapnál (34. cikk (1) bekezdése). Mielőtt meghatároznák a felelős tagállamot a Dublini Rendelet Bizottság által javasolt új szabályai szerint, a kérelem első benyújtása szerinti tagállamnak meg kell vizsgálnia a kérelem elfogadhatóságát, amennyiben a kérelmező esetében első menedékjogot nyújtó országnak vagy biztonságos harmadik országnak tekinthető ország nem tagállam. Annak érdekében, hogy a dublini rendszer hatékony működését biztosítani lehessen, a javaslat előírja, hogy első menedékjogot nyújtó országgal vagy a biztonságos harmadik országgal kapcsolatos vizsgálat nem tarthat tíz munkanapnál tovább (34. cikk (1) bekezdésének második albekezdése).

Valamely kérelmet elfogadhatatlannak kell tekinteni, amennyiben az egy új releváns elemeket vagy megállapításokat be nem mutató ismételt kérelem, vagy ha a hitves, társ, vagy kísérelővel rendelkező kiskorú által benyújtott külön kérelem nem tekinthető indokoltnak (36. cikk (1) bekezdésének c) és d) pontja).

Az első menedékjogot nyújtó országgal és a biztonságos harmadik országgal kapcsolatos jogalap nem alkalmazható kiegészítő védelem jogosultjai esetében, akiket az (EU) XXX/XXX rendelettel (az áttelepítésről szóló rendelet)¹⁵ összhangban letelepítettek, ha menekült jogállást kérnek, miután valamely tagállam területén vannak.

Azokat az ügyek, amelyek a Dublini Rendelet hatálya alá tartoznak, beleértve azokat is, amikor egy másik tagállam nemzetközi védelmet adott a dublini reform szerint, a dublini rendszerben kell intézni (36. cikk (2) bekezdés).

Amikor első ránézésre megállapítható a kérelemről, hogy azt nyilvánvaló megalapozatlanság miatt el kell utasítani, a kérelmet ez alapján el lehet utasítani annak elfogadhatósági vizsgálata nélkül.

¹⁴ HL L [...], [...], [...]. o.

¹⁵ HL L [...], [...], [...]. o.

Figyelemmel a tényre, hogy az elfogadhatósági eljárás időtartama nagyon rövid, valamint arra, hogy egyes esetekben – például ha a határozatot azt az első menedékjogot nyújtó országgal kapcsolatos jogalap alapján hozták – a határozat elleni fellebbezésnek nincs automatikus felfüggesztő hatálya, biztosítani kell, hogy minden eljárási garancia alkalmazandó legyen a kérelmezőre, különösen a személyes meghallgatás keretében történő meghallgatáshoz való jog, a tolmácsolás és az ingyenes jogi segítségnyújtás (36. cikk (1) bekezdése). Mindazonáltal ismételt kérelmek esetében ezen eljárási garanciák alól kivételt kell tenni.

- **Ismételt kérelmek kezelése**

A jelen tervezet egyértelműsíti és egyszerűsíti az ismételt kérelmek kezelésére szolgáló eljárást, miközben biztosítja a megfelelő eszközöket az ismételt kérelmek nyújtotta lehetőség kihasználásával történő visszaélések megakadályozására. Az ismételt kérelem egy olyan kérelem, amelyet azonos kérelmező nyújt be bármelyik tagállamban, miután korábbi kérelmét jogerősen elutasították (42. cikk (1) bekezdése). Az ismételt kérelmet előzetes vizsgálatnak kell alávetni annak megállapítása céljából, hogy a kérelmező előterjeszt-e olyan új elemet vagy megállapítást, amely jelentősen megnövelné az esélyét, hogy nemzetközi védelem jogosultja legyen. (42. cikk (2) bekezdése). Amennyiben nem ez a helyzet, az ismételt kérelmet elfogadhatatlanság vagy nyilvánvaló megalapozatlanság okán el kell utasítani, amennyiben a kérelem egyértelműen nélküli a lényegi elemet vagy visszaélésszerű, hogy előreláthatóan nem vezet pozitív eredményre. (42. cikk (5) bekezdése).

Ez a javaslat előírja, hogy az előzetes vizsgálatot az írásbeli beadványok és a személyes meghallgatás alapján kell elvégezni. Mindazonáltal a szóbeli meghallgatástól el lehet tekinteni, amennyiben az írásbeli beadványból tisztán kitűnik, hogy a kérelem nem ad alapot releváns új elemek vagy megállapítások feltárására vagy amennyiben az egyértelműen nélküli a lényegi elemet és előreláthatóan nem vezet pozitív eredményre. (42. cikk (3) bekezdése). Továbbá a kérelmező nem részesül ingyenes jogi segítségnyújtásban az előzetes vizsgálati szakaszban (15. cikk (3) bekezdésének c) pontja).

Ismételt kérelem esetén nincs automatikus felfüggesztő hatály és kivételeket lehet alkalmazni az egyénnek a tagállam területén való maradáshoz való joga alól, amennyiben az ismételt kérelmet elfogadhatatlanság vagy nyilvánvaló megalapozatlanság okán elutasítják, illetve második vagy további ismételt kérelem esetén, amint kérelmet terjesztenek elő valamelyik másik tagállamban egy korábbi ismételt kérelmet elfogadhatatlanság, megalapozatlanság vagy nyilvánvaló megalapozatlanság okán elutasító jogerős határozatot követően (43. cikk). A Bizottság ezt a megközelítést indokoltnak tekinti, tekintettel arra, hogy az egyéni kérelmező kérelmét közigazgatási eljárás keretében, valamint bíróság előtt is már elbírálták, ahol a kérelmező számára biztosították az eljárási garanciákat, beleértve a személyes meghallgatást, a tolmácsolást, az ingyenes jogi segítségnyújtást és a képviselőt is.

- **A biztonságos országra vonatkozó elvek**

2016. április 6-i közleményében a Bizottság úgy vélte, hogy a közös megközelítés egy kritikus eleme a „biztonságos országok” mechanizmusának használatához kapcsolódik. Különösképp a Bizottság bejelentette, hogy harmonizálni kívánja az elv eljárási következményeit és megszüntetné a mérlegelési jogkört annak alkalmazására.

Az első menedékjogot nyújtó ország és a biztonságos harmadik ország elve lehetővé teszi, hogy egyes kérelmeket elfogadhatatlannak nyilvánítsanak, amennyiben a védelmet harmadik országban is biztosítani lehet (36. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontja). A két elv valamely kérelmező esetében egyéni vizsgálatot követően alkalmazható, amely magában foglalja az elfogadhatósági meghallgatást.

Ez a javaslat egyértelművé teszi e két elvet. Mindkettő a javaslat meghatározása szerinti megfelelő védelem meglétéén alapul (44. cikk és 45. cikk). A fő különbség a két elv között az egyes kérelmezőt érinti. Míg az első menedékjogot nyújtó ország elve szerint a kérelmező már abban a harmadik országban a genfi egyezmény szerinti vagy megfelelő védelmet élvezett és még mindig rendelkezésére áll a védelem, a biztonságos harmadik ország elve értelmében lehetősége van a kérelmezőnek védelmet kapnia a genfi egyezmény anyagi szabályainak megfelelően vagy e javaslat szerinti szükséges mértékben. Ez a különbség az, ami miatt ez a javaslat – hasonlóan a jelenlegi jogszabályi háttérhez – automatikus felfüggesztő hatályt ír elő a fellebbezéshez, amennyiben a határozatot biztonságos harmadik ország, de nem az első menedékjogot nyújtó ország jogalapján hozták meg (53. cikk (2) bekezdésének b) pontja). A vélekedés szerint az Emberi Jogok Európai Egyezménye (EJEE) 3. cikkének megsértésére a biztonságos harmadik ország elvének alkalmazása során nagyobb a kockázat, és így a fellebbezés felfüggesztő hatályának alkalmazására továbbra is szükség lesz annak érdekében, hogy hatékony jogorvoslat legyen biztosítható az EJEE 13. cikkével összhangban.

A 2016. február 10-i közleményében¹⁶ a Bizottság arra bátorított valamennyi tagállamot, hogy vezesse be a biztonságos harmadik ország elvét és írja elő annak kötelező alkalmazását saját nemzeti jogában. E javaslatában a Bizottság egy harmonizált uniós megközelítés alkalmazását javasolja, teljes mértékben tiszteletben tartva a nemzetközi kötelezettségeket, amelyek a Chartában, az EJEE-ben és a genfi egyezményben jelennek, meg annak érdekében, hogy biztosítani lehessen annak egyforma alkalmazását minden tagállamban, továbbá javasolja, hogy a biztonságos harmadik országok kijelölésére uniós szinten kerüljön sor e rendelet jövőbeli módosítása során, e rendeletben meghatározott feltételek alapján és részletes, bizonyítékokon alapuló értékelés elvégzését követően, amely tartalmi kutatást, továbbá a tagállamokkal és a releváns érdekelt felekkel tartott széleskörű egyeztetéseket foglal magába (46. cikk). Mindazonáltal a biztonságos harmadik ország elve egyes egyéni esetekben közvetlenül is alkalmazható lehet a jelen rendeletben foglalt feltételek esetén.

A biztonságos származási ország elvének alkalmazása lehetővé teszi a tagállamoknak a kérelem elbírálását egy olyan megdönthető vélelem alapján, hogy a kérelmező származási országa biztonságos. Ennek a koncepciónak az alkalmazása lehetővé teszi, hogy a kérelmet a gyorsított vizsgálati eljárásban kezeljék (40. cikk (1) bekezdésének e) pontja) és amennyiben a kérelmet nyilvánvalóan megalapozatlanság okán elutasítják ezen az alapon, a fellebbezésnek nincs automatikus felfüggesztő hatálya (53. cikk (2) bekezdésének a) pontja).

2015 szeptemberében a Bizottság javaslatot tett a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékének létrehozásáról szóló rendelet¹⁷ elfogadására, annak érdekében, hogy megkönnyítsék a kérelmek gyors feldolgozását az ilyen államokból érkező személyek esetében.¹⁸ A Bizottság úgy véli, hogy a biztonságos származási országok közös uniós jegyzéke a jelen rendelet elválaszthatatlan része kell, hogy legyen. Ez indokolja, hogy ez a javaslat tartalmazza a Bizottságnak a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékének létrehozásáról szóló rendeletre vonatkozó javaslatát, beleértve az országok ugyanazon jegyzékét ugyanazokkal az indokolásokkal, mint abban a javaslatban, némi módosítással a szövegben figyelembe véve a folyamatban lévő tárgyalásokat a társ

¹⁶ COM(2016) 85 final.

¹⁷ A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló 2013/32/EU irányelv alkalmazása céljából a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékének létrehozásáról, valamint a 2013/32/EU irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó javaslat (COM(2015) 452 final).

¹⁸ A javaslat szerinti biztonságos származási országok közös uniós jegyzéke Albániát, Bosznia-Hercegovinát, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságát, Koszovót, Montenegrót, Szerbiát és Törökországot tartalmazza.

jogalkotókkal (48. cikk). Amint egyezség jön létre a társ jogalkotók között a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékéről szóló bizottsági javaslat létrehozásáról, azt a javaslatot el kell fogadni. Az említett új rendelet végleges szövegét azután be kell illeszteni a menekültügyi eljárásokról szóló rendeletbe, mielőtt ez utóbbit elfogadnák, a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékének létrehozásáról szóló rendeletet pedig hatályon kívül kell helyezni.

A célkitűzés az, hogy az uniós szabályozás a biztonságos származási országok és biztonságos harmadik országok uniós szintű, az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége támogatásával a Bizottság javaslatai alapján történő kijelölése irányába haladjon. Ezért ez a javaslat egy hatályvesztésre vonatkozó rendelkezést tartalmaz, ami szerint a tagállamok csak a rendelettervezet hatálybalépését követő öt évig tarthatják fenn a biztonságos származási országok és biztonságos harmadik országok nemzeti szintű meghatározását (50. cikk (1) bekezdése).

- **Hatékony jogorvoslathoz való jog**

Általános szabályként ahhoz, hogy a kérelmező élhessen a hatékony jogorvoslathoz való jogával, maradáshoz való jog illeti meg az első szintű fellebbezés benyújtására nyitva álló határidő alatt és amennyiben a kérelmező él ezzel a jogával, a jogorvoslat eredményének megszületéséig (54. cikk (1) bekezdése). Csupán egyes korlátozott esetekben fordul elő, hogy a fellebbezés felfüggesztő hatálya nem automatikus és az egyes kérelmezőnek kérnie kell a bíróságtól a kiadatási határozat végrehajtásának felfüggesztését, illetve a bíróság hivatalból is hozhat erről határozatot. A bíróság engedélyezheti a kérelmezőnek a kérelmező kérésére vagy hivatalból eljárva a kiutasítási határozat felfüggesztését azokban az esetekben, ahol az elutasító határozat valamely kérelmet a gyorsított vizsgálati eljárás vagy határon folytatandó eljárás hatálya alá tartozó esetekben nyilvánvaló megalapozatlanság vagy megalapozatlanság okán utasítja el, vagy elfogadhatatlanság okán utasítja el, mivel a kérelmező az első menedékjogot nyújtó országból érkezik vagy mert a kérelem ismételt kérelem, vagy ha a kérelmet kifejezett visszavonás vagy elállás miatt utasították el (54. cikk (2) bekezdés). Amennyiben a kérelmező ismételt fellebbezést terjeszt elő az első vagy következő fellebbezés határozata ellen, főszabály szerint nem illeti meg a tagállamok területén maradáshoz való jog (54. cikk (5) bekezdése).

Amennyiben kivételt tesznek az automatikus felfüggesztő hatályú jogorvoslati jog alól, a kérelmező jogait megfelelően garantálni kell a szükséges tolmácsolás és jogi segítségnyújtás biztosításával, valamint megfelelő időt biztosítva a kérelmezőnek, hogy kérelmét elkészítse és bírósághoz benyújtsa. Továbbá ahogyan az az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) az M.S.S. kontra Belgium és Görögország ügyben¹⁹ megállapította, ilyen keretek között a bíróságnak képesnek kell lennie, hogy tényszerűen és jogilag megvizsgálja az eljáró hatóság elutasító határozatát. Ezekben az esetekben, figyelembe véve az EJEB ítéletét az I.M. kontra Franciaország ügyben²⁰ és az Európai Unió Bíróságának a Dörr-ügyben hozott ítéletét,²¹ és figyelemmel a szigorú határidőkre a fellebbezés előterjesztésénél, a Bizottság javasolja azon garanciák kiterjesztését, amelyek a menekültügyi eljárásokról szóló irányelvben csak a határon folytatandó eljárásban voltak alkalmazandók minden eljárásra, ahol a kérelmező köteles külön kérni a közbenső védelmet (54. cikk (3) bekezdés). A kérelmező számára lehetővé kell tenni, hogy a tagállam területén maradjon az eljárás végéig függetlenül attól,

¹⁹ Az EJEB (Nagytanács) 2011. január 21-i M.S.S. kontra Belgium és Görögország ügyben hozott ítélete (30696/09 sz. kérelem).

²⁰ Az EJEB (5. tanács) 2012. február 2-i I.M. kontra Franciaország ügyben hozott ítélete (9152/09 sz. kérelem).

²¹ Az Európai Unió Bíróságának a C-136/03 sz. Dörr-ügyben hozott ítélete.

hogyan ott marad-e. Mindazonáltal erről a fellebbezés benyújtását követő egy hónapon belül határozatot kell hozni (54. cikk (4) bekezdése).

- **A nemzetközi védelem visszavonása**

Az elismerésről szóló rendelet javaslatában a Bizottság javasolja a jogállás felülvizsgálatára vonatkozó szabályok szigorítását rendszeres és rendszeres felülvizsgálatok bevezetésével annak ellenőrzésére, hogy továbbra is fennállnak-e a jogosultsági követelmények. Ezeket a felülvizsgálatokat akkor kell lefolytatni, amikor jelentős változás áll be a származási országban, mely visszatükröződik uniós szinten a származási országról szóló tájékoztatásban és az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének általános elemzésében, valamint amikor a tartózkodási engedélyek meghosszabbítására a menekültek számára első alkalommal, és a kiegészítő védelem jogosultjai számára az első és a második alkalommal kerül sor. A döntéshozó hatóságok visszavonják, megszüntetik vagy megújítják a jogállást, amennyiben a védelem szükségessége megszűnt vagy amennyiben kizárási okok léptek fel a védelem megadását követően. Ez a nemzetközi védelem visszavonására irányuló eljárás a jelenlegi jogszabályi keretekhez képest a jelen javaslatban alapvetően érintetlen marad. Mindazonáltal figyelemmel a javasolt rendszeres jogállás-felülvizsgálatra, szükségesnek mutatkozott az eljárási garanciák megerősítése az egyén számára, biztosítva számára a lehetőséget, hogy ügyét személyes meghallgatás során, és ne csupán írásbeli beadványok révén terjessze elő, ahogy az jelenleg is van, valamint biztosítva számára a szükséges tolmácsolást (51. cikk (1) bekezdésének b) pontja és 52. cikk (4) bekezdése). Az egyént továbbra is megilleti az ingyenes jogi tanácsadáshoz és képviselőhöz való jog (52. cikk (4) bekezdése).

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**az Unión belüli nemzetközi védelemre vonatkozó közös eljárások létrehozásáról,
valamint a 2013/32/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 78. cikke (2) bekezdésének d) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) E rendelet célja a tagállamok eljárási szabályainak észszerűsítése, egyszerűsítése és összehangolása egy Unión belüli nemzetközi védelemre vonatkozó közös eljárás létrehozása révén. E cél elérése érdekében a 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv²² jelentős módosítására került sor, valamint az említett irányelvet hatályon kívül kell helyezni, és helyébe egy rendeletnek kell lépnie. A hatályon kívül helyezett irányelvre történő hivatkozásokat erre a rendeletre történő hivatkozásként kell értelmezni.
- (2) Az 1967. január 31-i New York-i jegyzőkönyvvel módosított, a menekültek jogállásáról szóló, 1951. július 28-i genfi egyezmény (a továbbiakban: a genfi egyezmény) teljes és mindenre kiterjedő alkalmazásán nyugvó közös európai menekültügyi rendszert is magában foglaló közös menekültpolitika részét képezi az Európai Uniónak a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló olyan térség fokozatos létrehozására irányuló célkitűzésének, amely nyitva áll mindazok számára, akik kényszerítő körülmények miatt jogosan keresnek védelmet az Unióban. E politikának a tagállamok közötti szolidaritás és a felelősség igazságos elosztásának elvén – ideértve annak pénzügyi vonatkozásait is – kell alapulnia.
- (3) A közös európai menekültügyi rendszer a menekültügyi eljárások közös szabályain, uniós szintű elismerésen és védelmen, befogadási feltételeken és a menedékkérőkért felelős tagállam meghatározására szolgáló rendszeren alapul. A közös európai menekültügyi rendszer fokozatos kialakítása során elért eredmények ellenére még mindig jelentős egyenlőtlenségek vannak a tagállamok között az alkalmazott eljárások fajtáit, az elismerési arányt, a nyújtott védelem fajtáját, az anyagi befogadási feltételek szintjét és a kérelmezőknek adott kedvezményeket és a nemzetközi védelem jogosultjait illetően. E különbségek a továbbutazások fontos mozgatórugói és aláássák az annak biztosítására irányuló célkitűzést, hogy egy közös európai menekültügyi

²²

A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (átdolgozás), HL L 180., 2013.6.29., 60. o.

rendszerben minden kérelmezőt a kérelmezés helyétől függetlenül egyformán kezeljenek az Unióban.

- (4) 2016. április 6-i közleményében²³ a Bizottság meghatározta a közös európai menekültügyi rendszer javításának lehetőségeit, nevezetesen a menedékkérőkért felelős tagállam meghatározására szolgáló, fenntartható és igazságos rendszer kialakítását, az Eurodac rendszer megerősítését, az uniós menekültügyi rendszeren belüli konvergencia fokozását, az EU-n belüli továbbutazások megakadályozását, valamint az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének új megbízatását. Ez a közlemény összhangban van az Európai Tanács 2016. február 18–19-i, arra irányuló felszólításával²⁴, hogy történjen előrelépés a meglévő uniós keretrendszer reformja felé, a humánus és hatékony menekültügyi politika biztosítása érdekében. Továbbá az Európai Parlament 2016. április 12-i saját kezdeményezésű jelentésében meghatározott migráció átfogó megközelítésével összhangban lévő utat javasol.
- (5) Egy jól működő közös európai menekültügyi rendszerhez jelentős előrelépést kell tenni a nemzeti menekültügyi rendszerek konvergenciáját illetően. A tagállamokban jelenleg eltérő menekültügyi eljárások helyébe az (EU) XXX/XXX európai parlamenti és tanácsi rendelet (a kvalifikációs rendelet) szerint egy valamennyi tagállamban alkalmazandó, a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásnak kell lépnie, amely biztosítja az eljárás időszerűségét és hatékonyságát. A harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelem iránti kérelmeit egy olyan eljárásban kell megvizsgálni, amelyre ugyanazok a szabályok vonatkoznak, függetlenül attól, hogy mely tagállamban nyújtották be a kérelmet, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelem elbírálása során az egyenlő elbánás, valamint az egyéni kérelmező számára az egyértelműség és a jogbiztonság biztosítható legyen.
- (6) Egy nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárás a jelenlegi mérlegelésen alapuló rendelkezések harmonizált szabályokkal való felváltása, továbbá a kérelmezők jogainak és kötelezettségeinek, valamint e kötelezettségek be nem tartása esetén alkalmazandó következmények egyértelműsítése révén korlátozza a nemzetközi védelmet kérelmezők tagállamok közötti továbbutazások – amennyiben az ilyen továbbutazást a jogi keretek között fennálló különbségek okozzák –, valamint az (EU) XXX/XXX rendelet (a kvalifikációs rendelet)²⁵ tagállami alkalmazására vonatkozó egységes feltételek kialakítását.
- (7) Ezt a rendeletet a tagállamok területén, ideértve a külső határon, a parti tengeren vagy a tranzitónákban benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelemre és a nemzetközi védelem visszavonására kell alkalmazni. A tagállam parti tengerén tartózkodó, nemzetközi védelmet kérő személyeket a szárazföldre kell szállítani, és e rendelettel összhangban el kell bírálni kérelmüket.
- (8) Ezt a rendeletet kell alkalmazni a nemzetközi védelem iránti kérelmekre abban az eljárásban, amelyben megvizsgálják, hogy a kérelmezők az (EU) XXX/XXX rendelet (a kvalifikációs rendelet) alapján nemzetközi védelemre jogosultként elismerhetők-e. A nemzetközi védelem mellett a tagállamok nemzeti joguk alapján egyéb nemzeti humanitárius státuszt is megítélhetnek azon személyek számára, akik menekült jogállásmentekült jogállása vagy kiegészítő védelmi jogállása nem ismerhető el. A tagállami eljárások észszerűsítése érdekében a tagállamoknak meg kell adni a lehetőséget, hogy a rendeletet minden ilyen védelemre alkalmazhassák.

²³ COM(2016) 197 final.

²⁴ EUCO .2016.2.19., SN 1/16.

²⁵ HL L [...], [...], [...] o.

- (9) Az e rendelet hatálya alá tartozó személyekkel kapcsolatos bánásmód tekintetében a tagállamokat kötik az azokból a nemzetközi jogi okmányokból eredő kötelezettségek, amelyeknek részesei.
- (10) Mozgósítani kell a Menekültügyi és Migrációs Alap erőforrásait, hogy megfelelő támogatást nyújtsanak e rendelet alkalmazására irányuló tagállami erőfeszítésekhez, különös tekintettel azon tagállamokra, amelyek nemzeti menekültügyi és befogadási rendszerére különös nyomás nehezedik.
- (11) Az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének biztosítania kell e rendelet alkalmazása során a tagállam számára a szükséges operatív és technikai segítséget, ennek keretében különösen szakértőket kell biztosítani, hogy a nemzeti hatóságokat a nemzetközi védelem iránti kérelem befogadása, nyilvántartásba vétele és elbírálása során segítsék, valamint naprakésszé tett információkat kell szolgáltatnia harmadik országokról, egyebek mellett a származási országra vonatkozó információkat és a konkrét származási országok helyzetéről szóló útmutatást. E rendelet alkalmazása során a tagállamoknak figyelembe kell venniük az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége által kidolgozott operatív szabályokat, útmutatókat, iránymutatásokat és leghelyesebb gyakorlatokat.
- (12) Annak érdekében, hogy a genfi egyezmény 1. cikke értelmében menekültként vagy kiegészítő védelemre jogosultként védelemre szoruló személyek pontosan azonosíthatóak legyenek, valamennyi kérelmező számára hatékony hozzáférést kell biztosítani az eljáráshoz, az ügyük szempontjából szükséges tények bemutatása érdekében lehetővé kell tenni számukra a felelős hatáskörrel rendelkező hatóságokkal való együttműködést és megfelelő kommunikációt, valamint megfelelő eljárási garanciákat kell biztosítani számukra ahhoz, hogy ügyüket az eljárás valamennyi szakaszában folytathassák.
- (13) A kérelmezőnek tényleges lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a rendelkezésre álló valamennyi releváns elemet ismertethesse az eljáró hatósággal. Ezen okból kifolyólag a kérelmezőt korlátozott körű kivételek mellett adott esetben a kérelmének elfogadhatósága vagy megalapozottsága vonatkozásában meg kell, hogy illesse a személyes meghallgatáshoz való jog. Ahhoz, hogy a személyes meghallgatáshoz való jog ténylegesen érvényesüljön, a kérelmezőt egy tolmácsnak kell segítenie és meg kell adni számára a lehetőséget, hogy a kérelmének indokolását összefüggően fejthesse ki. A felperesnek elegendő időt kell biztosítani a felkészüléshez és ahhoz, hogy a jogi vagy egyéb tanácsadójával egyeztessen, továbbá a meghallgatás során a jogi vagy egyéb tanácsadó segítheti őt. A személyes meghallgatást a megfelelő titoktartást biztosító feltételek mellett, megfelelően képzett és illetékes személyzetnek kell lefolytatnia, szükség esetén ideértve más tagállamok hatóságainak személyzetét vagy az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége által kiküldött szakértőket is. A személyes meghallgatás csak akkor mellőzhető, ha az eljáró hatóság a kérelmet pozitívan bírálja el vagy véleménye szerint a kérelmező rajta kívül álló tartós ok miatt alkalmatlan a meghallgatásra, vagy nincs meghallgatható állapotban. Mivel a személyes meghallgatás a kérelem elbírálásának lényegi részét képezi, az interjút rögzíteni kell, és a felvételt, valamint a meghallgatásról készült felvétel átiratát a kérelmező és jogi tanácsadói számára az eljáró hatóság döntéshozatala előtt, vagy gyorsított vizsgálati eljárás esetén a döntéshozatallal egyidejűleg elérhetővé kell tenni.
- (14) A tagállamoknak és a kérelmezőknek egyaránt érdekében áll, hogy a nemzetközi védelmi igényeket már a közigazgatási eljárási szakaszban felismerjék a jó minőségű információk és jogi támogatás biztosítása révén, ami hatékonyabb és minőségibb

döntéshozatalhoz vezet. Ennek érdekében a jogi segítségnyújtás és képviselő a nemzetközi védelemre vonatkozó közös eljárás szerves részét kell képezze. Annak érdekében, hogy a kérelmező jogai, különösen a védelemhez való joga és a méltányosság elvének hatékony védelme, valamint az eljárás gazdaságossága biztosítható legyen, a kérelmezők részére kérelmükre e rendeletben meghatározott feltételek mellett a közigazgatási eljárás és a fellebbezési eljárás során ingyenes jogi segítségnyújtást és képviselőt kell biztosítani. Az ingyenes jogi segítségnyújtást és képviselőt a nemzeti jog által arra feljogosított személyeknek kell biztosítaniuk.

- (15) Egyes kérelmezőknek különleges eljárási garanciákra lehet szükségük, például életkoruk, nemük, szexuális irányultságuk, nemi identitásuk, fogyatékságuk, súlyos betegségük, mentális zavarai vagy az általuk elszenvedett kínzás, nemi erőszak vagy bármely egyéb súlyos pszichikai, fizikai, szexuális vagy nemi alapú erőszak következményei miatt. Szisztematikusan kell értékelni, hogy valamely egyéni kérelmező különleges eljárási garanciákat igényel-e és ezeket a kérelmezőket már a kérelem benyújtásának pillanatától a lehető leghamarabb, de még a döntéshozatal előtt be kell azonosítani.
- (16) Annak biztosítása érdekében, hogy a különleges eljárási garanciákat igénylő kérelmezők azonosítása a lehető leghamarabb megtörténjen, a kérelmek befogadására és nyilvántartásba vételére hatáskörrel rendelkező hatóságok személyzete megfelelően képzett kell legyen, hogy felismerje a sebezhetőség jeleit és e célból megfelelő utasításokat kell kapniuk. A kínzás vagy egyéb súlyos testi és pszichikai erőszakos cselekmény – ideértve a nemi alapú erőszakot is – tüneteinek és jeleinek az e rendeletben foglalt eljárásokban történő feltárásával és dokumentálásával foglalkozó egyéb intézkedéseket többek között a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmód hatékony kivizsgálásáról és dokumentálásáról szóló iránymutatásra (az isztambuli jegyzőkönyv) kell alapozni.
- (17) A különleges eljárási garanciákat igénylőként beazonosított kérelmezők számára megfelelő támogatást – többek között elegendő időt – kell biztosítani az eljárásokhoz való hatékony hozzáférésük szükséges feltételeinek megteremtése érdekében, valamint a nemzetközi védelem iránti kérelmük alátámasztására szolgáló körülmények bemutatásához. Amennyiben valamely gyorsított vizsgálati eljárás vagy határon lefolytatandó eljárás keretében nem lehet megfelelő támogatást biztosítani, a különleges eljárási garanciákat igénylő kérelmezőt fel kell menteni ezen eljárások alól. Az ilyen, gyorsított vagy határon lefolytatandó eljárások alkalmazását esetlegesen kizáró különleges eljárási garanciák egyúttal azt is jelentik, hogy a kérelmező számára – amennyiben a fellebbezése nem automatikusan felfüggesztő hatályú – további biztosítékokat kell nyújtani annak érdekében, hogy a jogorvoslat az ő egyedi esetében is hatékony legyen.
- (18) A nő és férfi kérelmezők közötti tényleges egyenlőség biztosítása céljából a vizsgálati eljárásokat nemek szerint kell differenciálni. A személyes meghallgatásokat különösen olyan formában kell megszervezni, amely mind a nő, mind a férfi kérelmezők számára lehetővé teszi, hogy beszámolhassanak a korábbi nemi alapú üldöztetésük során átélt megpróbáltatásaikról. Ennek érdekében a nőknek tényleges lehetőséget kell biztosítani, hogy házastársaiktól, élettársaiktól vagy családtagjaiktól elkülönítetten hallgassák meg őket. A nőknek és lányoknak lehetőség szerint női tolmácsot és meghallgatást végző személyt kell biztosítani. A nőknél és lányokon végzett orvosi vizsgálatokat női orvosoknak kell végezniük, különös tekintettel arra, hogy a kérelmező esetleg nemi alapú erőszak áldozata lehet. A nemekkel kapcsolatos igények összetettségét kellőképpen figyelembe kell venni az első menedékjogot nyújtó ország,

a biztonságos harmadik ország, a biztonságos származási ország, illetve az ismételt kérelem elvén alapuló eljárásokban.

- (19) Amennyiben a kérelem feldolgozásának keretében a tagállamok a kérelmező átvizsgálásához folyamodnak, az átvizsgálást a kérelmezővel megegyező nemű személynek kell végeznie. Ez azonban nem érinti a nemzeti jog alapján biztonsági okokból végzett motozást.
- (20) E rendelet végrehajtása során a tagállamoknak elsődlegesen a gyermek mindenek felett álló érdekét kell szem előtt tartaniuk, a Charta 24. cikkével és az Egyesült Nemzetek 1989-es gyermekjogi egyezményével összhangban. A gyermek mindenek felett álló érdekeinek mérlegelésekor a tagállamoknak többek között kellő figyelmet kell fordítaniuk a gyermek jólétére és szociális fejlődésére, beleértve a gyermek háttérét is. Az Egyesült Nemzetek gyermekjogi egyezményének a gyermeket megillető meghallgatáshoz való jogról szóló 12. cikkére tekintettel, az eljáró hatóságnak biztosítania kell a kiskorú részére a személyes meghallgatás lehetőségét, kivéve, ha ez nyilvánvalóan nem a kiskorú mindenek felett álló érdeke.
- (21) A közös eljárás észszerűsíti az egyén számára az eljárás felgyorsítására, az eljáró hatóságnak a kérelem elbírálására, az igazságügyi hatóságoknak pedig az első szintű fellebbezés elbírálására nyitva álló határidőket. Habár az egyidejű kérelmek aránytalan száma azzal a kockázattal járhat, hogy az eljárás és a kérelmek megvizsgálása elhúzódik, időnként szükség lehet egy olyan rugalmas intézkedésre, amely kivételesen meghosszabbítja ezeket a határidőket. Ugyanakkor a hatékony eljárás biztosítása érdekében e határidők meghosszabbítása csak végső intézkedés lehet, figyelembe véve, hogy a tagállamoknak rendszeresen felül kell vizsgálniuk a hatékony menekültügyi rendszer fenntartására vonatkozó igényeiket, ideértve szükség esetén a készenléti terv készítését is, továbbá figyelembe véve, hogy az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének a tagállamok számára biztosítania kell a szükséges operatív és technikai segítséget. Amennyiben a tagállamok előre látják, hogy az előírt határidőket nem tudnák betartani, segítséget kell kérniük az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségétől. Amennyiben ilyen kérelemre nem kerül sor, és a menekültügyi rendszer az aránytalan nyomása miatt valamely tagállamban olyannyira hatástalanná válik, hogy a közös európai menekültügyi rendszer működését veszélyezteti, az ügynökség a Bizottság végrehajtási határozata alapján intézkedéseket hozhat e tagállam támogatása érdekében.
- (22) A közös eljáráshoz való hozzáférés a kérelem előterjesztése, annak nyilvántartásba vétele és benyújtása alkotta háromlépéses megközelítésen alapul. A kérelem előterjesztése az első lépés, amely e rendelet alkalmazását eredményezi. Valamely harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy akkor tekinthető úgy, hogy kérelmet terjesztett elő, ha kifejezi azon kívánságát, hogy valamely tagállamtól nemzetközi védelemben részesüljön. Ez a kívánság bármely formában kifejezhető és az egyéni kérelmezőnek nem szükségszerűen kell olyan meghatározott szavakat használnia, mint például nemzetközi védelem, menedék vagy kiegészítő védelem. A meghatározó elem az kell legyen, hogy a harmadik országbeli állampolgár vagy a hontalan személy kifejezi a származási országba, vagy hontalan személy esetén a korábbi szokásos tartózkodási helyére való visszatérése esetén rá váró üldözéstől vagy súlyos sérelemtől való félelmét. Amennyiben kétség merül fel, hogy valamely adott nyilatkozat nemzetközi védelem iránti kérelemnek tekinthető-e, a harmadik országbeli állampolgárt vagy hontalan személyt nyíltan meg kell kérdezni, hogy kíván-e nemzetközi védelemben részesülni. A kérelmezőt a kérelem előterjesztése pillanatától

meg kell illessék az e rendelet és az (EU) XXX/XXX irányelv (a befogadási feltételekről szóló irányelv)²⁶ szerinti jogok.

- (23) A kérelmet a lehető leghamarabb nyilvántartásba kell venni. Ebben a szakaszban a kérelmek befogadására és nyilvántartásba vételére hatáskörrel rendelkező hatóságok, ideértve a határőrséget, a rendőrséget, a bevándorlási hivatalokat és az őrizeti létesítményekért felelős hatóságokat, az egyéni kérelmezők személyes adataival együtt nyilvántartásba veszik a kérelmeket. Az említett hatóságoknak tájékoztatniuk kell a kérelmezőt jogairól és kötelezettségeiről, valamint az említett kötelezettségek nem teljesítésének következményeiről. A kérelmezőnek át kell adni a kérelem előterjesztésének megtörténtét igazoló okmányt. A kérelem benyújtására rendelkezésre álló határidő a kérelem nyilvántartásba vételének pillanatával kezdődik.
- (24) A kérelem benyújtása az az aktus, amely hivatalossá teszi a nemzetközi védelem iránti kérelmet. A kérelmezővel közölni kell a kérelem benyújtásának módjára és helyére vonatkozó szükséges információkat, és a kérelem benyújtására tényleges lehetőséget kell számára biztosítani. Ebben a szakaszban a kérelmezőnek a kérelem megalapozásához és befejezéséhez szükséges minden rendelkezésre álló elemet be kell nyújtania. A közigazgatási eljárás lefolytatására rendelkezésre álló határidő a kérelem benyújtásának pillanatával kezdődik. Ebben az időpontban a kérelmezőnek át kell adni egy kérelmezői jogállást bizonyító okmányt, amely addig érvényes, amíg a kérelmező a kérelem elbírálásáért felelős tagállam területén maradhat.
- (25) A kérelmezőt megfelelően értesíteni kell jogairól és kötelezségeiről, időben és azon a nyelven, amelyet megért vagy ésszerűen feltételezhető, hogy megért. Tekintettel arra, hogy a kérelem elállás miatt elutasítható, ha például a kérelmező megtagadja a nemzeti hatóságokkal való együttműködést és nem közli a kérelem elbírálásához szükséges elemeket és nem szolgáltat ujjnyomatot vagy arcképmást, illetőleg kérelmét nem nyújtja be az előírt határidőn belül, ezért a kérelmezőt tájékoztatni kell az említett kötelezettségek nem teljesítéséhez fűződő következményekről.
- (26) A kérelmek befogadására és nyilvántartásba vételére hatáskörrel rendelkező hatóságok személyzetének annak érdekében, hogy az e rendelet szerinti kötelezettségeit teljesítse, a nemzetközi védelemmel kapcsolatos területen megfelelő tudással kell rendelkeznie, vagy az ehhez szükséges képzésben kell részesülnie, egyebek mellett az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének támogatásával. Feladatuk hatékony teljesítése érdekében biztosítani kell számukra a megfelelő eszközöket és utasításokat is.
- (27) Az eljárás határátkelőhelyeken és őrizeti létesítményekben történő igénybevételének megkönnyítése érdekében információkat kell biztosítani a nemzetközi védelem kérelmezésének lehetőségéről. A tolmácsolás megszervezése révén biztosítani kell a szükséges alapvető kommunikációt ahhoz, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságok megérthessék, ha az egyének nemzetközi védelemben kívánnak részesülni.
- (28) E rendeletnek lehetővé kell tennie, hogy a kérelmezők házastársuk, velük állandó és tartós kapcsolatban élő élettársuk, eltartott nagykorúak és kiskorúak nevében benyújthassák a kérelmet. Ez lehetővé teszi az említett kérelmek együttes elbírálását. Az egyes egyének nemzetközi védelem kérelmezésére vonatkozó jogát az garantálja, hogy amennyiben a kérelmező nem nyújtja be a kérelmet az arra előírt határidőn belül a házastársa, élettársa, eltartott nagykorú vagy kiskorú nevében, a házastárs vagy élettárs ennek ellenére saját nevében benyújthatja, az eltartott nagykorú vagy kiskorú

²⁶

HL L [...], [...], [...] o.

számára pedig az eljáró hatóságnak kell segítséget nyújtania. Azonban ha a külön kérelmet nem indokolják, azt elfogadhatatlannak kell tekinteni.

- (29) Annak biztosítása érdekében, hogy a kísérő nélküli kiskorúak ténylegesen hozzáférhessenek az eljáráshoz, melléjük mindig gyámot kell jelölni. A gyámnak olyan személynek vagy valamely szervezet képviselőjének kell lennie, akit arra jelöltek ki, hogy a kiskorút az eljárás során segítse és kísérje, szem előtt tartva a gyermek legfőbb érdekeit és általános jólétét. A gyám szükség esetén a kiskorú nevében és javára eljárhat. A kísérő nélküli kiskorúak hatékony támogatása érdekében nem lehet aránytalanul sok kísérő nélküli kiskorút ugyanazon gyám gyámsága alá helyezni. A tagállamoknak ki kell jelölniük azokat a szerveket és személyeket, akik a gyámok támogatásáért, felügyeletéért és nyomon követéséért azok feladatainak ellátása során felelősek. A kísérő nélküli kiskorúnak a kérelmet saját nevében vagy a gyám révén kell benyújtania. A kísérő nélküli kiskorú jogainak és eljárási garanciáinak biztosítása érdekében az ő esetében a kérelem benyújtására nyitva álló határidőnek akkor kell kezdődnie, amikor számára a gyámot kijelölték és találkozásukra sor kerül. Amennyiben a gyám az előírt határidőn belül nem nyújtja be a kérelmet, a kísérő nélküli kiskorúnak meg kell adni a lehetőséget, hogy az eljáró hatóság segítségével saját nevében nyújtsa be a kérelmet. Az, hogy valamely kísérő nélküli kiskorú úgy dönt, hogy a kérelmet saját nevében nyújtja be, nem akadályozhatja meg, hogy számára gyámot jelöljenek ki.
- (30) A kérelmezők jogainak biztosítása érdekében valamennyi nemzetközi védelem iránti kérelemről szóló döntést a tények alapján, tárgyszerűen, részrehajlás nélkül, egyedileg, a kérelmező által közölt valamennyi elem és a kérelmező egyedi körülményeinek figyelembe vételével végzett, alapos vizsgálatot követően kell meghozni. Annak biztosítása érdekében, hogy a kérelmet alaposan vizsgálják ki, az eljáró hatóságnak figyelembe kell vennie a kérelmező származási országának helyzetével kapcsolatos releváns, pontos és naprakész, az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségétől és más forrásokból, például az Egyesült Nemzetek menekültügyi főbiztosától származó információkat. Az eljáró hatóságnak figyelembe kell vennie az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége által kidolgozott, a származási országokra vonatkozó minden releváns általános elemzést. Az eljárás lezárásának elhalasztása teljes mértékben meg kell feleljen az (EU) XXX/XXX rendeletben (a kvalifikációs rendelet) szereplő tagállami kötelezettségeknek és a gondos ügyintézéshez való jognak, az e rendelet szerinti eljárás hatékonyságának és pártatlanságának sérelme nélkül.
- (31) A kérelmező jogainak biztosítása érdekében a kérelemről szóló határozatot írásba kell foglalni. Amennyiben a határozat nem biztosítja a nemzetközi védelmet, a kérelmező felé meg kell indokolni a döntést és tájékoztatni kell őt a döntés következményeiről, valamint arról, hogy az említett határozat hogyan támadható meg. A kérelmező maradáshoz való jogát és a visszaküldés tilalmának elvét nem érintve az ilyen határozatban szerepelhet vagy azzal együtt kiadható a 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 6. cikke szerint kiadott kiutasítási határozat.²⁷
- (32) Elengedhetetlen, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmekkel kapcsolatos határozatot olyan hatóságok hozzák meg, amelyek személyzete a nemzetközi védelemmel kapcsolatos területen megfelelő tudással rendelkezik, és az ehhez szükséges képzésben részesült, továbbá hogy a tevékenységüket a vonatkozó etikai

²⁷

Az Európai Parlament és a Tanács 2008. december 16-i 2008/115/EK irányelve a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról (HL L 348., 2008.12.24., 98. o.).

elvek tiszteletben tartásával végezzék. Ez alkalmazandó a más tagállamok hatóságainak személyzetére vagy az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége által valamely tagállam eljáró hatóságának a nemzetközi védelem iránti kérelmek elbírálásához biztosítandó segítségnyújtás céljával kiküldött szakértőkre is.

- (33) A nemzetközi védelem iránti kérelem megfelelő és teljes körű vizsgálata lefolytatásának sérelme nélkül, a tagállamoknak és a kérelmezőknek egyaránt az áll érdekében, hogy a lehető legrövidebb időn belül határozat szülessen. A nemzetközi védelemre vonatkozó eljárás egyszerűsítése érdekében a közigazgatási eljárások időtartamára és az első szintű fellebbezésre meg kell határozni egy maximális határidőt. Így a tagállamok valamennyi tagállamban a lehető leghamarabb kézhez kapják a kérelmükről szóló határozatot, ezáltal biztosítva a gyors és hatékony eljárást.
- (34) Annak érdekében, hogy az eljárás teljes időtartamát bizonyos esetekben le lehessen rövidíteni, a tagállamok számára biztosítani kell a lehetőséget, hogy nemzeti igényeiknek megfelelően egyes kérelmeket kiemelten kezeljenek és más, korábban beadott kérelmek előtt bíráljanak el, tiszteletben tartva azonban az általánosan alkalmazandó eljárási határidőket, elveket és garanciákat.
- (35) Mielőtt az (EU) XXX/XXX európai parlamenti és tanácsi rendelet (a Dublini Rendelet)²⁸ szerint felelős tagállam meghatározására sor kerülne, az első tagállamnak, amelyben a kérelmet benyújtották, kell megvizsgálnia az említett kérelem elfogadhatóságát, ha egy olyan ország tekintendő az első menedékjogot nyújtó országnak vagy biztonságos harmadik országnak a kérelmező számára, amely nem tagállam. Ezen felül valamely kérelmet elfogadhatatlannak kell tekinteni, amennyiben az egy új releváns elemeket vagy megállapításokat be nem mutató ismételt kérelem, és ha a házastárs, élettárs, eltartott nagykorú vagy kiskorú által benyújtott külön kérelem nem tekinthető indokoltnak.
- (36) Az első menedékjogot nyújtó ország elvét elfogadhatatlansági okként kell alkalmazni, ha észszerűen feltételezhető, hogy valamely más ország biztosítaná a védelmet a genfi egyezmény anyagi jogi szabályai alapján, vagy a kérelmezőnek az említett ország megfelelő védelmet nyújtana. A tagállamok különösen akkor nem kötelesek elvégezni a kérelem érdemi vizsgálatát, amennyiben az első menedékjogot nyújtó ország a kérelmezőnek menekült jogállást, vagy egyéb megfelelő védelmet biztosított. A tagállamok ez alapján kizárólag akkor járhatnak el, ha – szükség esetén vagy adott esetben az érintett harmadik országtól származó biztosítékok alapján – meggyőződtek arról, hogy a kérelmező a genfi egyezménynek megfelelő védelmet élvezett és fog továbbra is élvezni az adott országban, vagy pedig más módon megfelelő védelmet élvezett és fog továbbra is élvezni, különösen a jogszerű tartózkodáshoz való jogot, a munkaerőpiacra jutás megfelelő lehetőségét, a befogadó létesítményeket, egészségügyet és oktatást, valamint a családegyesítéshez való jogot illetően a nemzetközi emberi jogi szabályoknak megfelelően.
- (37) A biztonságos harmadik ország elvét elfogadhatatlansági okként kell alkalmazni, ha a kérelmezőről egy harmadik országhoz fűződő kapcsolata alapján – ideértve azt az országot is, amelyen át a kérelem benyújtásának helye szerinti államig eljutottak – észszerűen feltételezhető, hogy abban az országban védelmet kérhet, továbbá megalapozottan vélhető, hogy a szóban forgó ország be- vagy visszafogadja a kérelmezőt. A tagállamok ez alapján kizárólag akkor járhatnak el, ha – szükség esetén adott esetben az érintett harmadik országtól származó biztosítékok alapján – meggyőződtek arról, hogy a kérelmezőnek van rá lehetősége, hogy a genfi egyezmény

²⁸

HL L [...], [...], [...] o.

anyagi szabályainak megfelelő védelmet biztosítsanak számára az adott országban vagy ott védelmet fog élvezni, különösen a jogszerű tartózkodáshoz való jogot, a munkaerőpiacra jutás megfelelő lehetőségét, a befogadó létesítményeket, egészségügyet és oktatást, valamint a családegyesítéshez való jogot illetően a nemzetközi emberi jogi szabályoknak megfelelően.

- (38) A nemzetközi védelem iránti kérelmet érdemben kell vizsgálni annak eldöntése érdekében, hogy a kérelmező az (EU) XXX/XXX rendelettel (a kvalifikációs rendelet) összhangban jogosult-e nemzetközi védelemre. Az érdemi vizsgálatra nincs szükség, amennyiben a kérelmet e rendelet értelmében elfogadhatatlannak nyilvánították. Ha azonban első ránézésre egyértelmű, hogy a kérelem nyilvánvaló megalapozatlanság okán elutasítható, a kérelmet ezzel az indokkal az elfogadhatóság vizsgálata nélkül el lehet utasítani.
- (39) A kérelem vizsgálatát fel kell gyorsítani és legfeljebb két hónapon belül el kell végezni, amennyiben a kérelem nyilvánvalóan megalapozatlan, mivel visszaélést valósít meg, ideértve azt az esetet, ha a kérelmező biztonságos származási országból érkezik vagy ha a kérelmező a kérelemért csupán valamely kitoloncolási határozat végrehajtásának késleltetése vagy megghiúsítása végett folyamodik, vagy ha súlyos nemzetbiztonsági vagy közrenddel kapcsolatos aggályok állnak fenn, ha a kérelmező nem az első beutazási tagállamban vagy a jogszerű tartózkodás szerinti tagállamban kérelmezte a nemzetközi védelmet, vagy ha azt a kérelmezőt, akinek kérelmét vizsgálják, és aki egy másik tagállamban kérelemért folyamodott, vagy aki tartózkodásra jogosító engedély nélkül egy másik tagállam területén tartózkodik, a Dublini Rendelet értelmében visszaviszik. Ez utóbbi esetben a kérelem vizsgálatát nem kell felgyorsítani, ha a kérelmező megfelelő módon meg tudja indokolni, hogy miért távozott engedély nélkül egy másik tagállamba, miért folyamodott kérelemért egy másik tagállamban vagy volt más módon elérhetetlen az illetékes hatóságok számára, például mert nem tájékoztatták őt megfelelően és időben a kötelességeiről. Ezenfelül gyorsított vizsgálati eljárás kísérelő nélküli kiskorúak esetében kizárólag az ebben a rendeletben meghatározott, korlátozott körülmények között alkalmazható.
- (40) Számos nemzetközi védelem iránti kérelmet a kérelmező belépésére irányuló döntést megelőzően a tagállamok határain vagy tranzitónáiban nyújtanak be. A tagállamoknak képeseknek kell lenniük arra, hogy olyan elfogadhatósági vagy érdemi vizsgálati eljárásokat biztosítsanak, amelyek jól meghatározott feltételek mellett lehetővé tennék a kérelmek e helyszíneken történő elbírálását. A határon folytatandó eljárás nem lehet négy hétnél hosszabb és ez időszakot követően a kérelmezőket be kell engedni a tagállam területére. A határon folytatandó eljárás csak akkor alkalmazható a határ vagy a tranzitóna közelében lévő területeken, ha aránytalanul sok kérelmező nyújtja be a határon vagy a tranzitónában a kérelmét. Határon folytatandó eljárás kísérelő nélküli kiskorúak esetében kizárólag az ebben a rendeletben meghatározott, korlátozott körülmények között alkalmazható.
- (41) A közrend fogalmába beletartozhat többek között valamely súlyos bűncselekmény elkövetése miatti büntetőítélet.
- (42) Amennyiben a kérelmezőnek megfelelő indoka van, a beutazási okmányok hiánya vagy a hamis okmányok használata nem vonja automatikusan maga után a gyorsított vizsgálati eljárás vagy határon folytatandó eljárások alkalmazását.
- (43) Amennyiben egy kérelmező vagy önszántából kifejezetten visszavonja a kérelmét, vagy nem teljesíti az e rendeletből, az (EU) XXX/XXX rendeletből (a Dublini Rendelet) vagy az (EU) XXX/XXX irányelvből (a befogadási feltételekről szóló

irányelv) fakadó kötelezettségeit, és ezáltal hallgatólagosan visszavonja a kérelmét, a kérelmet a továbbiakban nem kell vizsgálni, és azt el lehet utasítani, mint amelyet a kérelmező hallgatólagosan visszavont vagy attól elállt, és e határozatot követően ugyanazon kérelmező által a tagállamokban benyújtott minden további kérelem ismételt kérelemnek tekintendő. Ugyanakkor a hallgatólagos visszavonás nem lehet automatikus, hanem a kérelmezőnek biztosítani kell a lehetőséget, hogy jelentést tegyen az elbíráló hatóságnak és bebizonyítsa, hogy az említett kötelezettségeknek rajta kívül álló okokból nem tett eleget.

- (44) Amennyiben egy kérelmező ismételt kérelemért folyamodik anélkül, hogy új bizonyítékokat vagy megállapításokat terjesztene elő, amelyek jelentősen növelnék annak valószínűségét, hogy elismerjék őt nemzetközi védelem jogosultjaként, vagy amelyek a korábbi kérelem elfogadhatatlanság okán történő elutasításához vezető indokokkal kapcsolatosak, ez az ismételt kérelem nem képezheti új teljes vizsgálati eljárás tárgyát. Ezekben az esetekben res judicata elvvel összhangban a kérelmeket előzetes elfogadhatósági vizsgálatot követően elfogadhatatlanság vagy nyilvánvaló megalapozatlanság okán el kell utasítani, amennyiben a kérelem olyan egyértelműen nélkülözi a lényegi elemet vagy olyannyira visszaélészerű, hogy előreláthatóan nem vezet pozitív eredményre. Az előzetes elfogadhatósági vizsgálatot írásbeli beadványok és személyes meghallgatás alapján kell elvégezni, azonban a személyes meghallgatástól el lehet tekinteni azokban az esetekben, amikor az írásbeli beadványokból kiderül, hogy a kérelmező nem terjeszt elő új elemeket vagy megállapításokat, vagy az nyilvánvalóan nélkülözi a lényegi elemet és előreláthatóan nem vezet pozitív eredményre. Ismételt kérelmek esetén kivételt lehet tenni az egyénnek a tagállam területén maradáshoz való jogát illetően, ha egy ismételt kérelmét elfogadhatatlanság vagy megalapozatlanság okán elutasítottak, vagy egy második vagy további ismételt kérelmei esetén, attól kezdve, hogy a korábbi ismételt kérelmet elfogadhatatlanság, megalapozatlanság vagy nyilvánvaló megalapozatlanság okán elutasító jogerős határozatot követően benyújtották valamely tagállamban.
- (45) A nemzetközi védelem iránti kérelmek megalapozottságának vizsgálatakor a fő szempont a kérelmező biztonsága a származási országban. Tekintettel arra, hogy az (EU) XXX/XXX rendelet (a kvalifikációs rendelet) célja, hogy a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelem jogosultjaként való elismerése során a konvergencia magas szintjét érje el, ez a rendelet közös kritériumokat határoz meg a harmadik országok biztonságos származási országokká nyilvánítására, és mivel a valószínűleg megalapozatlan kérelmek gyors feldolgozását támogató elengedhetetlen eszközként meg kell erősíteni a biztonságos származási ország elvét, e rendelet létrehozza a biztonságos származási országok közös jegyzékét.
- (46) Az, hogy egy harmadik ország szerepel a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékében, nem jelent teljes garanciát ezen ország állampolgárainak biztonságára nézve, és nem zárja ki annak szükségességét, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmek tekintetében megfelelő egyedi vizsgálatokat folytassanak. A minősítés alapjául szolgáló értékelés természeténél fogva csak az adott országban fennálló általános polgári, jogi és politikai körülményeket, valamint azt tudja figyelembe venni, hogy az üldöztetésért, kínzásért vagy embertelen és megalázó bánásmódért vagy büntetésért felelős személyeket felelősségre vonják-e a gyakorlatban, ha megállapítják a felelősségüket az adott országban. Emiatt, amennyiben egy kérelmező alátámasztja, hogy érvényes okok alapján az az ország az ő adott körülményei között nem tekinthető

biztonságosnak, az ország biztonságossá nyilvánítását a továbbiakban az ő vonatkozásában nem lehet relevánsnak tekinteni.

- (47) A harmadik országok uniós szinten biztonságos harmadik országokká nyilvánítását illetően e rendelet tartalmaz ilyen rendelkezéseket. Harmadik országok uniós szintű biztonságos származási országgá nyilvánítására e rendeletnek az ugyanezen rendeletben meghatározott feltételek alapján történő módosításával, és átfogó kutatást, továbbá a tagállamokkal és az érintettekkel történt széles körű egyeztetést is magában foglaló részletes bizonyítékalapú értékelést követően kell sor kerülni.
- (48) A biztonságos származási országok közös uniós jegyzékének és a biztonságos harmadik országok közös uniós jegyzékének létrehozása a biztonságos származási országok tagállami jegyzékei között meglévő egyes különbségekre is megoldást nyújt. A tagállamok fenntartják a jogot arra, hogy olyan jogszabályokat alkalmazzanak vagy vezessenek be, amelyek lehetővé teszik az uniós szinten biztonságos harmadik országoknak nyilvánított vagy az uniós közös jegyzékben szereplő harmadik országoktól eltérő harmadik országok biztonságos származási országnak nyilvánítását, ugyanakkor az ilyen közös minősítés vagy jegyzék létrehozása biztosítja, hogy az elvet valamennyi tagország egységesen alkalmazza azokra a kérelmezőkre, akik a közös jegyzékben szereplő országokból származnak vagy akik valamely biztonságos harmadik országgal kapcsolatban állnak. Mindez elősegíti majd az eljárások alkalmazásának közelítését, és ezáltal visszatartja a nemzetközi védelmet kérelmezők továbbutazásait is. Emiatt a nemzeti jegyzékek vagy minősítések alkalmazásának lehetőségét e rendelet hatálybalépésétől számított öt éven belül meg kell szüntetni.
- (49) A Bizottság az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének segítségével rendszeresen felülvizsgálja az uniós szinten biztonságos harmadik országoknak nyilvánított vagy a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékében szereplő harmadik országokban fennálló helyzetet. Az ilyen harmadik országban hirtelen rosszabbra forduló helyzet esetében a Bizottságnak az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkével összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktus révén határozott időre fel kell tudnia függeszteni az említett harmadik ország uniós szintű biztonságos harmadik országgá nyilvánítását vagy a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékében való szereplését. Ezenfelül ebben az esetben a Bizottságnak a harmadik ország uniós szintű biztonságos harmadik országgá nyilvánításának vagy a harmadik országnak a származási országok közös uniós jegyzékében való szerepeltetésének megszüntetésére vonatkozó módosítást is javasolnia kell a harmadik ország felfüggesztéséről szóló felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követő három hónapon belül.
- (50) E megalapozott értékelés céljából a Bizottságnak figyelembe kell vennie a rendelkezésére álló valamennyi információforrást, különösképpen az Európai Tanács által tagjelölt országnak nyilvánított harmadik országokra vonatkozó, az elért eredményekről szóló éves bizottsági jelentéseket, az Európai Külügyi Szolgálat rendszeres jelentéseit és a tagállamok, az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége, az Egyesült Nemzetek menekültügyi főbiztosa, az Európa Tanács és más érintett nemzetközi szervezetek által adott információkat. A Bizottság valamely harmadik ország uniós szinten biztonságos harmadik országgá nyilvánításának vagy a harmadik országnak a közös uniós jegyzékben való szereplésének felfüggesztését hat hónappal meghosszabbíthatja, és a meghosszabbítást egy alkalommal megújíthatja. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytat, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak

az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.

- (51) Ha a felhatalmazáson alapuló jogi aktus érvényességének és a meghosszabbítás ideje letelt, új felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása hiányában a harmadik ország uniós szinten biztonságos származási országgá nyilvánítása vagy biztonságos származási országok közös uniós jegyzékében való szerepeltetés nem függeszthető fel. Ez nem érinti a harmadik országnak a jegyzékből való eltávolításáról szóló módosítási javaslatot.
- (52) A Bizottság az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének segítségével rendszeresen felülvizsgálja a biztonságos származási országok vagy a biztonságos harmadik országok közös uniós jegyzékéből eltávolított harmadik országokban fennálló helyzetet, ideértve azt az esetet is, ha valamely tagállam értesíti a Bizottságot, hogy megalapozott értékelés alapján úgy ítéli meg, hogy az adott harmadik ország helyzetében bekövetkezett változás folytán ismét teljesíti a biztonságossá nyilvánításra e rendeletben meghatározott feltételeket. Ilyen esetben a tagállam csak akkor nyilváníthatja nemzeti szinten az adott harmadik országot biztonságos származási országgá vagy biztonságos harmadik országgá, ha a Bizottság nem emel kifogást az ilyen kijelölés ellen. Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy ezek a feltételek teljesülnek, javasolhatja a harmadik országok uniós szinten biztonságossá nyilvánítását vagy a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékének a harmadik ország felvételével történő módosítását.
- (53) A biztonságos származási országok vonatkozásában a 2015. július 20-i Bel- és Igazságügyi Tanácsnak – amelynek során a tagállamok egyetértettek abban, hogy a Nyugat-Balkán biztonságának valamennyi tagállam általi értékelését prioritásként kell kezelni – a biztonságos származási országokról szóló következtetéseit követően 2015. szeptember 2-án az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége egy szakértői szintű ülést szervezett a tagállamokkal, ahol széles körű egyetértés volt a tekintetben, hogy Albániát, Bosznia-Hercegovinát, Koszovót²⁹, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságot, Montenegrót, Szerbiát és Törökországot e rendelet értelmében biztonságos származási országnak kell tekinteni.
- (54) Széles körű információforrásokra támaszkodva – ideértve különösen az Európai Külügyi Szolgálat által rendszeresen készített jelentéseket, valamint a tagállamok, az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége, az Egyesült Nemzetek menekültügyi főbiztosa, az Európa Tanács és más érintett nemzetközi szervezetek által nyújtott információkat – számos harmadik ország esetében úgy ítélik meg, hogy azok biztonságos származási országnak minősülhetnek.
- (55) Albánia tekintetében az üldöztetés vagy embertelen bánásmód elleni védelem jogalapját megfelelően biztosítják az emberi jogokra vonatkozó és hátrányos megkülönböztetés elleni anyagi jogi és eljárásjogi szabályok, ideértve azt is, hogy az ország tagja valamennyi fontos nemzetközi emberi jogi szerződésnek. 2014-ben az Emberi Jogok Európai Bírósága 150 kérelemből négy esetében talált jogsértést. Nincs jele a saját állampolgárok olyan harmadik országokba való kiutasításával, kitoloncolásával vagy kiadatásával kapcsolatos incidenseknek, ahol többek között komolyan fenyegeti az a veszély, hogy halálra ítélik, kínozzák, üldözik vagy más embertelen vagy megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek vetik alá, vagy ahol az

²⁹

* Ez a megnevezés nem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 (99) ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

életét vagy a szabadságát veszély fenyegetné a faji hovatartozása, vallása, nemzetisége, szexuális irányultsága, valamely társadalmi csoporthoz tartozása vagy politikai meggyőződése miatt; illetve amely esetében komolyan fennáll annak a veszélye, hogy kiutasítják, kitoloncolják vagy kiadják egy másik ilyen országba. 2014-ben a tagállamok megítélése szerint az albán állampolgárok által benyújtott menedékjog iránti kérelmek 7,8 %-a (1040) volt megalapozott. Legalább nyolc tagállam nyilvánította Albániát biztonságos származási országnak. Albániát az Európai Tanács tagjelölt országnak nyilvánította. A kijelölés időpontjában Albánia teljesítette az Európai Tanács 1993. június 21–22-i koppenhágai ülésén meghatározott feltételeket, amelyek a demokráciát szavatoló intézményi stabilitásra, a jogállamiság elvére, az emberi jogokra, valamint a kisebbségek tiszteletben tartására és védelmére vonatkoznak, és Albániának továbbra is meg kell felelnie az említett követelményeknek annak érdekében, hogy taggá váljon az elért eredményekről szóló éves jelentésekben foglalt ajánlásokkal összhangban.

- (56) Bosznia-Hercegovina tekintetében az alkotmány biztosítja az ország nemzetalkotó népei közötti hatáskörmegosztás alapját. Az üldöztetés vagy embertelen bánásmód elleni védelem jogalapját megfelelően biztosítják az emberi jogokra vonatkozó és hátrányos megkülönböztetés elleni anyagi jogi és eljárásjogi szabályok, ideértve azt is, hogy az ország tagja valamennyi fontos nemzetközi emberi jogi szerződésnek. 2014-ben az Emberi Jogok Európai Bírósága 1196 kérelemből öt esetében talált jogsértést. Nincs jele a saját állampolgárok olyan harmadik országokba való kiutasításával, kitoloncolásával vagy kiadásával kapcsolatos incidenseknek, ahol többek között komolyan fenyegeti az a veszély, hogy halálra ítélik, kínozzák, üldözik vagy más embertelen vagy megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek vetik alá, vagy ahol az életét vagy a szabadságát veszély fenyegetné a faji hovatartozása, vallása, nemzetisége, szexuális irányultsága, valamely társadalmi csoporthoz tartozása vagy politikai meggyőződése miatt; illetve amely esetében komolyan fennáll annak a veszélye, hogy kiutasítják, kitoloncolják vagy kiadják egy másik ilyen országba. 2014-ben a tagállamok megítélése szerint a bosznia-hercegovinai állampolgárok által benyújtott menedékjog iránti kérelmek 4,6 %-a (330) volt megalapozott. Legalább kilenc tagállam nyilvánította Bosznia-Hercegovinát biztonságos származási országnak.
- (57) Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság tekintetében az üldöztetés vagy embertelen bánásmód elleni védelem jogalapját megfelelően biztosítják az emberi jogokra vonatkozó és hátrányos megkülönböztetés elleni anyagi jogi és eljárásjogi szabályok, ideértve azt is, hogy az ország tagja valamennyi fontos nemzetközi emberi jogi szerződésnek. 2014-ben az Emberi Jogok Európai Bírósága 502 kérelemből hat esetében talált jogsértést. Nincs jele a saját állampolgárok olyan harmadik országokba való kiutasításával, kitoloncolásával vagy kiadásával kapcsolatos incidenseknek, ahol többek között komolyan fenyegeti az a veszély, hogy halálra ítélik, kínozzák, üldözik vagy más embertelen vagy megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek vetik alá, vagy ahol az életét vagy a szabadságát veszély fenyegetné a faji hovatartozása, vallása, nemzetisége, szexuális irányultsága, valamely társadalmi csoporthoz tartozása vagy politikai meggyőződése miatt; illetve amely esetében komolyan fennáll annak a veszélye, hogy kiutasítják, kitoloncolják vagy kiadják egy másik ilyen országba. 2014-ben a tagállamok megítélése szerint a Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság állampolgárai által benyújtott menedékjog iránti kérelmek 0,9 %-a (70) volt megalapozott. Legalább hét tagállam nyilvánította Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságot biztonságos származási országnak. Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságot az Európai Tanács tagjelölt országnak nyilvánította. A kijelölés időpontjában Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság teljesítette az Európai Tanács

1993. június 21–22-i koppenhágai ülésén meghatározott feltételeket, amelyek a demokráciát szavatoló intézményi stabilitásra, a jogállamiság elvére, az emberi jogokra, valamint a kisebbségek tiszteletben tartására és védelmére vonatkoznak. Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságnak továbbra is meg kell felelnie e követelményeknek annak érdekében, hogy taggá váljon az elért eredményekről szóló éves jelentésekben foglalt ajánlásokkal összhangban.

- (58) Koszovó* tekintetében az üldöztetés vagy embertelen bánásmód elleni védelem jogalapját megfelelően biztosítják az emberi jogokra vonatkozó és hátrányos megkülönböztetés elleni anyagi jogi és eljárásjogi szabályok, ideértve azt is, hogy az ország tagja valamennyi fontos nemzetközi emberi jogi szerződésnek. Koszovó* szuverén államként való elismerésére vonatkozó nemzetközi konszenzus hiánya miatt Koszovó* nem csatlakozott a vonatkozó nemzetközi emberi jogi eszközökhöz, mint például az emberi jogok európai egyezménye. Nincs jele a saját állampolgárok olyan harmadik országokba való kiutasításával, kitoloncolásával vagy kiadatásával kapcsolatos incidenseknek, ahol többek között komolyan fenyegeti az a veszély, hogy halálra ítélik, kínozzák, üldözik vagy más embertelen vagy megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek vetik alá, vagy ahol az életét vagy a szabadságát veszély fenyegetné a faji hovatartozása, vallása, nemzetisége, szexuális irányultsága, valamely társadalmi csoporthoz tartozása vagy politikai meggyőződése miatt; illetve amely esetében komolyan fennáll annak a veszélye, hogy kiutasítják, kitoloncolják vagy kiadják egy másik ilyen országba. 2014-ben a tagállamok megítélése szerint a koszovói* állampolgárok által benyújtott menedékjog iránti kérelmek 6,3 %-a (830) volt megalapozott. Legalább hat tagállam nyilvánította Koszovót* biztonságos származási országnak.
- (59) E rendelet nem érinti a tagállamok Koszovó jogállására vonatkozó álláspontját, amelyről a nemzeti gyakorlatnak és a nemzetközi jognak megfelelően születik majd döntés. Emellett az e rendeletben alkalmazott kifejezések, szövegezés vagy meghatározások egyike sem értelmezhető akként, hogy az EU független államként ismerné el Koszovót, sem akként, hogy az egyes tagállamok elismernék Koszovót ilyen minőségben, hogy ha ezt korábban nem tették meg. Különösen az „országok” kifejezés nem jelenti az államiság elismerését.
- (60) Montenegró tekintetében az üldöztetés vagy embertelen bánásmód elleni védelem jogalapját megfelelően biztosítják az emberi jogokra vonatkozó és hátrányos megkülönböztetés elleni anyagi jogi és eljárásjogi szabályok, ideértve azt is, hogy az ország tagja valamennyi fontos nemzetközi emberi jogi szerződésnek. 2014-ben az Emberi Jogok Európai Bírósága 447 kérelemből egy esetében talált jogsértést. Nincs jele a saját állampolgárok olyan harmadik országokba való kiutasításával, kitoloncolásával vagy kiadatásával kapcsolatos incidenseknek, ahol többek között komolyan fenyegeti az a veszély, hogy halálra ítélik, kínozzák, üldözik vagy más embertelen vagy megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek vetik alá, vagy ahol az életét vagy a szabadságát veszély fenyegetné a faji hovatartozása, vallása, nemzetisége, szexuális irányultsága, valamely társadalmi csoporthoz tartozása vagy politikai meggyőződése miatt; illetve amely esetében komolyan fennáll annak a veszélye, hogy kiutasítják, kitoloncolják vagy kiadják egy másik ilyen országba. 2014-ben a tagállamok megítélése szerint a montenegrói állampolgárok által benyújtott menedékjog iránti kérelmek 3,0 %-a (40) volt megalapozott. Legalább kilenc tagállam nyilvánította Montenegrót biztonságos származási országnak. Montenegrót az Európai Tanács tagjelölt országnak nyilvánította és megkezdődtek a tárgyalások. A kijelölés időpontjában Montenegró teljesítette az Európai Tanács 1993. június 21–22-i

koppenhágai ülésén meghatározott feltételeket, amelyek a demokráciát szavatoló intézményi stabilitásra, a jogállamiság elvére, az emberi jogokra, valamint a kisebbségek tiszteletben tartására és védelmére vonatkoznak. Montenegrónak továbbra is meg kell felelnie e követelményeknek annak érdekében, hogy taggá váljon az elért eredményekről szóló éves jelentésekben foglalt ajánlásokkal összhangban

- (61) Szerbia tekintetében az alkotmány rendelkezik a kisebbségi csoportok autonómiájáról az oktatás, a nyelvhasználat, a tájékoztatás és a kultúra terén. Az üldöztetés vagy embertelen bánásmód elleni védelem jogalapját megfelelően biztosítják az emberi jogokra vonatkozó és hátrányos megkülönböztetés elleni anyagi jogi és eljárásjogi szabályok, ideértve azt is, hogy az ország tagja valamennyi fontos nemzetközi emberi jogi szerződésnek. 2014-ben az Emberi Jogok Európai Bírósága 11 490 kérelemből 16 esetében talált jogsértést. Nincs jele a saját állampolgárok olyan harmadik országokba való kiutasításával, kitoloncolásával vagy kiadatásával kapcsolatos incidenseknek, ahol többek között komolyan fenyegeti az a veszély, hogy halálra ítélik, kínozzák, üldözik vagy más embertelen vagy megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek vetik alá, vagy ahol az életét vagy a szabadságát veszély fenyegetné a faji hovatartozása, vallása, nemzetisége, szexuális irányultsága, valamely társadalmi csoporthoz tartozása vagy politikai meggyőződése miatt; illetve amely esetében komolyan fennáll annak a veszélye, hogy kiutasítják, kitoloncolják vagy kiadják egy másik ilyen országba. 2014-ben a tagállamok megítélése szerint a szerb állampolgárok által benyújtott menedékjog iránti kérelmek 1,8 %-a (400) volt megalapozott. Legalább kilenc tagállam nyilvánította Szerbiát biztonságos származási országnak. Szerbiát az Európai Tanács tagjelölt országnak nyilvánította és megkezdődtek a tárgyalások. A kijelölés időpontjában Szerbia teljesítette az Európai Tanács 1993. június 21–22-i koppenhágai ülésén meghatározott feltételeket, amelyek a demokráciát szavatoló intézményi stabilitásra, a jogállamiság elvére, az emberi jogokra, valamint a kisebbségek tiszteletben tartására és védelmére vonatkoznak. Szerbiának továbbra is meg kell felelnie e követelményeknek annak érdekében, hogy taggá váljon az elért eredményekről szóló éves jelentésekben foglalt ajánlásokkal összhangban
- (62) Törökország tekintetében az üldöztetés vagy embertelen bánásmód elleni védelem jogalapját megfelelően biztosítják az emberi jogokra vonatkozó és hátrányos megkülönböztetés elleni anyagi jogi és eljárásjogi szabályok, ideértve azt is, hogy az ország tagja valamennyi fontos nemzetközi emberi jogi szerződésnek. 2014-ben az Emberi Jogok Európai Bírósága 2 899 kérelemből 94 esetében talált jogsértést. Nincs jele a saját állampolgárok olyan harmadik országokba való kiutasításával, kitoloncolásával vagy kiadatásával kapcsolatos incidenseknek, ahol többek között komolyan fenyegeti az a veszély, hogy halálra ítélik, kínozzák, üldözik vagy más embertelen vagy megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek vetik alá, vagy ahol az életét vagy a szabadságát veszély fenyegetné a faji hovatartozása, vallása, nemzetisége, szexuális irányultsága, valamely társadalmi csoporthoz tartozása vagy politikai meggyőződése miatt; illetve amely esetében komolyan fennáll annak a veszélye, hogy kiutasítják, kitoloncolják vagy kiadják egy másik ilyen országba. 2014-ben a tagállamok megítélése szerint a török állampolgárok által benyújtott menedékjog iránti kérelmek 23,1 %-a (310) volt megalapozott. Egy tagállam nyilvánította Törökországot biztonságos származási országnak. Törökországot az Európai Tanács tagjelölt országnak nyilvánította és megkezdődtek a tárgyalások. Az értékelés időpontjában Törökország kellőképpen teljesítette az Európai Tanács 1993. június 21–22-i koppenhágai ülésén meghatározott politikai feltételeket, amelyek a demokráciát szavatoló intézményi stabilitásra, a jogállamiság elvére, az emberi jogokra, valamint a kisebbségek tiszteletben tartására és védelmére vonatkoznak, és Törökországnak

továbbra is meg kell felelnie az említett követelményeknek annak érdekében, hogy taggá váljon az elért eredményekről szóló éves jelentésekben foglalt ajánlásokkal összhangban.

- (63) A menekült jogállás vagy kiegészítő védelmi jogállás visszavonása tekintetében, és különösen jogállásnak az (EU) XXX/XXX rendelet (a kvalifikációs rendelet) alapján elvégzendő rendszeres felülvizsgálatát illetően a tagállamok biztosítják, hogy a nemzetközi védelmet élvező személyeket megfelelően tájékoztatják jogállásuk esetleges újbóli megvizsgálásáról, és hogy lehetővé teszik számukra észrevételeik észszerű időben történő, írásbeli nyilatkozat és személyes meghallgatás formájában történő előterjesztését, mielőtt a hatóságok meghozzák indokolt határozatukat a jogállás visszavonásáról.
- (64) A nemzetközi védelem iránti kérelmekkel, ideértve az eljárás kifejezett vagy hallgatólagos visszavonásáról szóló határozatokat, valamint a menekült jogállás vagy a kiegészítő védelmi jogállás visszavonásával kapcsolatos határozatokat is, a Charta 47. cikkében meghatározott valamennyi követelménnyel és feltétellel összhangban bíróság előtti hatékony jogorvoslat tárgyát kell képezni. Az eljárás hatékonyságának biztosítása érdekében a kérelmezőnek meghatározott határidőn belül kell a kérelmét benyújtania. A kérelmező részére ahhoz, hogy e határidőket tartani tudja és tekintettel a bírósági felülvizsgálathoz való hatékony hozzáférés garantálására, tolmács segítségét és ingyenes jogi segítségnyújtást és képviselőt kell biztosítani.
- (65) A kérelmezőnek ahhoz, hogy a hatékony jogorvoslathoz való jogát gyakorolni tudja, lehetővé kell tenni, hogy a tagállam területén maradjon mindaddig, amíg az alsó szintű fellebbezés benyújtásának határideje le nem telik, és ha ezt a jogot a meghatározott határidőn belül gyakorolják, a jogorvoslat kimenetelig. Valamely fellebbezés felfüggesztő hatálya csupán az e rendeletben meghatározott korlátozott esetekben nem automatikus, valamint ha a kérelmezőnek kérnie kellene a bíróságot valamely kiutasítási határozat végrehajtásának felfüggesztésére vagy a bíróság hivatalból így tenne. Amennyiben valamely jogorvoslati jog automatikus felfüggesztő hatályával kapcsolatban kivételt alkalmaznak, a kérelmező védelemhez való jogát ennek megfelelően garantálni kell a szükséges tolmácsolás és ingyenes jogi segítségnyújtás biztosítása révén, valamint azzal, hogy elégséges időt biztosítanak a kérelmezőnek, hogy felkészüljön és kérelmét a bíróság előtt előadja. Ezenfelül ebben a keretrendszerben a bíróságnak ténybeli és jogi szempontból meg kell tudnia vizsgálni a nemzetközi védelem megtagadásáról szóló határozatot. A kérelmező számára lehetővé kell tenni, hogy a tagállam területén maradjon az eljárás végéig függetlenül attól, hogy ott marad-e. Ezt a határozatot azonban egy hónapon belül meg kell hozni.
- (66) Tekintettel arra, hogy a kérelmek kezelése során méltányosságra és a nemzetközi védelemre vonatkozó eljárásban hatékonyságra van szükség, a határidőket nem csak a közigazgatási eljárásokra vonatkozóan kell meghatározni, hanem a fellebbviteli szakaszban is, legalább az első szintű fellebbezésre vonatkozóan. Ez nem érinti a fellebbezés megfelelő és teljes vizsgálatát, és ezért az összetett tény- vagy jogkérdést tartalmazó ügyekben fenn kell tartani egy rugalmas intézkedést.
- (67) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 72. cikkének megfelelően ez a rendelet nem érinti a közrend fenntartásával, illetve a belbiztonság megőrzésével kapcsolatos tagállami hatáskörök gyakorlását.
- (68) A természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i 2016/679/EU európai parlamenti

és tanácsi rendelet (általános adatvédelmi rendelet)³⁰ vonatkozik a személyes adatoknak a tagállamok által e rendelet alkalmazásával végzett feldolgozásáról.

- (69) E rendelet keretében az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége köteles minden adatfeldolgozási tevékenységét a 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek³¹, valamint az (EU) XXX/XXX rendeletnek (az EU Menekültügyi Ügynökségről szóló rendelet)³² megfelelően végezni, és be kell tartania különösen a szükségesség és az arányosság elvét.
- (70) A nemzetközi védelem iránti kérelem nyilvántartásba vétele vagy benyújtása és a személyes meghallgatás során gyűjtött személyes adatok a kérelmező ügyirata részének tekintendők és évekig meg kell őrizni, mivel az egyik tagállamban nemzetközi védelmet kérő harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek a jövőben egy másik tagállamban is megkísérelhetnek nemzetközi védelmet kérni, vagy pedig ismételt kérelmet nyújthatnak be ugyanabban vagy másik tagállamban. Mivel az Unióban több évig tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek rendezett jogállással vagy akár valamelyik tagállam állampolgárságával fognak rendelkezni a nemzetközi védelem megadásától számított tíz év múlva, ezt az időszakot a személyes adatok, köztük az ujjnyomatok és arcképmások tárolása szempontjából szükséges időszaknak kell tekinteni.
- (71) E rendelet egységes végrehajtási feltételeinek biztosítása érdekében, különösen az információszolgáltatást, a kérelmezőknek átadott okmányokat, valamint a különleges eljárási garanciákat igénylő kérelmezőkre, egyebek mellett a kiskorúakra vonatkozó intézkedéseket illetően a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. E hatásköröket a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek³³ megfelelően kell gyakorolni.
- (72) Az uniós szinten biztonságos származási országnak nyilvánított harmadik országok vagy a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékében szereplő harmadik országban hirtelen rosszabbra forduló helyzet kezelése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkével összhangban jogi aktusokat fogadjon el az említett harmadik ország uniós szinten biztonságos harmadik országgá nyilvánításának vagy az említett harmadik országnak a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékében való szereplésének hat hónapos időtartamra szóló felfüggesztéséről, amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a megalapozott értékelés alapján e harmadik ország már nem felel meg az e rendeletben meghatározott feltételeknek. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak megfelelően kerüljön sor. Ennek megfelelően a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak minden dokumentumot a tagállami szakértőkkel egy időben kell megkapnia, és szakértőiknek következetesen

³⁰ HL L 119., 2016.5.4., 1. o.

³¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2000. április 18-i 883/2004/EK rendelete a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról (HL L 8., 1. o., magyar nyelvű különkiadás: 5. fejezet, 5. kötet, 72. o.).

³² HL L [...], [...], [...]. o.

³³ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. február 16-i 182/2011/EU rendelete a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

lehetőséget kell biztosítani arra, hogy részt vegyenek a Bizottság szakértői csoportjainak a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó ülésein.

- (73) Ez a rendelet nem foglalkozik az (EU) XXX/XXX rendelet (a Dublini Rendelet) által szabályozott, tagállamok közötti eljárásokkal.
- (74) E rendeletet alkalmazni kell az (EU) XXX/XXX (a Dublini Rendelet) hatálya alá tartozó kérelmezőkre, a Dublini Rendelet rendelkezései mellett és azok sérelme nélkül.
- (75) E rendelet alkalmazását rendszeres időközönként értékelni kell.
- (76) Mivel e rendelet célját, nevezetesen a nemzetközi védelem megadása és visszavonása közös eljárásának kidolgozását a tagállamok nem tudják kellőképpen megvalósítani, és ezért az e rendelet terjedelme és hatásai miatt az uniós szinten jobban megvalósítható, az Unió az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében megállapított szubszidiaritás elvének megfelelően intézkedéseket hozhat. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (77) [Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 3. cikkével összhangban e tagállamok bejelentették, hogy részt kívánnak venni ennek a rendeletnek az elfogadásában és alkalmazásában.]

VAGY

[Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban, és e jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül, ezek a tagállamok nem vesznek részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rájuk nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.]

VAGY

[(XX) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban, és a jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül, az Egyesült Királyság nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.]

[Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 3. cikke értelmében Írország (...-án/én kelt levelében) bejelentette, hogy részt kíván venni e rendelet elfogadásában és alkalmazásában.]

VAGY

[(XX) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 3. cikkével összhangban az Egyesült Királyság (...-án/én kelt levelében) bejelentette, hogy részt kíván venni e rendelet elfogadásában és alkalmazásában.]

(XX) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyság és Írország helyzetéről szóló jegyzőkönyv (21. sz. jegyzőkönyv) 1. és 2. cikkével összhangban, és az említett jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül, Írország nem vesz részt e rendelet elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.]

(78) Az EUSZ-hez és az EUMSZ-hez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban Dánia nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

(79) E rendelet tiszteletben tartja azokat az alapvető jogokat és betartja különösen az Európai Unió alapjogi chartája által elismert elveket. E rendelet biztosítani kívánja különösen az emberi méltóság teljes mértékű tiszteletben tartását, és elő kívánja mozdítani a Charta 1., 4., 8., 18., 19., 21., 23., 24. és 47. cikkének alkalmazását.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

E rendelet létrehoz egy, az (EU) XXX/XXX rendelet (a kvalifikációs rendelet) által hivatkozott közös eljárást a nemzetközi védelem megadására és visszavonására.

2. cikk

Hatály

(1) Ezt a rendeletet a tagállamok területén, ideértve a külső határon, a parti tengeren vagy a tranzitónákban benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelemre és a nemzetközi védelem visszavonására kell alkalmazni.

(2) Ez a rendelet nem alkalmazható a tagállamok képviselőihez benyújtott nemzetközi védelem, illetve diplomáciai vagy területi menedékjog iránti kérelmekre.

3. cikk

Alkalmazási kör kiterjesztése

A tagállamok dönthetnek úgy, hogy ezt a rendeletet alkalmazzák azon védelem iránti kérelmekre, amelyekre az (EU) XXX/XXX rendelet (a kvalifikációs rendelet) nem alkalmazandó.

4. cikk

Fogalommeghatározások

(1) E rendelet alkalmazásában az (EU) XXX/XXX rendelet (a kvalifikációs rendelet) 2. cikkében szereplő alábbi fogalommeghatározások alkalmazandók:

- a) „genfi egyezmény”;
- b) „menekült”;
- c) „kiegészítő védelemre jogosultak”;

- d) „nemzetközi védelem”;
- e) „menekült jogállás”;
- f) „kiegészítő védelmi jogállás”;
- g) „kiskorú”;
- h) „kísérő nélküli kiskorú”.

(2) Az (1) bekezdésen túlmenően a következő fogalommeghatározások alkalmazandók:

- a) „nemzetközi védelem iránti kérelem” vagy „kérelem”: harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy által valamely tagállamnál előterjesztett olyan védelem iránti kérelem, amely menekült jogállás vagy kiegészítő védelmi jogállás kérelmezéseként értelmezhető;
- b) „kérelmező”: olyan harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy, aki nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be, amelynek tárgyában még nem hoztak jogerős határozatot;
- c) „különleges eljárási garanciákat igénylő kérelmező”: olyan kérelmező, aki egyéni körülményei miatt csak korlátozott mértékben tudja élvezni az e rendelet értelmében őt megillető jogokat, és korlátozott mértékben tudja teljesíteni az ezen irányelv alapján rá háruló kötelezettségeket;
- d) „jogerős határozat”: döntés arról, hogy a harmadik ország állampolgára, vagy a hontalan személy részére a menekült jogállást vagy kiegészítő védelmi jogállást az (EU) XXX/XXX rendelet (a kvalifikációs rendelet) alapján megadják-e, ideértve a kérelmet elfogadhatatlanság okán elutasító döntést vagy a kérelmet kifejezett visszavonás vagy elállás okán elutasító döntést, amely ellen az érintett tagállamban jogorvoslati eljárásnak nincs helye;
- e) „eljáró hatóság”: bármely kvázi bírói testület vagy közigazgatási szerv, amely a tagállamban a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálására és az elsőfokú határozat meghozatalára hatáskörrel rendelkezik;
- f) „gyám”: olyan személy vagy szervezet, akit arra jelöltek ki, hogy a kísérő nélküli kiskorút az eljárás során segítse és képviselje, szem előtt tartva a gyermek legfőbb érdekeinek és általános jólétének védelmét az e rendeletben előírt eljárásokban és szükség esetén a kiskorú nevében és javára eljárva.
- g) „a nemzetközi védelem visszavonása”: az eljáró hatóságnak azon határozata, amellyel valamely személy menekült jogállását vagy kiegészítő védelmi jogállását visszavonja, megszünteti, vagy megújítását elutasítja;
- h) „a tagállamban való maradás”: azon tagállam területén – ideértve annak határát és tranzitónáit is – való maradás, amelyben nemzetközi védelemért folyamodtak, vagy a kérelmet vizsgálják;
- i) „ismételt kérelem”: a korábbi nemzetközi védelem iránti kérelem ügyében hozott jogerős határozat után bármely tagállamban benyújtott további kérelem, ideértve azon eseteket is, amikor a kérelmet az eljáró hatóság a kérelem kifejezett visszavonása miatt elutasította vagy hallgatólagos visszavonás miatt elálltnak tekintette;
- j) „felelős tagállam”: a kérelem elbírálásáért az (EU) XXX/XXX rendelet (a Dublini Rendelet) értelmében felelős tagállam.

5. cikk

Hatáskörrel rendelkező hatóságok

- (1) Valamennyi tagállam kijelöl egy eljáró hatóságot. Az eljáró hatóság feladatai a következők:
 - a) a nemzetközi védelem iránti kérelmek befogadása, nyilvántartásba vétele és megvizsgálása;
 - b) döntéshozatal a nemzetközi védelem iránti kérelemre vonatkozóan;
 - c) döntéshozatal az (EU) XXX/XXX rendeletben (a kvalifikációs rendelet) említett személy menekült jogállásának vagy kiegészítő jogállásának visszavonására, megszüntetésére vagy meghosszabbításának megtagadására vonatkozóan.
- (2) Valamennyi tagállam biztosítja, hogy a fenti hatóság megfelelő eszközökkel – ideértve kellő számú szakszemélyzettel – rendelkezzen ahhoz, hogy e rendelettel összhangban elláthassa feladatait. Ennek érdekében valamennyi tagállam rendszeresen értékeli az eljáró hatóság igényeit, hogy biztosítani tudja, hogy mindig olyan helyzetben legyen, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmekkel hatékonyan tudjon foglalkozni, különösen aránytalanul nagyszámú, egyidejűleg benyújtott kérelmek befogadása során.
- (3) A következő hatóságok feladata a nemzetközi védelem iránti kérelmek befogadása és nyilvántartásba vétele, valamint a kérelmezők tájékoztatása arról, hol és hogyan kell benyújtani a nemzetközi védelem iránti kérelmet:
 - a) határőrség;
 - b) rendőrség;
 - c) bevándorlási hatóságok;
 - d) őrizeti létesítményekért felelős hatóságok.A tagállamok más hatóságokat is megbízhatnak ezekkel a feladatokkal.
- (4) A felelős tagállam eljáró hatóságát a nemzetközi védelem iránti kérelmek befogadása, nyilvántartásba vétele és megvizsgálása végett a következők is segíthetik:
 - a) valamely másik tagállam hatóságai, amelyeket az a tagállam a nemzetközi védelem iránti kérelmek befogadásának, nyilvántartásba vételének vagy megvizsgálásának feladatával bízott meg;
 - b) az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége által az (EU) XXX/XXX rendelettel (az EU Menekültügyi Ügynökségéről szóló rendelet) összhangban kiküldött szakértők.
- (5) A tagállamok biztosítják, hogy az eljáró hatóság vagy bármely más, a (3) bekezdéssel összhangban a nemzetközi védelem iránti kérelem befogadására és nyilvántartásba vételére hatáskörrel rendelkező hatóság személyzete az e rendelet alkalmazása során teljesítendő feladatokhoz megfelelő ismeretekkel rendelkezzen és részesüljön az azokhoz szükséges képzésben.

6. cikk

Titoktartás elve

- (1) A hatóságok e rendelet alkalmazása során biztosítják a munkájuk során megszerzett valamennyi információ bizalmas jellegét.
- (2) A nemzetközi védelemre vonatkozó eljárás során és a kérelemről szóló jogerős határozat meghozatalát követően a hatóságok számára tilos:
 - a) a nemzetközi védelem megadására vonatkozó egyedi kérelemmel kapcsolatos információnak vagy a kérelem benyújtása tényének kiszolgáltatása az állítólagos üldözők vagy a súlyos sérelem állítólagos elkövetői számára;
 - b) az állítólagos üldözőktől vagy a súlyos sérelem állítólagos elkövetőitől oly módon megszerezni bármely információt, amely azt eredményezné, hogy az említettek közvetlen tájékoztatást kapnak arról, hogy az érintett kérelmező nemzetközi védelemért folyamodott, továbbá amely a kérelmező vagy eltartottjai testi épségét, vagy a még a származási országban élő családtagjainak szabadságát és biztonságát veszélyeztetné.

II. FEJEZET

ALAPELVEK ÉS GARANCIÁK

I. SZAKASZ

A KÉRELMEZŐK JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI

7. cikk

A kérelmezők kötelezettségei

- (1) A kérelmező kérelmét az első belépés szerinti tagállamban nyújtja be, vagy amennyiben valamely tagállamban jogszerűen tartózkodik, a kérelmet az (EU) XXX/XXX rendelet (a Dublini Rendelet) 4. cikkének megfelelően az említett tagállamban nyújtja be.
- (2) A kérelmező a következő módon működik együtt a hatáskörrel rendelkező hatóságokkal, hogy azok meg tudják állapítani személyazonosságát, illetve a kérelmet nyilvántartásba vegyék, lehetővé tegyék annak benyújtását és vizsgálatát:
 - a) a 27. cikk (1) bekezdése második albekezdésének a) és b) pontjában említett adatok közzlése;
 - b) ujjnyomatok és arcképmás szolgáltatása az (EU) XXX/XXX rendeletben (az Eurodac-rendelet) ³⁴ meghatározottak szerint.
 - c) kérelmének benyújtása a 28. cikkel összhangban a meghatározott határidőn belül, valamint a kérelme megalapozásához szükséges valamennyi rendelkezésére álló elem benyújtása;
 - d) a birtokában levő, a kérelmek vizsgálatához szükséges dokumentumok átadása.
- (3) Amennyiben valamely kérelmező megtagadja az együttműködést és nem adja meg a kérelem elbírálásához szükséges adatokat és nem szolgáltat ujjnyomatot vagy arcképmást, és a hatáskörrel rendelkező hatóságok megfelelően tájékoztatták ezt a személyt kötelességeiről és biztosították, hogy az tényleges lehetősége legyen arra,

³⁴ HL L [...], [...], [...] o.

hogy ezeknek a köteleességeknek megfeleljen, az érintett személy kérelmét a 39. cikkben említett eljárással összhangban elállás okán el kell utasítani.

- (4) A kérelmezőnek közölnie kell azon tagállam eljáró hatóságával, amelyben tartózkodni köteles, a tartózkodási helyét vagy címét vagy egy olyan telefonszámot, amelyen az eljáró hatóság vagy más, hatáskörrel rendelkező hatóságok elérhetik. A kérelmezőnek minden változásról értesítenie kell az eljáró hatóságot. A kérelmező minden értesítést csak az általa legutóbbiként megadott tartózkodási helyén vagy címén vehet át, különösen, ha a kérelmet a 28. cikkel összhangban nyújtja be.
- (5) A kérelmezőnek azon tagállam területén kell maradnia, ahol az (EU) XXX/XXX rendelettel (a Dublini Rendelet) összhangban tartózkodnia kell.
- (6) A kérelmezőnek teljesítenie kell azon kötelezettségeit, hogy az illetékes hatóságoknak rendszeresen jelentést tegyen vagy haladéktalanul, vagy valamely meghatározott időben személyesen megjelenjen előttük, vagy a tagállam területének egy kijelölt területén tartózkodjon az (EU) XXX/XXX irányelvvel (a befogadási feltételekről szóló irányelv) összhangban, és amely kötelezettségeket az (EU) XXX/XXX rendelettel (a Dublini Rendelet) összhangban az a tagállam írt elő, amelyben tartózkodni köteles.
- (7) Amennyiben a kérelem elbírálásához szükséges, a kérelmezőt vagy annak dolgait a hatáskörrel rendelkező hatóságok átvizsgálhatják. A biztonsági okokból végzett átvizsgálás kivételével, a kérelmezőnek az e rendelet szerinti átvizsgálását a kérelmezővel megegyező nemű személynek kell végeznie, az emberi méltóság és a fizikai és pszichikai integritás teljes körű tiszteletben tartásával;

8. cikk

A kérelmezőket megillető garanciák

- (1) A III. fejezetben említett közigazgatási eljárás során a kérelmezőket megilletik az e cikk (2)–(8) bekezdésében meghatározott garanciák.
- (2) Az eljáró hatóság a kérelmezőkkel az általuk értett vagy észszerűen feltételezhetően értett nyelven a következőket közli:
 - a) egyedi kérelem benyújtására vonatkozó jog;
 - b) a lefolytatandó eljárások;
 - c) eljárásbeli jogaik és kötelezettségeik, ideértve azt a kötelezettséget, hogy azon tagállam területén kell maradniuk, ahol az (EU) XXX/XXX rendelettel (a Dublini Rendelet) összhangban tartózkodniuk kell;
 - d) a kötelezettségei nem teljesítésének, illetve a hatóságokkal való együttműködés megtagadásának esetleges következményei;
 - e) az eljárásra rendelkezésre álló határidő;
 - f) az (EU) XXX/XXX rendelet (a kvalifikációs rendelet) 4. cikkében említett bizonyítékok benyújtására vonatkozó kötelezettségének teljesítéséhez rendelkezésére álló eszközökről;
 - g) a kérelem kifejezett vagy hallgatólagos visszavonásának következményei;
 - h) az eljáró hatóság döntésének eredménye, az említett határozat indokolása, valamint a nemzetközi védelem megadását megtagadó határozat következményei, valamint hogy az említett határozat hogyan támadható meg.

Az első bekezdésben szereplő tájékoztatást olyan megfelelő időben kell megadni, hogy a kérelmező gyakorolhassa az e rendeletben garantált jogait, és eleget tehessen a 7. cikkben foglalt kötelezettségeinek;

- (3) Az eljáró hatóság a kérelmezők részére tolmács szolgáltatást biztosítja, hogy kérelmüket az eljáró hatósághoz illetve a bírósághoz benyújtsa, amennyiben ilyen szolgálat nélkül a megfelelő kommunikáció nem biztosítható. A tolmácsolási szolgáltatásokat közpénzekből kell finanszírozni.
- (4) Az eljáró hatóság biztosítja a kérelmezőnek a lehetőséget, hogy kapcsolatba lépjen az Egyesült Nemzetek menekültügyi főbiztosával vagy a nemzeti jog szerint a kérelmezők számára jogi és egyéb tanácsadást biztosító más szervezetekkel;
- (5) Az eljáró hatóság biztosítja, hogy a kérelmezők és adott esetben gyámjuk, jogi és egyéb tanácsadójuk hozzáféréssel rendelkezzenek a kérelmek elbírálásához szükséges, a 33. cikk (2) bekezdésének e) pontjában említett információhoz, valamint a 33. cikk (3) bekezdésében említett szakértők által nyújtott információkhoz, amennyiben az eljáró hatóság a kérelmük ügyében hozott határozat céljából figyelembe vette az említett információkat;
- (6) Az eljáró hatóság a kérelmezőt észszerű időn belül tájékoztatja a kérelme ügyében hozott határozatról. Ha a kérelmezőt gyám, jogi vagy egyéb tanácsadó képviseli, az eljáró hatóságok a határozatot kézbesíthetik a kérelmező helyett a jogi vagy egyéb tanácsadó részére.

9. cikk

A maradás joga a kérelem megvizsgálása alatt

- (1) A kérelmezőket megilleti a jog, hogy kizárólag az eljárás lefolytatása céljából a felelős tagállamban maradhassanak mindaddig, amíg az eljáró hatóság a III. fejezet rendelkezései szerinti közigazgatási eljárással összhangban határozatot nem hozott.
- (2) A maradáshoz való jog nem jogosít tartózkodási engedélyre és nem jogosítja fel a kérelmezőt hogy az (EU) XXX/XXX irányelv (a befogadási feltételekről szóló irányelv) 6. cikkében említett engedély nélkül más tagállam területére utazzon.
- (3) A tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságai visszavonhatják a kérelmezőnek közigazgatási eljárás során a területükön maradáshoz való jogát, amennyiben:
 - a) egy személy ismételt kérelmet nyújt be a 42. cikkel és a 43. cikkben meghatározott feltételekkel összhangban.
 - b) adott esetben a személyt európai elfogatóparancsból³⁵ eredő kötelezettségek keretében vagy egyéb okokból egy másik tagállam, harmadik ország vagy nemzetközi büntetőbíróság részére átadják vagy kiadják
- (4) Egy tagállam a (3) bekezdés b) pontja alapján csak akkor adhatja ki a kérelmezőt egy harmadik ország számára, ha az eljáró hatóságok megbizonyosodtak afelől, hogy a kiadatási határozat nem okoz az adott tagállam nemzetközi és uniós kötelezettségeit sértő közvetlen vagy közvetett visszaküldést (refoulement).

³⁵

A Tanács 2002. június 13-i 2002/584/IB kerethatározata az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról (HL L 190., 2002.7.18., 1. o.).

II. SZAKASZ

SZEMÉLYES MEGHALLGATÁSOK

10. cikk

Elfogadhatósági meghallgatás

- (1) Mielőtt az eljáró hatóságok valamely nemzetközi védelem iránti kérelem elfogadhatóságáról határozatot hoznak, a kérelmező számára lehetővé kell tenni, hogy kérelmét meghallgatás során terjessze elő.
- (2) Az elfogadhatósági meghallgatáson a kérelmező számára lehetővé kell tenni, hogy megfelelő indokokkal támassza alá, miért nem alkalmazhatóak a 36. cikk (1) bekezdésében meghatározott elfogadhatósági okok az ő konkrét esetében.

11. cikk

Érdemi meghallgatás

- (1) Mielőtt az eljáró hatóságok valamely nemzetközi védelem iránti kérelemről érdemi határozatot hoznak, a kérelmező számára lehetővé kell tenni, hogy kérelme ügyében érdemi meghallgatásra kerüljön sor.
- (2) Az érdemi meghallgatás során a kérelmező számára megfelelő módon lehetővé kell tenni, hogy előadja az (EU) XXX/XXX rendelet (a kvalifikációs rendelet) szerinti kérelmének megalapozásához szükséges elemeket, és valamennyi rendelkezésére álló elemet a lehető legteljesebb módon közölnie kell. A kérelmező számára biztosítani kell annak lehetőségét, hogy magyarázattal szolgálhasson a nyilatkozataiban esetlegesen szereplő hiányosságok vagy következtetlenségek vagy ellentmondások indoklására.
- (3) A kérelem érdemi részéről szóló meghallgatást végző személy nem viselhet katonai vagy rendészeti egyenruhát.

12. cikk

A személyes meghallgatásokra vonatkozó követelmények

- (1) A kérelmező számára lehetővé kell tenni, hogy kérelmét személyes meghallgatás során terjessze elő az e rendeletben meghatározott feltételekkel összhangban.
- (2) A személyes meghallgatásra olyan körülmények között kerül sor, amely megfelelő titoktartást biztosít, és amelyekben a kérelmezők átfogóan előadhatják kérelmük benyújtásának okait.
- (3) A személyes meghallgatásokat az eljáró hatóság személyzete folytatja le, amelynek segítséget nyújthat az 5. cikk (4) bekezdésének a) pontjában említett más tagállamok hatóságainak személyzete vagy az 5. cikk (4) bekezdésének b) pontjában említett Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének kiküldött szakértői.
- (4) Amennyiben a harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalanok aránytalan számú egyidejű nemzetközi védelem iránti kérelme megnehezíti a gyakorlatban, hogy az eljáró hatóság valamennyi kérelmező személyes meghallgatását időben folytassa le, az eljáró hatóságnak az említett meghallgatások lefolytatásához segítséget nyújthat az 5. cikk (4) bekezdésének a) pontjában említett más tagállamok

hatóságainak személyzete vagy az 5. cikk (4) bekezdésének b) pontjában említett Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének kiküldött szakértői.

- (5) A személyes meghallgatástól el lehet tekinteni a következő esetekben, ha:
- a) az eljáró hatóságnak elegendő bizonyíték áll rendelkezésére ahhoz, hogy elismerő határozatot hozzon a menekült jogállás vagy a kérelem elfogadhatóvá nyilvánítása tekintetében; vagy
 - b) az eljáró hatóság véleménye szerint a kérelmező rajta kívül álló tartós ok miatt alkalmatlan a meghallgatásra, vagy nincs meghallgatható állapotban.

A személyes meghallgatás a b) pont alapján való elmaradása nem befolyásolhatja hátrányosan az eljáró hatóság határozatát. A hatóság a kérelmezőnek tényleges lehetőséget biztosít a további információk benyújtására. A kérelmező állapotára vonatkozó kétség esetén az eljáró hatóság egészségügyi szakembert kér fel annak megállapítására, hogy a kérelmezőt a személyes meghallgatásra alkalmatlanná vagy képtelenné tevő állapot átmeneti vagy tartós.

- (6) A meghallgatást végző személynek képesnek kell lennie a kérelem háttérében álló személyes és általános körülmények figyelembevételére, ideértve a kérelmező kulturális gyökereit, korát, nemét, szexuális irányultságát, nemi azonosságát és kiszolgáltatott helyzetét is. A kérelmezők meghallgatását végző személyzetnek általánosságban ismerniük kell azokat a problémákat, amelyek hátrányosan befolyásolhatják a kérelmezőknek a meghallgatásban történő részvételre való képességét, például fel kell tudniuk ismerni az adott személy esetleges korábbi kínzására utaló jeleket.
- (7) A kérelmezők meghallgatását végző személyzetet, ideértve az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége által kiküldött szakértőket is, előzőleg megfelelő képzésben kell részesíteni, amely kiterjed az (EU) XXX/XXX rendelet (az EU Menekültügyi Ügynökségéről szóló rendelet) 7. cikkének (5) bekezdésében felsorolt kérdésekre, ideértve a nemzetközi emberi jogi normákra, az uniós menekültügyi jogszabályokra és a nemzetközi védelemre vonatkozó eljáráshoz való hozzáférés a különleges eljárási garanciákat igénylő személyeket is megillető jogára vonatkozó kérdéseket is.
- (8) A személyes meghallgatáshoz olyan tolmácsot kell biztosítani, aki képes megfelelően kommunikálni a kérelmezővel és a meghallgatást végző személlyel. A kommunikáció nyelveként a kérelmező által előnyben részesített nyelvet kell választani, kivéve, ha van más olyan nyelv is, amelyet észszerűen feltételezhetően megért, és amelyen érthetően képes kommunikálni.
- Amennyiben a kérelmező kéri, az eljáró hatóságnak biztosítania kell, hogy a meghallgatást végző személyek és a tolmácsok a kérelmezővel azonos neműek, amennyiben erre lehetőség van, és ha az eljáró hatóságnak nincs oka feltételezni, hogy e kérés oka nem az, hogy a kérelmezőnek nehézséget jelentene kérelmének indokolását érthető módon előadni.
- (9) A személyes meghallgatás mellőzése nem akadályozhatja az eljáró hatóságot a nemzetközi védelem iránti kérelemre vonatkozó határozat meghozatalában.

13. cikk

A személyes meghallgatásokról készített felvételek és jegyzőkönyv

- (1) Az eljáró hatóság vagy az annak segítséget nyújtó, illetve a személyes meghallgatást lefolytató bármely más hatóság vagy szakértő minden személyes meghallgatásról vagy alapos, térszerű, minden lényeges elemre kiterjedő jegyzőkönyvet, vagy átiratot készít.
- (2) A személyes meghallgatást audio vagy audiovizuális rögzítőszerzőkkel kell rögzíteni. A kérelmezőt az ilyen felvétel készítéséről előre tájékoztatni kell.
- (3) A kérelmező a személyes meghallgatás végén vagy az eljáró hatóság határozatának meghozatala előtt meghatározott határidőn belül szóban vagy írásban észrevételeket tessen vagy magyarázattal szolgálhasson a jegyzőkönyvben vagy az átiratban szereplő helytelen fordítások vagy félreértések tekintetében. E célból a kérelmezőt – szükség esetén tolmács segítségével – tájékoztassák a jegyzőkönyv teljes tartalmáról vagy az átirat lényegi elemeiről. Ezt követően a kérelmező megerősítését kell kérni a tekintetben, hogy a jegyzőkönyv tartalma, illetve az átirat hűen visszaadja a meghallgatáson elhangzottakat.
- (4) Amennyiben a kérelmező megtagadja annak megerősítését, hogy a személyes meghallgatásról készült jegyzőkönyv tartalma hűen visszaadja a személyes meghallgatáson elhangzottakat, a megtagadás indokolását be kell vezetni a kérelmező iratanyagába. Az eljáró hatóság a kérelem tárgyában akkor is határozatot hozhat, ha a kérelmező megtagadja a fenti megerősítést.
- (5) Az eljáró hatóság határozathozatala előtt a kérelmezők, valamint azok jogi vagy egyéb tanácsadói számára hozzáférést kell biztosítani a jegyzőkönyvhöz, illetve átirathoz vagy a felvételhez.
- (6) Amennyiben a kérelem megvizsgálása a gyorsított vizsgálati eljárás alapján történik, az eljáró hatóság dönthet úgy, hogy a jegyzőkönyvhöz a felvétel átiratához a határozat meghozatalával egy időben biztosít hozzáférést.
- (7) A hatáskörrel rendelkező hatóság a felvételt vagy annak átiratát a jogerős határozat meghozatalának időpontjától számított tíz évig megőrzi. A felvételt az említett időszak leteltét követően, vagy ha az egy olyan személlyel kapcsolatos, aki az említett időszak leteltét megelőzően megszerezte valamely tagállam állampolgárságát, amint a tagállam tudomására jut, hogy az adott személy állampolgárságot szerzett, törölni kell.

III. SZAKASZ

JOGI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS ÉS JOGI KÉPVISELET BIZTOSÍTÁSA

14. cikk

Jogi segítségnyújtáshoz és képviselethez való jog

- (1) A kérelmezők számára lehetővé kell tenni, hogy a kérelemmel kapcsolatos ügyeiket illetően hatékonyan konzultálhassanak a nemzeti jogszabályok szerint jogosultsággal vagy engedéllyel rendelkező jogi vagy egyéb tanácsadóval az eljárás valamennyi szakaszában.
- (2) Nem érintve a kérelmező azon jogát, hogy jogi vagy egyéb tanácsadóját saját költségén maga választhassa meg, a kérelmező a 15–17. cikkel összhangban az eljárás valamennyi szakaszában ingyenesen jogi segítséget kérhet. A kérelmezőt

tájékoztatni kell, hogy megilleti a jogi segítségnyújtáshoz és képviselethez való jog az eljárás valamennyi szakaszában

15. cikk

Ingyenes jogi segítségnyújtás és képviselet

- (1) A tagállamok a kérelmező kérésére ingyenes jogi segítségnyújtást és képviseletet biztosítanak a III. fejezetben előírt közigazgatási eljárásban és az V. fejezetben előírt fellebbezési eljárásban.
- (2) A közigazgatási eljárás alkalmazásában az ingyenes jogi segítségnyújtás és képviselet legalább az alábbiakat foglalja magában:
 - a) tájékoztatás nyújtása az eljárásról a kérelmező egyedi körülményei alapján;
 - b) segítségnyújtás a kérelem és a személyes meghallgatás előkészítésében, ideértve szükség esetén a személyes meghallgatáson való részvételt is;
 - c) a nemzetközi védelem megadását megtagadó határozat indokolása és következményei, valamint az említett határozat megtámadásának lehetőségei.
- (3) Az ingyenes jogi segítségnyújtás és képviselet a közigazgatási eljárásban kizárható, ha:
 - a) a kérelmező kielégítő erőforrásokkal rendelkezik;
 - b) úgy ítélik meg, hogy a kérelem előreláthatóan nem vezet pozitív eredményre;
 - c) a kérelem egy ismételt kérelem.
- (4) A fellebbezési eljárás alkalmazásában az ingyenes jogi segítségnyújtás és képviselet magában foglalja legalább az előírt eljárási iratok elkészítését, a fellebbezés előkészítését, valamint a kérelmezőnek a bíróság előtti meghallgatáson való képviseletét.
- (5) Az ingyenes jogi segítségnyújtás és képviselet a fellebbezési eljárásban kizárható, ha:
 - a) a kérelmező kielégítő erőforrásokkal rendelkezik;
 - b) úgy ítélik meg, hogy a fellebbezés előreláthatóan nem vezet pozitív eredményre;
 - c) a fellebbezésre vagy felülvizsgálatra, ideértve az újratárgyalásokat vagy a fellebbezés felülvizsgálatát, a nemzeti jog szerint második vagy magasabb szintű jogorvoslatként került sor.

Amennyiben egy hatóság – bíróság kivételével – döntésével azért nem biztosítja az ingyenes jogi segítségnyújtáshoz és képviselethez való jogot, mert a fellebbezés előreláthatóan nem vezet pozitív eredményre, a kérelmezőt megilleti az a jog, hogy az elutasító határozattal szemben tényleges, bíróság előtti jogorvoslattal élhessen, és evégett jogosult ingyenes jogi segítségnyújtást és képviseletet kérni.

16. cikk

A jogi segítségnyújtás és képviselet terjedelme

- (1) A nemzeti jog szerint jogosultsággal vagy engedéllyel rendelkező jogi vagy egyéb tanácsadó, aki a nemzeti jogszabályok alapján a kérelmezőt segíti vagy képviseli,

hozzáférhet a kérelmező iratanyagában levő, a meghozott vagy meghozandó határozat alapjául szolgáló információkhoz.

- (2) Az eljáró hatóság megtagadhatja a kérelmező iratanyagaiban szereplő információkhoz való hozzáférést, ha az információnak vagy a forrásának hozzáférhetővé tétele feltehetően veszélyeztetné a nemzetbiztonságot, az információt szolgáltató szervezetek, illetve személyek, vagy az érintett személy biztonságát, vagy veszélyeztetné az illetékes tagállami hatóságok nemzetközi védelem iránti kérelem vizsgálatához fűződő nyomozati érdekeit, vagy a tagállamok nemzetközi kapcsolatait. Ilyen esetekben az eljáró hatóság:

- a) biztosítja a kérdéses információkhoz vagy forrásokhoz való hozzáférést a fellebbezési eljárásban részt vevő bíróságok részére; és
- b) garantálja a kérelmező védelemhez való jogának a tiszteletben tartását.

A b) pont tekintetében az eljáró hatóság hozzáférést biztosíthat különösen az információkhoz vagy forrásokhoz a biztonsági ellenőrzésen átesett jogi vagy egyéb tanácsadó számára, amennyiben az információk relevánsak a kérelem vizsgálata vagy a nemzetközi védelem visszavonásáról szóló határozat meghozatala tekintetében.

- (3) A kérelmezőt segítő vagy képviselő jogi vagy egyéb tanácsadó, a kérelmezővel folytatott konzultáció céljából beléphet zárt területekre, például őrizeti létesítményekbe vagy tranzitzőnákba, az (EU) XXX/XXX rendelettel (a befogadási feltételekről szóló irányelv) összhangban.
- (4) A kérelmezőnek jogában áll, hogy a nemzeti jogszabályok szerint jogosultsággal vagy engedéllyel rendelkező jogi vagy egyéb tanácsadó kísérelje el a személyes meghallgatásra. A jogi vagy egyéb tanácsadó a személyes meghallgatás során beavatkozhat.
- (5) Az eljáró hatóság előírhatja a kérelmező jelenlétét a személyes meghallgatáson akkor is, ha a nemzeti jog szerinti jogi vagy egyéb tanácsadó képviseli, továbbá előírhatja, hogy a kérelmező személyesen adjon választ a feltett kérdésekre.
- (6) A 22. cikk (5) bekezdésének sérelme nélkül, a jogi vagy egyéb tanácsadó távolléte nem akadályozza az eljáró hatóságot abban, hogy lefolytassa a kérelmező személyes meghallgatását.

17. cikk

Az ingyenes jogi segítségnyújtás és jogi képviselet biztosításának feltételei

- (1) Az ingyenes jogi segítségnyújtást és képviselet a nemzeti jog alapján erre jogosultsággal rendelkező személyek jogi vagy egyéb tanácsadók, vagy a nemzeti jog alapján tanácsadó szolgáltatás nyújtására vagy képviselet ellátására akkreditált nem kormányzati szervezetek nyújthatják.
- (2) A tagállamok konkrét eljárási szabályokat állapítanak meg a nemzetközi védelem iránti kérelmekkel kapcsolatos ingyenes jogi segítségnyújtásra és képviseletre irányuló kérelmek benyújtásával és elbírálásával kapcsolatban, vagy a hasonló jellegű belföldi keresetekre vonatkozó meglévő szabályokat alkalmazzák, feltéve, hogy az említett szabályok nem lehetetlenítik el vagy nehezítik meg az ingyenes jogi segítségnyújtáshoz és képviselethez való hozzáférést.

- (3) A tagállamok továbbá pénzügyi vagy időbeli korlátokat állapíthatnak meg az ingyenes jogi segítségnyújtás és képviselő igénybevételére, feltéve, hogy ezek nem korlátozzák önkényesen az ingyenes jogi segítségnyújtáshoz és képviselethez való hozzáférést. A munkadíj és egyéb költségek tekintetében a kérelmezőkkel szembeni elbánás nem lehet kedvezőtlenebb, mint a saját állampolgáraik részére a jogi segítségnyújtás kapcsán általában tanúsított elbánás.
- (4) A tagállamok megkövetelhetik a költségek részleges vagy teljes megtérítését, amennyiben a kérelmező anyagi helyzete jelentős mértékben javul, vagy amennyiben a kérelmező által nyújtott hamis információk alapján került sor a költségkedvezmény megállapítására.

18. cikk

Az Egyesült Nemzetek menekültügyi főbiztosának szerepe

- (1) A tagállamok lehetővé teszik az Egyesült Nemzetek menekültügyi főbiztosa számára, hogy:
- a) kapcsolatba kerülhessen a kérelmezőkkel akkor is, ha a menedékkérő befogadó állomáson, őrizetben, a határon, illetve tranzitónában van;
 - b) az egyéni nemzetközi védelem iránti kérelemmel kapcsolatos információkról, az eljárás menetéről és a meghozott határozatokról tájékoztatást kaphasson, amennyiben ehhez a kérelmező hozzájárul;
 - c) a genfi egyezmény 35. cikke alapján gyakorolt felügyeleti joga keretében a hatáskörrel rendelkező hatóságok előtt kifejezésre juttathassa véleményét a nemzetközi védelem iránti egyedi kérelmekkel kapcsolatban az eljárás bármely szakaszában.
- (2) Az (1) bekezdés azon szervezetekre is vonatkozik, amelyek az érintett tagállam és az Egyesült Nemzetek menekültügyi főbiztosa között létrejött megállapodás alapján az utóbbi nevében az adott tagállam területén tevékenykednek.

IV. SZAKASZ

KÜLÖNLEGES GARANCIÁK

19. cikk

A különleges eljárási garanciákat igénylő kérelmezők

- (1) Az eljáró hatóság szisztematikusan felméri, hogy valamely egyéni kérelmező különleges eljárási garanciákat igényel-e. Az említett felmérést be lehet építeni a meglévő nemzeti eljárásokba vagy az (EU) XXX/XXX irányelv (a befogadási feltételekről szóló irányelv) 21. cikkében említett felmérésbe, és nem szükséges, hogy az közigazgatási eljárás formájában történjen.
- Az említett felmérés során az eljáró hatóságnak tiszteletben kell tartania a 20. cikkben a különleges eljárási igények felmérésére megállapított általános elveket.
- (2) A különleges eljárási garanciákat igénylőként azonosított kérelmezőknek megfelelő támogatást kell nyújtani ahhoz, hogy a nemzetközi védelemre vonatkozó eljárás lefolytatása során mindvégig élhessenek az e rendeletből eredő jogaikkal, és betarthassák az ezen irányelvből eredő kötelezettségeiket.

- (3) Amennyiben a tagállamok nem tudják az említett megfelelő támogatást biztosítani a 40. cikkben említett gyorsított vizsgálati eljárás vagy a 41. cikkben említett határon folytatandó eljárás keretében, és különösen amikor az eljáró hatóság úgy ítéli meg, hogy a kérelmező kínzás, nemi erőszak vagy a pszichikai, fizikai, szexuális erőszak vagy nemi alapú erőszak más súlyos formájának esett áldozatul, és ezért különleges eljárási garanciákat igényel, nem alkalmazhatják a kérelmező esetében az említett eljárásokat, illetve fel kell függeszteniük azok alkalmazását.
- (4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusban részletesen meghatározhatja a kérelmezők különleges eljárási igényeinek, egyebek mellett a kísérő nélküli kiskorúak igényeinek felmérésére és kezelésére vonatkozó egyedi intézkedések részleteit. E végrehajtási jogi aktusokat az 58. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

20. cikk

A különleges eljárási igények felmérésére megállapított általános elvek

- (1) A különleges eljárási igényű kérelmezők azonosítására irányuló eljárást a kérelmek befogadásáért és nyilvántartásba vételéért felelős hatóságok kezdeményezik a kérelmezéssel egyidejűleg, és az eljárást a kérelem benyújtását követően az eljáró hatóság folytatja le.
- (2) A kérelmek befogadásáért és nyilvántartásba vételéért felelős hatóságok személyzete a kérelem nyilvántartásba vétele során jelzi, hogy a kérelmező a sebezhetőség olyan első jeleit mutatja, amelyek miatt különleges eljárási garanciákra van szükség, és amelyekre a kérelmezőn mutató fizikai jelekből vagy a kérelmező kijelentéseiből vagy viselkedéséből következtetni lehet.

A kérelmező iratanyagában fel kell tüntetni azt az információt, hogy a kérelmező a sebezhetőségre utaló első jeleket mutat, valamint a sebezhetőségnek a kérelmező által bemutatott azon jeleit, amelyek különleges eljárási garanciákat tehetnek szükségessé.

A tagállamok biztosítják, hogy az 5. cikkben említett hatóságok személyzete képzett legyen, hogy felismerje a sebezhetőség első jeleit, amelyek különleges eljárási garanciákat tehetnek szükségessé, és e célból megfelelő utasításokat kapnak.

- (3) Amennyiben arra utaló jelek vannak, hogy a kérelmezők kínzás, nemi erőszak vagy a pszichikai, fizikai vagy szexuális vagy nemi alapú erőszak más súlyos formájának estek áldozatul és ez hátrányosan érintheti az eljárásban való hatékony részvételi képességüket, az eljáró hatóság a kérelmezőket orvoshoz vagy pszichológushoz küldi pszichológiai és fizikai állapotuk további felmérése érdekében.

Az említett vizsgálat eredményét az eljáró hatóságnak figyelembe kell vennie annak meghatározása során, hogy milyen különleges eljárási támogatást nyújthatnak a kérelmezőknek.

Ez a vizsgálat nem érinti a 23. és 24. cikkben említett orvosi vizsgálatot.

- (4) A hatáskörrel rendelkező hatóságok az e cikkben meghatározott különleges eljárási garanciák iránti igényt akkor is kielégítik, ha ez az igény az eljárás egy későbbi szakaszában válik ismertté, anélkül, hogy újraindítanák a nemzetközi védelemre vonatkozó eljárást.

21. cikk

A kiskorúak részére biztosított garanciák

- (1) E rendelet végrehajtása során a tagállamok a gyermek mindenek felett álló érdekét szem előtt tartva kötelesek eljárni.
- (2) Az eljáró hatóság biztosítja a kiskorú részére a személyes meghallgatás lehetőségét, ideértve azt az esetet is, amikor a kérelmet a 31. cikk (6) bekezdésével vagy a 32. cikk (1) bekezdésével összhangban a nevében terjesztik elő, kivéve, ha ez nyilvánvalóan nem a kiskorú mindenek felett álló érdeke. Ebben az esetben az eljáró hatóság megindokolja, hogy miért nem biztosította a kiskorú számára a személyes meghallgatás lehetőségét.

Az ilyen személyes meghallgatást minden esetben olyan személy vezeti, aki rendelkezik a kiskorú jogaira és különleges igényeire vonatkozó információkkal és a meghallgatást a gyermek szempontjait figyelembe véve és a körülményeknek megfelelően vezeti.
- (3) A kiskorú kérelmére vonatkozó döntést az eljáró hatóságnak a kiskorú jogaira és különleges igényeire vonatkozó szükséges ismeretekkel rendelkező személyzete készíti elő.

22. cikk

A kísérő nélküli kiskorúak részére biztosított különleges garanciák

- (1) A hatáskörrel rendelkező hatóság a lehető leghamarabb, de a kísérő nélküli kiskorú kérelmének előterjesztésétől számított legfeljebb öt nappal kijelöl egy személyt vagy szervezetet gyámnak.

Ha szervezetet jelölnek ki gyámnak, annak ki kell jelölnie a gyám feladatait ellátó személyt.

Az eljáró hatóság a kísérő nélküli kiskorút haladéktalanul értesíti a gyám kijelöléséről.
- (2) Az eljáró hatóság tájékoztatja a gyámot valamennyi releváns tényről, eljárási lépésről és a kísérő nélküli kiskorúra vonatkozó határidőkről.
- (3) A gyám a gyermek legfőbb érdekeinek védelmére és a kísérő nélküli kiskorú általános jólétének biztosítására tekintettel:
 - a) képviseli és segíti a kísérő nélküli kiskorút az e rendeletben előírt eljárások során, valamint
 - b) lehetővé teszi, hogy a kísérő nélküli kiskorú részesülhessen az e rendeletben előírt jogokból és eleget tehessen az abban előírt kötelezettségeinek.
- (4) A gyám feladatait a gyermek mindenek felett álló érdekének elvével összhangban látja el, és ehhez megfelelő szakértelemmel rendelkezik, továbbá nem lehet gyermekek sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt büntetett előéletű.

A gyámként eljáró személyét csak abban az esetben lehet megváltoztatni, ha a hatáskörrel rendelkező hatóság úgy ítéli meg, hogy az adott személy nem megfelelően látta el gyámi feladatait. Nem lehetnek gyámok az olyan szervezetek vagy egyének, akiknek az érdekei ellentétesek vagy ellentétesek lehetnek a kísérő nélküli kiskorú érdekeivel.

- (5) A hatáskörrel rendelkező hatóság nem jelölhet ki egy gyámot egyidejűleg aránytalanul nagyszámú kísérő nélküli kiskorú fölé, ha az a gyámot feladatai hatékony eljárásában akadályozná.

A tagállamok kijelölik azokat a szerveket és személyeket, akik a gyámok tevékenységéért és azért felelősek, hogy rendszeres időközönként felügyeljék és nyomon kövessék a gyám feladatának megfelelő elvégzését. Az említett szervezetek vagy személyek felülvizsgálják a kísérő nélküli kiskorúak által gyámjuk ellen benyújtott panaszát.

- (6) A gyám tájékoztatja a kísérő nélküli kiskorút a személyes meghallgatás jelentőségéről és esetleges következményeiről, és adott esetben arról, hogyan készüljön fel a személyes meghallgatásra. A meghallgatáson a gyám és adott esetben egy jogi vagy a nemzeti jog által ilyenként engedélyezett egyéb tanácsadó is jelen legyen, kérdéseket tehessen fel, valamint kifejhesse észrevételeit a meghallgatást vezető személy által biztosított keretek között. Az eljáró hatóság megkövetelheti a kísérő nélküli kiskorú jelenlétét a személyes meghallgatáson akkor is, ha gyámja jelen van.

V. SZAKASZ

ORVOSI VIZSGÁLATOK

23. cikk

Orvosi vizsgálat

- (1) Amennyiben az eljáró hatóság a kérelmező nemzetközi védelem iránti kérelmének elbírálása szempontjából fontosnak ítéli, az (EU) XXX/XXX irányelvvel összhangban és a kérelmező beleegyezésétől függően gondoskodik arról, hogy a kérelmezőt orvosi vizsgálatnak vessék alá az esetleges korábbi üldöztetésre vagy súlyos bántalmazásra utaló jelek és tünetek kivizsgálása érdekében.
- (2) Az orvosi vizsgálatot szakképesítéssel rendelkező egészségügyi szakemberek folytatják le. A tagállamok kijelölhetik azokat az egészségügyi szakembereket, akik ilyen orvosi vizsgálatokat végezhetnek. Az orvosi vizsgálatokat közpénzekből kell finanszírozni.
- (3) Amennyiben nem kerül sor az (1) bekezdés szerinti orvosi vizsgálatra, az eljáró tagállam tájékoztatja a kérelmezőt, hogy saját kezdeményezésére és költségén alávetetheti magát orvosi vizsgálatnak az esetleges korábbi üldöztetésre vagy súlyos bántalmazásra utaló jelek kivizsgálása érdekében.
- (4) Az orvosi vizsgálatok eredményeit a lehető leghamarabb meg kell küldeni az eljáró hatóságnak, és az eljáró hatóság értékeli azt a kérelem egyéb elemeivel együtt.
- (5) Az orvosi vizsgálaton való részvétel kérelmező általi megtagadása nem akadályozza meg az eljáró hatóságot abban, hogy nemzetközi védelem iránti kérelme ügyében határozatot hozzon.

24. cikk

A kísérő nélküli kiskorúak orvosi vizsgálata

- (1) A kérelem vizsgálata során orvosi vizsgálatot is igénybe vehetnek a kísérő nélküli kiskorú életkorának meghatározásához, amennyiben a kérelmező nyilatkozatai vagy

egyéb erre utaló jelek, egyebek mellett pszichoszociális értékelés alapján is kétségük marad afelől, hogy a kérelmező 18 életévét nem töltötte még be. Amennyiben az orvosi vizsgálat eredménye nem meggyőző, vagy 18 év alatti korcsoportra utal, a tagállamok vélelmezik, hogy a kérelmező kiskorú.

- (2) A kísérő nélküli kiskorú életkorának megállapítására irányuló orvosi vizsgálat a kérelmező vagy gyámja beleegyezése nélkül nem végezhető el.
- (3) Az orvosi vizsgálatokat az egyén méltóságának teljes mértékű tiszteletben tartása mellett kell elvégezni, az orvosi vizsgálatoknak a legkevésbé invazív jellegű vizsgálatoknak kell lenniük, ezenfelül szakképzett orvosi szakembereknek kell végrehajtani azokat úgy, hogy az eredmény a lehető legmegbízhatóbb legyen.
- (4) Amennyiben az orvosi vizsgálatot kísérő nélküli kiskorú életkorának megállapítására végzik, az eljáró hatóság biztosítja, hogy a kísérő nélküli kiskorút a nemzetközi védelem iránti kérelmének vizsgálata előtt olyan nyelven, amelyet megért, vagy amelyről észszerűen feltételezhető, hogy megérti, tájékoztatják arról, hogy életkorát orvosi vizsgálatokkal is megállapíthatják. Ennek a tájékoztatásnak információt kell tartalmaznia a vizsgálati módszerről, valamint az orvosi vizsgálat eredményének a kérelem elbírálását illető lehetséges következményeiről, valamint annak a lehetőségéről és következményeiről, ha a kísérő nélküli kiskorú vagy gyámja megtagadja az orvosi vizsgálaton való vizsgálatot;
- (5) Az ilyen orvosi vizsgálaton való részvétel a kérelmező vagy a gyám általi megtagadása csupán egy megdönthető vélelemnek tekinthető, miszerint a kérelmező nem kiskorú, és nem akadályozza meg az eljáró hatóságot abban, hogy nemzetközi védelem iránti kérelme ügyében határozatot hozzon.
- (6) A tagállamok elismerik az e cikkben alapuló és a nemzeti joga szerint elismert módszeren alapuló, és más tagállamok által az életkor értékelésére vonatkozó döntéseket.

III. FEJEZET

KÖZIGAZGATÁSI ELJÁRÁS

I. SZAKASZ

AZ ELJÁRÁSHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS

25. cikk

A nemzetközi védelem iránti kérelem előterjesztése

- (1) Nemzetközi védelem iránti kérelmet kell előterjeszteni, ha valamely harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy az eljáró hatóság, illetőleg az 5. cikk (3) vagy (4) cikkében említett hatóságok felé kifejezi azon óhaját, hogy nemzetközi védelemben részesüljön.

Amennyiben az említett tisztviselőkben kétség merül fel, hogy valamely adott nyilatkozat kérelemnek tekinthető-e, nyíltan meg kell kérdezni az adott személyt, hogy kíván-e nemzetközi védelemben részesülni.

- (2) Amennyiben valamely harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy nemzetközi védelem iránti kérelmet terjeszt elő, az adott személy a kérelemről szóló jogerős határozat meghozataláig nemzetközi védelmet kérelmezőnek tekintendő.

26. cikk

A hatáskörrel rendelkező hatóságok feladatai a kérelem előterjesztése során

- (1) A kérelmek befogadásáért és nyilvántartásba vételéért felelős hatóságok:
- a) tájékoztatják a kérelmezőket jogaikról és kötelességeikről, különösen azokról, amelyek a kérelmek nyilvántartásba vételével és azok benyújtásával kapcsolatosan a 27., 28. és 31. cikkben, a kérelmezők kötelességeivel és az ilyen kötelességek be nem tartásával kapcsolatosan a 7. cikkben, a kérelmezőknek a felelős tagállam területén maradáshoz való jogukkal kapcsolatosan a 9. cikkben, valamint a kérelmezőkre vonatkozó általános garanciákkal kapcsolatosan a 8. cikkben kerültek meghatározásra;
 - b) a 27. cikkel összhangban nyilvántartásba veszik a módosítás iránti kérelmet;
 - c) a nyilvántartásba vételt követően tájékoztatják a kérelmezőt, hogy hol és hogyan kell benyújtani a nemzetközi védelem iránti kérelmet;
 - d) az (EU) XXX/XXX irányelv (a befogadási feltételekről szóló irányelv) szerinti befogadási feltételekért felelős hatóságokat tájékoztatja a kérelemről.
- (2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusban részletesebben meghatározhatja azon információk tartalmát, amelyet a kérelmezővel a kérelem előterjesztésekor közölni kell. E végrehajtási jogi aktusokat az 58. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

27. cikk

A nemzetközi védelem iránti kérelem nyilvántartásba vétele

- (1) A nemzetközi védelem iránti kérelmek befogadásáért és nyilvántartásba vételéért felelős hatóságok haladéktalanul, de legkésőbb a kérelem előterjesztésétől számított három munkanapon belül nyilvántartásba veszik a kérelmet. A következő információkat is nyilvántartásba veszik:
- a) A kérelmező neve, születési ideje, neme, állampolgársága és egyéb személyes adatai;
 - b) a kérelmező bármely személyazonosító vagy úti okmányának típusa és száma;
 - c) A kérelem időpontja, a kérelem előterjesztésének helye és az a hatóság, aki elé a kérelmet előterjesztették.
- Az a) és b) pontban szereplő adatok megadását nem lehet újra kérni, amennyiben a tagállamok a kérelem előterjesztésekor azt már megkapták.
- (2) Amennyiben az eljáró hatóság vagy az azt segítő más hatóság az információt a kérelem megvizsgálása céljából gyűjti, a nyilvántartásba vétellel egyidejűleg a kérelem megvizsgálásához szükséges további adatokat is lehet gyűjteni.
- (3) Amennyiben aránytalanul nagyszámú harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy egyidejűleg kérelmez nemzetközi védelmet, és ez a gyakorlatban megnehezíti a kérelmeknek az előterjesztésétől számított három munkanapon belüli

nyilvántartásba vételét, a tagállamok hatóságai e határidőt tíz munkanapra meghosszabbíthatják.

- (4) A hatáskörrel rendelkező hatóság az (1) bekezdésben említett valamennyi adathalmazt és a (2) bekezdés alapján gyűjtött más releváns adatokat a jogerős határozat meghozatalának időpontjától számított tíz évig megőrzi. Az adatokat az említett időszak leteltét követően, vagy ha az egy olyan személlyel kapcsolatos, aki az említett időszak leteltét megelőzően megszerezte valamely tagállam állampolgárságát, amint a tagállam tudomására jut, hogy az adott személy állampolgárságot szerzett, törölni kell.

28. cikk

Nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtása

- (1) A kérelmező a kérelem nyilvántartásba vételétől számított tíz munkanapon belül benyújtja a kérelmet, feltéve, hogy az említett határidőn belül erre ténylegesen lehetősége van.
- (2) A nemzetközi védelem iránti kérelmek befogadásáért és nyilvántartásba vételéért felelős hatóság a kérelmező részére az (1) bekezdésben meghatározott határidőn belül tényleges lehetőséget biztosít a kérelem benyújtására.
- (3) Amennyiben aránytalanul nagyszámú harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy egyidejűleg kérelmez nemzetközi védelmet, és ez a gyakorlatban megnehezíti a kérelemnek az (1) bekezdésben meghatározott határidőn belüli benyújtását, a felelős hatóság tényleges lehetőséget biztosít a kérelmező számára, hogy kérelmét legkésőbb a kérelem nyilvántartásba vételétől számított egy hónapon belül benyújtsa.
- (4) A kérelem benyújtásakor a kérelmezőknek be kell nyújtaniuk a kérelem megalapozásához szükséges, az (EU) XXX/XXX rendelet (a kvalifikációs rendelet) 4. cikkének (1) bekezdésében említett minden elemet. A kérelem benyújtását követően a kérelmezőknek engedélyezni kell, hogy a kérelemre vonatkozó közigazgatási eljárásbeli határozat meghozataláig a kérelem elbírálása szempontjából releváns további elemeket nyújtsanak be.
- A nemzetközi védelem iránti kérelmek befogadásáért és nyilvántartásba vételéért felelős hatóság tájékoztatja a kérelmezőt, hogy a kérelemre vonatkozó határozat meghozatalát követően csak olyan új elemeket terjeszthet elő, amelyek a kérelme elbírálása szempontjából relevánsak, és amelyekről korábban nem lehetett tudomása, illetve a helyzetében bekövetkezett változásokkal függnek össze.
- (5) A nemzetközi védelem iránti kérelmeket személyesen és valamely kijelölt helyen kell benyújtani. Ennek érdekében a kérelem nyilvántartásba vétele során a kérelmező számára meg kell jelölni a kérelem benyújtására illetéke hatóságokat.
- (6) A hatáskörrel rendelkező hatóság a (4) bekezdésben említett adatokat a jogerős határozat meghozatalának időpontjától számított tíz évig megőrzi. Az adatokat az említett időszak leteltét követően, vagy ha az egy olyan személlyel kapcsolatos, aki az említett időszak leteltét megelőzően megszerezte valamely tagállam állampolgárságát, amint a tagállam tudomására jut, hogy az adott személy állampolgárságot szerzett, törölni kell.

29. cikk

A kérelmezőnek átnyújtandó okmányok

- (1) A tagállamok hatóságai a nemzetközi védelem iránti kérelem előterjesztésekor a nyilvántartásba vételt követően átad a kérelmezőnek egy okmányt, amely egyebek mellett azt igazolja a kérelem előterjesztését, valamint szerepel benne, hogy a kérelmező a kérelem rendelet szerinti benyújtása céljából az adott tagállam területén maradhat.
- (2) A benyújtás helye szerinti tagállam hatóságai a kérelem benyújtásától számított három munkanapon belül átadnak a kérelmező számára egy nevére kiállított okmányt, amely a következőket tartalmazza:
 - a) legalább a 27. cikk (1) bekezdésének a) pontjában szereplő, adott esetben ellenőrzött és naprakésszé tett adatok feltüntetésével a kérelmező személyazonossága, valamint a kérelmező arcképmása, aláírása, jelenlegi lakhelye és a kérelem benyújtásának időpontja;
 - b) a kiállító hatóság, a kiállítás helye és ideje, valamint az okmány érvényességi ideje;
 - c) az adott személy kérelmezői jogállásának igazolása;
 - d) a kérelmezőnek az adott tagállam területén való maradáshoz való joga, feltüntetve, hogy a kérelmező szabadon mozoghat-e az említett tagállam területén vagy annak egy részén;
 - e) annak feltüntetése, hogy az okmány nem egy érvényes úti okmány és hogy a kérelmező az (EU) XXX/XXX rendelettel (a Dublini Rendelet) összhangban a kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására irányuló eljárás lefolytatásáig nem utazhat engedély nélkül a többi tagállam területére;
 - f) annak feltüntetése, hogy a kérelmező folytathat-e kereső foglalkozást.
- (3) Amennyiben az (EU) XXX/XXX rendelet (a Dublini Rendelet) szerinti a meghatározásra vonatkozó eljárást követően egy másik tagállamot jelölnek ki a kérelem megvizsgálására felelős tagállamnak, az adott tagállam hatóságai a (2) bekezdésben említett okmányt az adott személynek az adott tagállamba való átszállításától számított három munkanapon belül átadják a kérelmezőnek.
- (4) A (2) bekezdésben említett okmány hat hónapig érvényes, amelyet értelemszerűen meg kell hosszabbítani, hogy az említett okmány érvényessége biztosítva legyen arra az időszakra, amíg a kérelmező a felelős tagállam területén maradhat.

Az okmányon szereplő érvényességi időszak nem jogosít maradásra, ha a maradáshoz való jogot megszüntették vagy felfüggesztették.
- (5) A Bizottság végrehajtási jogi aktusban részletesebben meghatározhatja azon okmányok formáját és tartalmát, amelyeket a kérelmek nyilvántartásba vételekor és benyújtásakor a kérelmezőknek át kell adni. E végrehajtási jogi aktusokat az 58. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

30. cikk

Az eljáráshoz való hozzáférés őrizeti létesítményekben és határátkelőhelyeken

- (1) Amennyiben arra utaló jelek vannak, hogy őrizeti létesítményekben fogva tartott vagy külső határon lévő határátkelőhelyen – ideértve a tranzitónákat is – lévő

harmadik országbeli vagy hontalan állampolgárok nemzetközi védelmet igényelhetnek, a hatáskörrel rendelkező hatóságok tájékoztatják őket arról a lehetőségről, hogy nemzetközi védelemért folyamodhatnak, különösen ha:

- a) az adott személy valószínűleg egy kísérő nélküli kiskorú;
 - b) nyilvánvaló jelek utalnak arra, hogy az adott személy mentális vagy más betegségben szenved, amely miatt nem tudja megállapítani, hogy nemzetközi védelemre van szüksége;
 - c) Az adott személy egy adott származási országból érkezett és az említett harmadik országban közismerten uralkodó helyzet miatt valószínűleg a nemzetközi védelemre van szüksége.
- (2) A hatáskörrel rendelkező hatóságok megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy a nemzetközi védelemre vonatkozó eljáráshoz való hozzájutás megkönnyítése érdekében tolmácsolási szolgáltatásokat lehessen igénybe venni.
- (3) A tanácsadást és segítséget nyújtó szervezeteknek és személyeknek biztosítani kell, hogy ténylegesen találkozni tudjanak az őrizeti létesítményekben vagy a külső határokon működő határátkelőhelyeken – ideértve a tranzitónákat is – tartózkodó kérelmezőkkel.

A tagállamok az ilyen találkozást korlátozhatják, ha az a nemzeti joggal összhangban, objektív tényezők alapján a határátkelőhely vagy őrizeti létesítmény biztonsága, közrendje vagy igazgatása érdekében szükséges, és a találkozást ez nem korlátozza súlyos mértékben, illetve nem teszi lehetetlenné.

31. cikk

Házastárs, élettárs, kiskorú vagy eltartott nagykorú nevében benyújtott kérelem

- (1) Valamely kérelmező benyújthat kérelmet házastársa, vele állandó és tartós kapcsolatban élő élettársa, kiskorúak és cselekvőképtelen eltartott nagykorúak nevében.
- (2) Az (1) bekezdésben említett házastársat vagy élettársat bizalmas úton tájékoztatni kell annak eljárási következményeiről, ha a kérelmet a nevében benyújtják, valamint azon jogáról, hogy saját nevében külön terjesszen be nemzetközi védelem iránti kérelmet. Amennyiben a házastárs vagy élettárs nem járul hozzá a kérelem nevében történő benyújtásához; lehetővé kell tenni számukra, hogy a saját nevükben nyújtsák be a kérelmet.
- (3) Amennyiben valamely kérelmező a 28. cikk (1) bekezdésében említett tíz munkanapon belül nem nyújt be kérelmet a házastársa vagy élettársa nevében az (1) bekezdésben meghatározottak szerint, a házastársnak vagy élettársnak biztosítani kell a lehetőséget, hogy az első tíznapos határidő lejártától kezdődően további tíz napon belül saját nevében benyújtsa a kérelmet. Amennyiben a házastárs vagy élettárs e tíz további munkanapon belül továbbra sem nyújtja be kérelmét, a kérelmet a 39. cikkben meghatározott eljárással összhangban elállás okán elutasítják.
- (4) Amennyiben valamely kérelmező a 28. cikk (1) bekezdésében említett tíz munkanapon belül nem nyújt be kérelmet az eltartott nagykorú nevében az (1) bekezdésben meghatározottak szerint, az eljáró hatóság kérelmet nyújt be az eltartott nagykorú nevében, amennyiben az adott személy személyes helyzetének egyéni

értékelése alapján azon a véleményen van, hogy az eltartott nagykorú nemzetközi védelmet igényel.

- (5) Amennyiben valamely kérelmező házastársa, vele állandó és tartós kapcsolatban élő élettársa, vagy cselekvőképtelen eltartott nagykorúak nevében nyújtott be kérelmet, az említett személyeknek biztosítani kell a személyes meghallgatás lehetőségét.
- (6) A kiskorúak saját nevükben kérelmet nyújthatnak be, amennyiben az érintett tagállam joga szerinti eljárásokban cselekvőképességgel rendelkeznek, illetve kísérővel rendelkező kiskorú esetén szüleik vagy egyéb törvényes vagy szokásos gondviselőjük, vagy nagykorú hozzátartozójuk által, illetve kísérő nélküli kiskorú esetében egy gyám révén.
- (7) Kísérővel rendelkező kiskorú esetén a felügyeletéért felelős, (6) bekezdésben említett nagykorú személy által benyújtott kérelem szintén a kiskorú nevében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelemnek minősül.
- (8) Amennyiben a kísérővel rendelkező kiskorú felügyeletéért felelős nagykorú nem terjeszt elő magának kérelmet, a kísérővel rendelkező személyt a kérelem előterjesztésével egyidejűleg egyértelműen tájékoztatni kell arról a lehetőségről, hogy a saját nevében kérelmet nyújtson be, továbbá az ehhez vezető eljárásról.
- (9) Amennyiben a kísérővel rendelkező kiskorú felügyeletéért felelős nagykorú a 28. cikk (1) bekezdésében említett tíz munkanapon belül nem nyújt be kérelmet a kiskorú nevében, a kiskorút tájékoztatni kell arról a lehetőségről, hogy saját nevében kérelmet nyújtson be, továbbá biztosítani kell számára a lehetőséget, hogy az első tíznapos határidő lejártától kezdődően további tíz napon belül saját nevében benyújtsa a kérelmet, amennyiben az érintett tagállam nemzeti joga szerinti eljárásokban cselekvőképességgel rendelkezik. Amennyiben a kiskorú e további tíz napon belül nem nyújtja be a saját nevében a kérelmet, a kérelmet a 39. cikkben említett eljárással összhangban elállás okán elutasítják.
- (10) Valamely házastárs, élettárs vagy kiskorú által a 36. cikk (1) bekezdésének d) pontja szerinti külön kérelem esetén a kérelem elfogadhatóságáról szóló határozat alkalmazásában a nemzetközi védelem iránti kérelmet először meg kell vizsgálni abból a szempontból, hogy fennáll-e a házastárs, élettárs vagy kiskorú helyzetével kapcsolatosan olyan tényállás, amely a külön kérelmet indokolja.

Amennyiben a házastárs, élettárs vagy kiskorú helyzetével kapcsolatosan fennáll olyan tényállás, amely a külön kérelmet indokolja, a külön kérelmet tovább kell vizsgálni, hogy arról érdemi határozatot lehessen hozni. Amennyiben ilyen tényállás nem áll fenn, a külön kérelmet elfogadhatatlanság okán el kell utasítani, ami azonban nem érinti a házastárs, élettárs vagy kiskorú nevében benyújtott kérelmek érdemi vizsgálatát.

32. cikk

A kísérő nélküli kiskorúak kérelme

- (1) A kísérő nélküli kiskorúak saját nevükben kérelmet nyújthatnak be, amennyiben az érintett tagállam joga szerinti eljárásokban cselekvőképességgel rendelkeznek, vagy a kérelmet a nevében egy gyám nyújtja be. A gyám segítséget nyújt a kísérő nélküli kiskorúnak és megfelelően tájékoztatja őt arról, hogy hogyan és hol kell a kérelmet benyújtani.

- (2) Kísérő nélküli kiskorú esetében a kérelem benyújtására a 28. cikk (1) bekezdésében előírt tíz munkanapos határidő akkor kezdődik, amikor a kísérő nélküli kiskorú gyámja kijelölésére és találkozásukra sor került. Amennyiben a gyám az említett tíz munkanapon belül nem nyújt be kérelmet kísérő nélküli kiskorú nevében, az eljáró hatóság kérelmet nyújt be a kísérő nélküli kiskorú nevében, amennyiben az adott személy személyes helyzetének egyéni értékelése alapján azon a véleményen van, hogy az említett kiskorú nemzetközi védelmet igényel.
- (3) A 2008/115/EK irányelv 10. cikkében említett szerveknek jogukban áll nemzetközi védelem iránti kérelmet benyújtani egy kísérő nélküli kiskorú nevében, ha személyes helyzetének egyedi értékelése alapján e szervek úgy vélik, hogy a kiskorú nemzetközi védelemre szorulhat.

II. SZAKASZ

VIZSGÁLATI ELJÁRÁS

33. cikk

A kérelmek vizsgálata

- (1) A tagállamok a nemzetközi védelem iránti kérelmeket a II. fejezetben foglalt alapelvekkel és garanciákkal összhangban megvizsgálják.
- (2) Az eljáró hatóság a nemzetközi védelem iránti kérelmekről szóló határozatokat a kérelem elfogadhatóságának és érdemének megfelelő vizsgálatát követően hozza meg. Az eljáró hatóság a kérelmeket tárgyszerűen, részrehajlás nélkül és egyedi elbírálás alapján vizsgálja meg. A kérelem megvizsgálása szempontjából az eljáró hatóság a következőket veszi figyelembe:
- a) a kérelmező releváns nyilatkozatai és az általa bemutatott dokumentumok, ideértve az arra vonatkozó információkat is, hogy a kérelmező üldöztetésnek, vagy súlyos sérelemnek ki volt-e téve, illetve, hogy ezek veszélye fennáll-e;
 - b) a kérelmező származási országának a kérelemről szóló határozat meghozatalakor fennálló helyzetével kapcsolatos releváns, pontos és naprakész információk, ideértve a származási ország törvényeit és jogszabályait, illetve alkalmazásuk módját, valamint az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségétől, az Egyesült Nemzetek menekültügyi főbiztosától, valamint releváns nemzetközi emberi jogi szervezetektől vagy más forrásokból származó információk;
 - c) Az (EU) XXX/XXX rendeletben (az EU Menekültügyi Ügynökségéről szóló rendelet) említett származási országra vonatkozó információ általános elemzése;
 - d) a kérelmező egyéni helyzete és személyes körülményei, ideértve az olyan tényezőket is, mint a háttér, nem, életkor, szexuális irányultság, nemi azonosság, annak megállapítása érdekében, hogy a személyes körülményeit figyelembe véve a vele szemben elkövetett cselekmények vagy azon cselekmények, amelyeket vele szemben elkövethetnek, üldöztetésnek, illetve súlyos sérelemnek minősülnek-e;
 - e) azon kérdés megválaszolása, hogy a kérelmező a származási ország elhagyása után végzett-e olyan tevékenységet, amelynek kizárólagos vagy legfőbb célja a

nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtásához szükséges feltételek megteremtése volt, annak megállapítása érdekében, hogy e tevékenysége miatt az említett országba való visszatérése esetén a kérelmező vonatkozásában üldöztetés vagy súlyos sérelem veszélye fennállna-e;

- f) azon kérdés megválaszolása, hogy észszerűen elvárható-e a kérelmezőtől, hogy egy olyan másik állam védelmét vegye igénybe, amelynek állampolgárságát megszerezheti.
- (3) A kérelmeket vizsgáló és azokról határozatot hozó személyzetnek kellőképpen ismernie kell a menedékjoggal és a menekültüggyel kapcsolatos vonatkozó rendelkezéseket. Lehetőséget kell biztosítani számukra arra, hogy szükség esetén szakértői tanácsot kérjenek olyan sajátos kérdésekben, mint például az egészségügyi, kulturális, vallási, valamint gyermekeket vagy nemet érintő problémák. Adott esetben kérdést intézhetnek az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségéhez az (EU) XXX/XXX rendelet (az EU Menekültügyi Ügynökségéről szóló rendelet) 9. cikke (2) bekezdésének b) pontjával összhangban.
- (4) A kérelmeknek az eljáró hatóság vizsgálata szempontjából releváns dokumentumokat adott esetben a vizsgálathoz le kell fordítani.
- (5) A II. fejezet alapelveivel és garanciáival összhangban elsőbbséget lehet biztosítani egy nemzetközi védelem iránti kérelem vizsgálatának, különösen ha:
- a) a kérelem valószínűsíthetően megalapozott;
 - b) a kérelmező az (EU) XXX/XXX irányelv (a befogadási feltételekről szóló irányelv) 20. cikke értelmében különleges befogadási igényekkel rendelkezik, vagy különleges eljárási garanciákra van szüksége, különösen, ha az adott személy kísérelő nélküli kiskorú.

34. cikk

A vizsgálati eljárás időtartama

- (1) Valamely kérelem elfogadhatóságának a 36. cikk (1) bekezdése szerinti vizsgálat időtartama nem lehet hosszabb, mint egy hónap a kérelem benyújtásától számítva.
- Az ilyen vizsgálat határideje tíz munkanap, amennyiben az (EU) XXX/XXX rendelet (a Dublini Rendelet) 3. cikke (3) bekezdésének a) pontjával összhangban az első kérelem helye szerinti tagállam a 36. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett első menedékjogot nyújtó ország elvét vagy a biztonságos harmadik ország elvét alkalmazza.
- (2) Az eljáró hatóság biztosítja, hogy – a megfelelő és teljes körű vizsgálat követelményeinek sérelme nélkül – az érdemi vizsgálati eljárások a lehető legrövidebb időn belül, és a kérelem benyújtásától számítva legkésőbb hat hónap múlva lezárulnak.
- (3) Az eljáró hatóság a hat hónapos határidőt legfeljebb három hónappal meghosszabbíthatja, amennyiben:
- a) aránytalanul nagyszámú harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy egyidejűleg folyamodik nemzetközi védelemért, ami a gyakorlatban megnehezíti az eljárás hat hónapos határidőn belüli lefolytatását;
 - b) összetett ténybeli vagy jogi kérdéseket érintő ügyről van szó.

- (4) Azon esetekben, amelyekben a kérelemre az (EU) XXX/XXX rendeletben (a Dublini Rendelet) előírt eljárás alkalmazandó, a (2) bekezdésben szereplő határidő attól az időponttól számítandó, amikor a felelős tagállamot az említett rendelettel összhangban meghatározták, a kérelmező az adott tagállam területén tartózkodik, és az (EU) XXX/XXX rendelettel (a Dublini Rendelet) összhangban átvették őt.
- (5) Az eljáró hatóság elhalaszthatja a vizsgálati eljárás lezárását, amennyiben a származási országban fennálló bizonytalan, várhatóan ideiglenes helyzet miatt észszerűen nem várható el, hogy az eljáró hatóság a (2) bekezdésben és a gyorsított vizsgálati eljárásra a 40. cikk (4) bekezdésében megállapított határidőn belül hozzon határozatot. Ilyen esetekben az eljáró hatóság:

- (a) legalább kéthavonta felülvizsgálja a helyzetet az adott származási országban;
- (b) észszerű időn belül tájékoztatja az érintett kérelmezőket a halasztás okairól.

A tagállam észszerű időn belül tájékoztatja a Bizottságot és az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségét az adott származási országgal kapcsolatos eljárások elhalasztásáról. Az eljáró hatóság minden esetben a kérelem benyújtásától számított 15 hónapon belül lezárja a vizsgálati eljárást.

III. SZAKASZ

A KÉRELEM ELBÍRÁLÁSA

35. cikk

Az eljáró hatóság határozatai

- (1) A nemzetközi védelem iránti kérelemről szóló határozatot írásba kell foglalni és arról a kérelmezőt indokolatlan késedelem nélkül értesíteni kell egy olyan nyelven, amelyet a kérelmező megért vagy észszerűen feltételezhető, hogy megért.
- (2) A határozat tartalmazza a ténybeli és jogi indokolást, amennyiben valamely kérelem elfogadhatatlanság okán, menekült jogállásra vagy kiegészítő védelmi jogállásra vonatkozó megalapozatlansága okán, kifejezett visszavonás vagy elállás okán elutasításra kerül. Ha másként nem közölték még a kérelmezővel, írásbeli tájékoztatással kell szolgálni arról is, hogy a nemzetközi védelem megadását elutasító határozatot hogyan lehet megtámadni.
- (3) A házastársak, élettársak, kiskorúak és cselekvőképtelen eltartott nagykorúak nevében benyújtott kérelmek esetén, és ha a kérelem azonos ténybeli alapon nyugszik, az eljáró hatóság valamennyi kérelmezőre kiterjedően egyetlen határozatot hozhat, feltéve, hogy a határozat meghozatala nem vezet a kérelmezővel kapcsolatban olyan sajátos körülmények nyilvánosságra hozatalához, amelyek veszélyeztethetik a kérelmező érdekeit, különösen a nemi, szexuális irányultságon, nemi identitáson vagy koron alapuló üldözést érintő esetekben. Ilyen esetben az érintett kérelmező részére külön határozatot kell kiadni.

36. cikk

A kérelem elfogadhatóságáról szóló döntés

- (1) Az eljáró hatóság a II. fejezetben meghatározott alapelvekkel és biztosítékokkal összhangban értékeli a kérelem elfogadhatóságát és a kérelmet elfogadhatatlanság okán elutasítja, amennyiben a következő okok bármelyike fennáll:

- a) a kérelmező esetében olyan ország minősül a 44. cikk értelmében az első menedékjogot nyújtó országnak, amely nem tagállam, kivéve, ha a kérelmezőt egyértelműen nem engedik be vagy nem engedik vissza az említett országba;
 - b) a kérelmező esetében olyan ország minősül a 45. cikk értelmében biztonságos harmadik országnak, amely nem tagállam, kivéve, ha a kérelmezőt egyértelműen nem engedik be vagy nem engedik vissza az említett országba;
 - c) a kérelem ismételt kérelemnek minősül, amely esetében nem merültek fel az (EU) XXX/XXX rendelettel (a kvalifikációs rendelet) összhangban vagy a korábban alkalmazott elfogadhatatlansági okkal kapcsolatban új releváns körülmények vagy tények, vagy a kérelmező nem adott elő ilyeneket annak megvizsgálásával kapcsolatban, hogy nemzetközi védelemre jogosult személynek minősül-e;
 - d) egy házastárs, élettárs vagy kísérővel rendelkező kiskorú kérelmet nyújtott be azt követően, hogy hozzájárult ahhoz, hogy az ügye az ő nevében benyújtott kérelem részét képezze, és nincs a házastárs, élettárs vagy kiskorú helyzetére vonatkozó olyan tény, amely a külön kérelmet indokolná.
- (2) A kérelem érdemi vizsgálatára nem kerül sor, amennyiben a kérelmet nem az (EU) XXX/XXX rendelettel (a Dublini Rendelet) összhangban vizsgálják, ideértve azt is, ha a kérelmező részére más tagállam már nemzetközi védelmet biztosított, vagy ha a kérelem az (1) bekezdés szerinti elfogadhatatlanság okán elutasításra került.
- (3) Az (1) bekezdés a) és b) pontja nem alkalmazandó azon kiegészítő védelemre jogosultakra, akit az (EU) XXX/XXX rendelettel (az áttelepítésről szóló rendelet)³⁶ összhangban gyorsított eljárás alapján letelepítettek.
- (4) Amennyiben egy kérelemnek az (EU) XXX/XXX rendelet (a Dublini Rendelet) 3. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerinti vizsgálatát követően az első tagállam, amelyben a kérelmet benyújtották, azt elfogadhatónak nyilvánítja, a felelős tagállamnak nem kell újból alkalmaznia az (1) bekezdés a) és b) pontjának rendelkezését.
- (5) Amennyiben az eljáró hatóság első ránézésre úgy ítéli meg, hogy a kérelem nyilvánvaló megalapozatlanság okán elutasítható, a kérelmet ezzel az indokkal az elfogadhatóság vizsgálata nélkül elutasíthatja.

37. cikk

A kérelem érdemi elbírálása

- (1) Valamely kérelem érdemi vizsgálata során az eljáró hatóság határozatot hoz arról, hogy a kérelmező menekültnek minősül-e, és ha nem, el kell döntenie, hogy a kérelmező az (EU) XXX/XXX rendelettel (a kvalifikációs rendelet) összhangban kiegészítő jogállásra jogosult-e.
- (2) Az eljáró hatóság a kérelmet mint megalapozatlant elutasítja, ha azt állapította meg, hogy a kérelmező az (EU) XXX/XXX rendelet (a kvalifikációs rendelet) értelmében nem minősül a nemzetközi védelemre jogosultnak.
- (3) Az eljáró hatóság a 40. cikk (1) bekezdésének a), b), c), d) és e) pontjában említett esetekben a megalapozatlan kérelmet nyilvánvalóan megalapozatlannak nyilvánítja.

³⁶ HL L [...], [...], [...] o.

38. cikk

A kérelmek kifejezett visszavonása

- (1) A kérelmező saját kezdeményezésére és az eljárás során bármikor visszavonhatja a kérelmét.
- (2) Amennyiben a kérelmező a kérelmet kifejezetten visszavonja, az eljáró hatóság határozatot hoz, amelyben a kérelmet kifejezett visszavonás vagy megalapozatlanság okán elutasítja, ha már a kérelem kifejezett visszavonása időpontjában azt állapította meg, hogy a kérelmező az (EU) XXX/XXX rendelet (a kvalifikációs rendelet) értelmében nem minősül a nemzetközi védelmemre jogosultnak.

39. cikk

A kérelmek hallgatóságos visszavonása

- (1) Az eljáró hatóság a kérelmet elállás okán elutasítja, ha:
 - a) a kérelmező nem a 28. cikkel összhangban nyújtotta be a kérelmét, annak ellenére, hogy tényleges lehetősége volt rá;
 - b) valamely házastárs, élettárs vagy kiskorú nem nyújtotta be a kérelmét, miután a kérelmező elmulasztotta a nevében történő benyújtást a 31. cikk (3) és (8) bekezdése szerint;
 - c) a kérelmező elutasítja az együttműködést azzal, hogy nem adja meg a szükséges részleteket a kérelme elbírálásához és nem ad ujjnyomatot vagy nem engedi az arcképmás rögzítését a 7. cikk (3) bekezdése szerint;
 - d) a kérelmező nem jelent meg a személyes meghallgatáson, holott arra a 10-12. cikk alapján beidéztek;
 - e) a kérelmező elhagyta a tartózkodási helyét, anélkül, hogy a 7. cikk (4) bekezdése szerint az illetékes hatóságokat tájékoztatta volna vagy engedéllyel rendelkezett volna;
 - f) a kérelmező ismételten nem teljesítette a 7. cikk (5) bekezdése szerinti jelentéstételi kötelezettségét.
- (2) Az (1) bekezdésben említett körülmények esetén az eljáró hatóság felfüggeszti a kérelem vizsgálatát és írásbeli értesítést küld a kérelmezőnek a tartózkodási helyére vagy a 7. cikk (4) bekezdésében említett címre, tájékoztatva őt arról, hogy kérelmének vizsgálata felfüggesztésre került és elállás okán véglegesen el lesz utasítva, ha a kérelmező nem tesz jelentést az eljáró hatóságnak az írásbeli értesítés megküldésétől számított egy hónapon belül.
- (3) Amennyiben a kérelmező az egyhónapos határidőn belül jelentést tesz az eljáró hatóságnak és bizonyítja, hogy mulasztását rajta kívül álló okok okozták, az eljáró hatóság újratekinti a kérelem vizsgálatát.
- (4) Amennyiben a kérelmező az egyhónapos határidőn belül nem tesz jelentést az eljáró hatóságnak és nem bizonyítja, hogy mulasztását rajta kívül álló okok okozták, az eljáró hatóság úgy tekinti, hogy a kérelmet hallgatóságosan visszavonták.
- (5) Amennyiben a kérelmet hallgatóságosan visszavonják, az eljáró hatóság határozatot hoz, amelyben a kérelmet elállás vagy megalapozatlanság okán elutasítja, ha már a kérelem hallgatóságos visszavonása időpontjában azt állapította meg, hogy a

kérelmező az (EU) XXX/XXX rendelet (a kvalifikációs rendelet) értelmében nem minősül a nemzetközi védelemre jogosultnak.

IV. SZAKASZ

KÜLÖNLEGES ELJÁRÁSOK

40. cikk

Gyorsított vizsgálati eljárás

- (1) Az eljáró hatóság a II. fejezetben foglalt alapelvekkel és garanciákkal összhangban felgyorsítja a nemzetközi védelem iránti kérelem érdemi vizsgálatát, ha:
 - a) a kérelmező, benyújtott kérelmében és az általa előterjesztett tények tekintetében az (EU) XXX/XXX rendelet (a kvalifikációs rendelet) szerinti nemzetközi védelemre jogosultként való elismerés szempontjából csak irreleváns információkat közölt;
 - b) a kérelmező egyértelműen összefüggéstelen és ellentmondásos, egyértelműen hamis vagy nyilvánvalóan valószínűtlen, a származási országgal kapcsolatos, kellően ellenőrzött információknak ellentmondó nyilatkozatokat tett, ami világossá tette, hogy kérelme nem meggyőző annak tekintetében, hogy az (EU) XXX/XXX rendelet (a kvalifikációs rendelet) értelmében minősülhet-e nemzetközi védelemre jogosult személynek;
 - c) a kérelmező félrevezette a hatóságokat a személyazonosságára, illetve állampolgárságára vonatkozó hamis információ szolgáltatásával, vagy hamis dokumentumok benyújtásával, illetve olyan fontos információk vagy dokumentumok visszatartásával, amelyek hátrányosan befolyásolhatták volna a határozathozatalt;
 - d) a kérelmező kizárólag azért nyújt be kérelmet, hogy késleltesse vagy megghiúsítsa egy olyan korábbi vagy közelgő határozat végrehajtását, amely a tagállam területéről történő kiutasítását eredményezné;
 - e) valamely harmadik ország a kérelmező számára e rendelet értelmében biztonságos származási országnak tekinthető;
 - f) a kérelmező komoly okokból a tagállam nemzetbiztonsága vagy közrendje szempontjából veszélyt jelent;
 - g) A kérelmező nem teljesíti az (EU) XXX/XXX rendelet (a Dublini Rendelet) 4. cikkének (1) bekezdésében és 20. cikkének (3) bekezdésében meghatározott kötelességeit, kivéve ha igazolja, hogy mulasztását rajta kívül álló ok okozta;
 - h) a kérelem egy ismételt kérelem, amennyiben a kérelem olyan egyértelműen nélküli a lényegi elemet vagy olyannyira visszaélészerű, hogy előreláthatóan nem vezet pozitív eredményre.
- (2) Az eljáró hatóság a kérelem benyújtásától számított két hónapon belül lezárja a gyorsított vizsgálati eljárást. Az eljáró hatóság az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott esetekben kivételesen a kérelem benyújtásától számított nyolc munkanapon belül zárja le a gyorsított vizsgálati eljárást.
- (3) Azon esetekben, amelyekben a kérelemre az (EU) XXX/XXX rendeletben (a Dublini Rendelet) előírt eljárás alkalmazandó, a (2) bekezdésben szereplő határidők attól az

időponttól számítandók, amikor a felelős tagállamot az említett rendelettel összhangban meghatározták, a kérelmező az adott tagállam területén tartózkodik, és az (EU) XXX/XXX rendelettel (a Dublini Rendelet) összhangban átvették őt.

- (4) Amennyiben az eljáró hatóság úgy ítéli meg, hogy a kérelem elbírálásához olyan tény- vagy jogkérdéseket kell megvizsgálni, amelyek a gyorsított vizsgálati eljárásban való vizsgálathoz túl bonyolultak, az érdemi vizsgálatot a 34. és 37. cikkel összhangban folytatja. Ebben az esetben, vagy ha a (2) bekezdésben említett határidőn belül máskülönben nem lehet határozatot hozni, az érintett kérelmezőt az eljárásbeli változásról értesítik.
- (5) Gyorsított vizsgálati eljárás kísérő nélküli kiskorúak esetében kizárólag akkor alkalmazható, ha:
 - a) a kérelmező olyan harmadik országból érkezett, amelyet a 47. cikkben meghatározott feltételek alapján biztonságos származási országnak kell tekinteni;
 - b) a kérelmezőről nyomós okok miatt feltételezhető, hogy veszélyt jelent a tagállam nemzetbiztonságára vagy közrendjére nézve, vagy a kérelmezőt a nemzeti jogszabályokban meghatározott komoly közbiztonsági vagy közrendvédelmi okokból kitoloncolták.

41. cikk

A határon folytatott eljárások

- (1) Az eljáró hatóság a II. fejezetben foglalt alapelvekkel és garanciákkal összhangban a kérelemről valamely a tagállam határán vagy tranzitzoneáiban határozatot hozhat:
 - a) a 36. cikk (1) bekezdése alapján ott benyújtott kérelmek elfogadhatósága tárgyában; vagy
 - b) a 40. cikkben említett gyorsított vizsgálati eljárás hatálya alá tartozó esetekben a kérelem érdemét illetően.
- (2) A kérelem megfelelő és teljes megvizsgálásának sérelme nélkül, az (1) bekezdésben említett határozatot a lehető leghamarabb, de legkésőbb a kérelem benyújtásától számított négy héten belül meg kell hozni.
- (3) Ha a (2) bekezdésben említett jogerős döntés négy héten belül nem születik meg, a kérelmező nem tartható tovább a határon vagy a tranzitzoneában, hanem részére az országba való belépést engedélyezni kell annak érdekében, hogy kérelmét e rendelet egyéb rendelkezéseivel összhangban bírálhassák el.
- (4) Aránytalanul nagyszámú harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy érkezése esetén, akik nemzetközi védelem iránti kérelmüket a tagállam határán vagy tranzitzoneájában nyújtják be, ami a gyakorlatban megnehezíti ezeken a helyeken az (1) bekezdés rendelkezéseinek alkalmazását, a határon folytatandó eljárás is alkalmazható a határ vagy a tranzitzonea közelében.
- (5) A határon folytatandó eljárás az (EU) XXX/XXX irányelv (a befogadási feltételekről szóló irányelv) 8–11. cikkével összhangban a kísérő nélküli kiskorúakra csak akkor alkalmazható, ha:
 - a) a kérelmező olyan harmadik országból érkezett, amelyet a 47. cikkben meghatározott feltételek alapján biztonságos származási országnak kell tekinteni;

- b) a kérelmezőről nyomós okok miatt feltételezhető, hogy veszélyt jelent a tagállam nemzetbiztonságára vagy közrendjére nézve, vagy a kérelmezőt a nemzeti jogszabályokban meghatározott komoly közbiztonsági vagy közrendvédelmi okokból kitoloncolták;
- c) észszerűen feltételezhető, hogy egy harmadik ország a 45. cikkben szereplő feltételek szerinti biztonságos harmadik ország a kérelmező számára;
- d) a kérelmező félrevezette a hatóságokat a személyazonosságára, illetve állampolgárságára vonatkozó hamis információ szolgáltatásával, vagy hamis dokumentumok benyújtásával, illetve olyan fontos információk vagy dokumentumok visszatartásával, amelyek hátrányosan befolyásolhatták volna a határozathozatalt;

A d) pont csak akkor alkalmazható, ha nyomós okok miatt feltételezhető, hogy a kérelmező megpróbál eltitkolni olyan releváns elemeket, amelyek valószínűsíthetően a nemzetközi védelem megadását elutasító határozatot eredményeznének, és feltéve, hogy a kérelmezőnek tényleges lehetőséget adtak arra, hogy kellően megindokolja a cselekményeit.

42. cikk

Ismételt kérelmek

- (1) Miután egy korábbi kérelmet jogerős határozattal elutasítottak, az ugyanazon kérelmező által bármely tagállamban előterjesztett minden további kérelmet a felelős tagállam ismételt kérelemnek tekint.
- (2) Az ismételt kérelmet előzetes elfogadhatósági vizsgálatnak kell alávetni, amelyben az eljáró hatóság megállapítja, hogy felmerültek-e olyan új körülmények vagy tények, vagy a kérelmező előadott-e olyan új körülményeket vagy tényeket, amelyek jelentősen növelik annak valószínűségét, hogy az (EU) XXX/XXX rendelet (a kvalifikációs rendelet) értelmében a kérelmező nemzetközi védelemre jogosult személynek minősül.
- (3) Az előzetes vizsgálatot a II. fejezetben foglalt alapelvekkel és garanciákkal összhangban írásbeli beadványok és személyes meghallgatás alapján kell elvégezni. A személyes meghallgatástól el lehet tekinteni azokban az esetekben, amikor az írásbeli beadványokból kiderül, hogy a kérelmező nem terjeszt elő új elemeket vagy megállapításokat, vagy az nyilvánvalóan nélküli a lényegi elemet és előreláthatóan nem vezet pozitív eredményre.
- (4) A nemzetközi védelem iránti kérelem elbírálására irányuló új eljárás indítására kerül sor, amennyiben:
 - a) a (2) bekezdésben említett új releváns elemek és megállapítások merültek fel vagy a kérelmező új elemeket és megállapításokat terjesztett elő;
 - b) a kérelmező önhibáján kívül nem tudta előterjeszteni az említett elemeket vagy megállapításokat a korábbi kérelemmel kapcsolatos eljárás során, kivéve, ha az említett elemek vagy megállapítások figyelmen kívül hagyását észszerűtlennek tekintik.
- (5) Amennyiben a (4) bekezdésben új eljárás indítására vonatkozó feltételek nem teljesülnek, az eljáró hatóság a kérelmeket előzetes elfogadhatósági vizsgálatot követően elfogadhatatlanság vagy nyilvánvaló megalapozatlanság okán elutasítja,

amennyiben a kérelem olyan egyértelműen nélkülözi a lényegi elemet vagy olyannyira visszaélésszerű, hogy előreláthatóan nem vezet pozitív eredményre.

43. cikk

A tagállamban maradás joga alóli kivételek ismételt kérelmek esetén

A visszaküldés tilalmának elvét nem érintve, a tagállamok meghatározhatnak a területükön maradáshoz való jog alóli kivételeket és eltérhetnek az 54. cikk (1) bekezdésétől, ha:

- a) az ismételt kérelmet az eljáró hatóság elfogadhatatlanság vagy nyilvánvaló megalapozatlanság okán utasította el;
- b) második vagy további ismételt kérelmet terjesztenek be valamely tagállamban a korábbi ismételt kérelmet elfogadhatatlanság, megalapozatlanság vagy nyilvánvaló megalapozatlanság okán elutasító jogerős határozatot követően.

V. SZAKASZ

A BIZTONSÁGOS ORSZÁGRA VONATKOZÓ ELVEK

44. cikk

Az első menedékjogot nyújtó ország elve

- (1) Egy adott kérelmező esetében egy harmadik ország akkor tekinthető az első menedékjogot nyújtó országnak, ha:
 - a) a kérelmező a genfi egyezményrel összhangban védelmet élvezett abban az országban, mielőtt az Unióba utazott volna, és a kérelmező még mindig igénybe veheti ezt a védelmet; vagy
 - b) a kérelmező egyéb módon megfelelő védelmet élvezett abban az országban, mielőtt az Unióba utazott volna, és a kérelmező még mindig igénybe veheti ezt a védelmet.
- (2) Az eljáró hatóság úgy tekinti, hogy valamely kérelem megfelelő védelmet élvez az (1) bekezdés b) pontja szerint, ha a következők teljesülnek:
 - a) az életét és a szabadságát nem fenyegeti veszély faji, vallási, nemzetiségi vagy valamely társadalmi csoporthoz tartozás vagy politikai meggyőződés miatt;
 - b) nem áll fenn az (EU) XXX/XXX rendeletben (a kvalifikációs rendelet) meghatározott súlyos sérelem veszélye;
 - c) a genfi egyezményrel összhangban tiszteletben tartják a visszaküldés tilalmának elvét;
 - d) tiszteletben tartják a nemzetközi jog azon szabályát, miszerint a kérelmező olyan ország területére nem utasítható ki, ahol kínzásnak, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódnak lenne kitéve;
 - e) jogszerű tartózkodáshoz való jog létezik;
 - f) A munkaerőpiachoz, befogadási létesítményekhez, egészségügyhöz és az oktatáshoz való megfelelő hozzáférés áll fenn; valamint
 - g) fennáll a nemzetközi emberi jogok szabályainak megfelelően a családtagokhoz való tartozás jog.

- (3) Mielőtt a kérelmező kérelmét a 36. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerint mint elfogadhatatlant elutasíthatnák, a kérelmezőnek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy megtámadja az első menedékjogot nyújtó ország elvének az ő különleges körülményei tekintetében való alkalmazását.
- (4) Kísérő nélküli kiskorúakat illetően az első menedékjogot nyújtó ország elve csak akkor alkalmazható, ha a tagállamok hatóságai először biztosítékot kaptak a szóban forgó harmadik ország hatóságaitól, hogy a kísérő nélküli kiskorút az említett hatóságok átveszik, és hogy az adott személy haladéktalanul élvezheti az (1) bekezdésben említett védelem valamelyik formáját.
- (5) Amennyiben egy kérelmet az első menedékjogot biztosító ország fogalmának alkalmazása során elfogadhatatlanság okán elutasítanak, az eljáró hatóság:
- a) a kérelmezőt megfelelően tájékoztatja;
 - b) a kérelmező számára kiállít egy dokumentumot, amelyben a harmadik ország hatóságait az adott ország nyelvén tájékoztatja, hogy a menedékjog iránti kérelmet az első menedékjogot biztosító ország fogalmának alkalmazása következtében érdemben nem vizsgálták.
- (6) Amennyiben a harmadik ország nem engedi be vagy vissza a területére a kérelmezőt, az eljáró hatóság visszavonja a kérelmezőnek az elfogadhatatlanság okán hozott elutasító határozatát és hozzáférést biztosít az eljáráshoz a II. fejezetben foglalt alapelvekkel és garanciákkal, valamint a III. fejezet I. szakaszával összhangban.
- (7) A tagállamok évente tájékoztatják a Bizottságot és az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségét arról, hogy mely országokra alkalmazták az első menedékjogot nyújtó ország fogalmát.

45. cikk

A biztonságos harmadik ország elve

- (1) Egy harmadik országot biztonságos harmadik országnak kell nyilvánítani, amennyiben:
- a) az életét és a szabadságát nem fenyegeti veszély faji, vallási, nemzetiségi vagy valamely társadalmi csoporthoz tartozás vagy politikai meggyőződés miatt;
 - b) nem áll fenn az (EU) XXX/XXX rendeletben meghatározott súlyos sérelem veszélye;
 - c) a genfi egyezményrel összhangban tiszteletben tartják a visszaküldés tilalmának elvét;
 - d) tiszteletben tartják a nemzetközi jog azon szabályát, miszerint a kérelmező olyan ország területére nem utasítható ki, ahol kínzásnak, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódnak lenne kitéve;
 - e) a genfi egyezmény anyagi normáinak megfelelő vagy adott esetben a 44. cikk (2) bekezdésében meghatározott megfelelő védelem lehetősége biztosított.

Annak értékelése során, hogy egy harmadik ország e rendelettel összhangban biztonságos harmadik országnak nyilvánítható-e, széles körű információforrásokra kell támaszkodni – ideértve különösen a tagállamok, az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége, az Európai Külügyi Szolgálat, az Egyesült Nemzetek menekültügyi

főbiztosa, az Európa Tanács és más érintett nemzetközi szervezetek által nyújtott információkat.

- (2) A biztonságos harmadik ország elve akkor alkalmazandó, ha
- a) egy harmadik országot az 50. cikkkel összhangban biztonságos harmadik országnak nyilvánítottak;
 - b) egy harmadik országot uniós szinten biztonságos harmadik országnak nyilvánítottak; vagy
 - c) egy konkrét kérelmezővel kapcsolatos egyedi esetben.
- (3) Az eljáró hatóság a kérelem egyedi vizsgálatát követően egy adott kérelmező esetében csak akkor tekint biztonságos harmadik országnak egy harmadik országot, ha meggyőződött arról, hogy a harmadik ország az adott kérelmező esetében biztonságosnak tekinthető az (1) bekezdésben meghatározott kritériumok alapján, valamint megállapította, hogy:
- a) a kérelmező és az érintett harmadik ország közötti kapcsolat áll fenn, amelynek alapján észszerűnek tűnik, hogy a kérelmező ebbe az országba menjen, ideértve azt az okot is, hogy a kérelmező ezen, a származási országához földrajzilag közeli harmadik országon keresztül érkezett;
 - b) a kérelmező nem adott elő semmilyen komoly indokot arra vonatkozóan, hogy az ő egyedi körülményei szempontjából az ország nem minősül biztonságos harmadik országnak.
- (4) Mielőtt a kérelmező kérelmét a 36. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerint elfogadhatatlanság okán elutasíthatnák, a kérelmezőnek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy megtámadja biztonságos harmadik ország elvének az ő különleges körülményei tekintetében való alkalmazását.
- (5) Kísérő nélküli kiskorúakat illetően biztonságos harmadik ország elve csak akkor alkalmazható, ha a tagállamok hatóságai először biztosítékot kaptak a szóban forgó harmadik ország hatóságaitól, hogy a kísérő nélküli kiskorút az említett hatóságok átveszik, és hogy az adott személy haladéktalanul élvezheti az (1) bekezdésben említett védelem valamelyik formáját.
- (6) Amennyiben egy kérelmet a biztonságos harmadik ország fogalmának alkalmazása során elfogadhatatlanság okán elutasítanak, az eljáró hatóság:
- a) a kérelmezőt megfelelően tájékoztatja; és
 - b) a kérelmező számára kiállít egy dokumentumot, amelyben a harmadik ország hatóságait az adott ország nyelvén tájékoztatja, hogy a menedékjog iránti kérelmet biztonságos harmadik ország elvének alkalmazása következtében érdemben nem vizsgálták.
- (7) Amennyiben a harmadik ország nem engedi be vagy vissza a területére a kérelmezőt, az eljáró hatóság visszavonja a kérelmezőnek az elfogadhatatlanság okán hozott elutasító határozatát és hozzáférést biztosít az eljáráshoz a II. fejezetben foglalt alapelvekkel és garanciákkal, valamint a III. fejezet I. szakaszával összhangban.

46. cikk

A harmadik országok uniós szinten biztonságos harmadik országokká nyilvánítása

- (1) Harmadik országokat uniós szinten biztonságos harmadik országokká kell nyilvánítani a 45. cikk (1) bekezdésében meghatározott feltételekkel összhangban.
- (2) A Bizottság az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének segítségével és a 45. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében meghatározott egyéb információforrások alapján rendszeresen felülvizsgálja az uniós szinten biztonságos harmadik országoknak nyilvánított harmadik országokban fennálló helyzetet.
- (3) A Bizottságot fel kell hatalmazni, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, hogy a 49. cikkben meghatározott feltételeknek megfelelően felfüggeszse valamely harmadik ország uniós szinten biztonságos harmadik országnak nyilvánítását.

47. cikk

A biztonságos származási ország elve

- (1) Egy harmadik ország akkor nyilvánítható e rendelettel összhangban biztonságos származási országnak, ha a jogi helyzete és a demokratikus rendszerben való jogalkalmazás helyzete és az általános politikai körülmények alapján kimutatható, hogy általában nem tapasztalható az (EU) XXX/XXX rendelet (a kvalifikációs rendelet) 9. cikkében meghatározott üldöztetés; nem alkalmaznak kínzást, sem kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódot vagy büntetést, és nem fenyeget általános erőszak sem nemzetközi, sem belső fegyveres konfliktushelyzetekben.
- (2) Annak értékelése során, hogy egy harmadik ország e rendelettel összhangban biztonságos származási országnak nyilvánítható-e, széles körű információforrásokra kell támaszkodni – ideértve különösen a tagállamok, az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége, az Európai Külügyi Szolgálat, az Egyesült Nemzetek menekültügyi főbiztosa, az Európa Tanács és más érintett nemzetközi szervezetek által nyújtott információkat, továbbá figyelembe kell venni az (EU) XXX/XXX rendelet (az EU Menekültügyi Ügynökségéről szóló rendelet) 10. cikkében szereplő, a származási ország információira vonatkozó általános elemzést.
- (3) E vizsgálat elkészítése során számításba kell venni többek között azt, hogy milyen mértékben nyújtanak védelmet üldöztetés, vagy embertelen bánásmód ellen:
 - a) az ország vonatkozó törvényei és jogszabályai, és alkalmazásuk módja;
 - b) az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményben vagy a polgári és politikai jogokról szóló nemzetközi egyezségokmányban vagy az Egyesült Nemzetek kínzás elleni egyezményében meghatározott emberi jogok és szabadságok tiszteletben tartása, különösen az olyan jogoké, amelyektől az említett európai egyezmény 15. cikkének (2) bekezdése alapján nem lehet eltérni;
 - c) nem állnak fenn a saját állampolgárok olyan harmadik országokba való kiutasításával, kitoloncolásával vagy kiadatásával kapcsolatos incidenseknek, ahol többek között komolyan fenyegeti az a veszély, hogy halálra ítélik, kínozzák, üldözik vagy más embertelen vagy megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek vetik alá, vagy ahol az életét vagy a szabadságát veszély fenyegetné a faji hovatartozása, vallása, nemzetisége, szexuális irányultága, valamely társadalmi csoporthoz tartozása vagy politikai meggyőződése miatt; illetve amely esetében komolyan fennáll annak a veszélye, hogy kiutasítják, kitoloncolják vagy kiadják egy másik ilyen országba;

- d) az e jogok és szabadságok megsértése elleni hatékony jogorvoslati rendszer biztosítása útján.
- (4) Az e rendelettel összhangban biztonságos származási országgá nyilvánított harmadik ország – a kérelem egyéni vizsgálatát követően – csak akkor tekinthető e kérelmező tekintetében biztonságos származási országnak, ha:
- a) a kérelmező annak az országnak az állampolgára; vagy
 - b) a kérelmező korábban abban az országban szokásos tartózkodási hellyel bíró hontalan személy; valamint
 - c) nem adott elő semmilyen komoly indokot arra vonatkozóan, hogy az ő egyedi körülményei szempontjából az ország nem minősül biztonságos származási országnak.

48. cikk

Harmadik országok uniós szinten biztonságos származási országokká nyilvánítása

- (1) Az e rendelet 1. mellékletében felsorolt harmadik országokat uniós szinten biztonságos származási országoknak minősülnek a 47. cikkben meghatározott feltételekkel összhangban.
- (2) A Bizottság az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének segítségével és a 45. cikk (2) bekezdésében meghatározott egyéb információforrások alapján rendszeresen felülvizsgálja az biztonságos származási országok közös uniós jegyzékében szereplő harmadik országokban fennálló helyzetet.
- (3) Az (EU) XXX/XXX rendelet (az EU Menekültügyi Ügynökségről szóló rendelet) 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban a Bizottság kérheti az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségét, hogy szolgáltatson számára információt olyan konkrét harmadik országokról, amelyeknek a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékébe való felvételét mérlegelni lehet.
- (4) A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy a 49. cikkben meghatározott feltételeknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el egy harmadik országnak a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékében való szereplésének felfüggesztéséről.

49. cikk

Valamely harmadik ország uniós szinten biztonságos harmadik országgá nyilvánításának vagy a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékben való szereplésének felfüggesztése vagy megszüntetése

- (1) Az uniós szinten biztonságos harmadik országgá nyilvánított vagy a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékében szereplő harmadik országban hirtelen megváltozó helyzet esetében a Bizottság megalapozott értékelést végez, hogy ezen ország megfelel-e a 45. vagy 47. cikkben meghatározott feltételeknek, és amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy e feltételek nem teljesülnek, felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el valamely harmadik ország uniós szinten biztonságos harmadik országgá nyilvánításának felfüggesztéséről vagy a közös uniós jegyzékben való szereplésének hat hónapos időtartamra szóló felfüggesztéséről.
- (2) A Bizottság folyamatosan felülvizsgálja az említett harmadik ország helyzetét, figyelembe véve egyebek mellett a tagállamok által az adott ország helyzetében ezt követően bekövetkezett változásokra vonatkozóan szolgáltatott információkat.

- (3) Amennyiben a Bizottság az (1) bekezdés alapján valamely harmadik ország uniós szinten biztonságos harmadik országgá nyilvánításának felfüggesztéséről vagy valamely harmadik országnak a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékben való szereplésének felfüggesztéséről szóló felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadott el, a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadástól számított három hónapos határidőn belül a rendes jogalkotási eljárás keretében javaslatot terjeszt elő e rendeletnek az említett harmadik ország uniós szinten biztonságos harmadik országgá nyilvánításának megszüntetésére vagy a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékéből való eltávolítására irányuló módosítására.
- (4) Amennyiben a Bizottság a (2) bekezdésben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadásától számított három hónapon belül nem terjeszt elő ilyen javaslatot, a harmadik ország uniós szinten biztonságos harmadik országgá nyilvánításának felfüggesztéséről vagy a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékében való szereplésének felfüggesztéséről szóló felhatalmazáson alapuló jogi aktus hatályát veszti. Amennyiben a Bizottság három hónapon belül előterjeszt ilyen javaslatot, a Bizottságot fel kell hatalmazni, hogy érdemi értékelés alapján az említett felhatalmazáson alapuló jogi aktus érvényességét hat hónappal hosszabbítsa meg, amelyet még egy alkalommal ismételtén meg lehet hosszabbítani.

50. cikk

Harmadik országok biztonságos harmadik országgá vagy biztonságos származási országgá nyilvánítása nemzeti szinten

- (1) A tagállamok fenntarthatnak vagy bevezethetnek olyan jogszabályokat, amelyek lehetővé teszik, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmek vizsgálata céljából nemzeti szinten olyan biztonságos harmadik országokat vagy biztonságos származási országokat határozzanak meg, amelyek eltérnek az uniós szinten kijelölt harmadik országoktól vagy az (1) melléklet közös uniós jegyzékében szereplő harmadik országoktól.
- (2) Amennyiben valamely harmadik ország uniós szinten biztonságos harmadik országgá nyilvánítását felfüggesztették vagy valamely harmadik országnak az e rendelet 1. melléklete szerinti közös uniós jegyzékben való szereplését felfüggesztették a 49. cikk (1) bekezdése szerint, a tagállamok az adott országot nem nyilváníthatják biztonságos harmadik országnak vagy biztonságos származási országnak nemzeti szinten, és nem alkalmazhatják *ad hoc* jelleggel a biztonságos harmadik ország elvét egy konkrét kérelmezővel szemben.
- (3) Amennyiben valamely harmadik országot uniós szinten már nem nyilvánítanak biztonságos harmadik országnak vagy egy harmadik országot eltávolítottak az e rendelet 1. melléklete szerinti közös uniós jegyzékből, a rendes jogalkotási eljárás alapján valamely tagállam értesítheti a Bizottságot, hogy úgy ítéli meg, hogy a szóban forgó ország helyzetében bekövetkezett változások következtében az adott harmadik ország ismét megfelel a 45. cikk (1) bekezdésében és a 47. cikkben meghatározott feltételeknek.

Az értesítés tartalmaz egy megalapozott értékelést arról, hogy az adott ország megfelel a 45. cikk (1) bekezdésében és a 47. cikkben meghatározott feltételeknek, amelyben kifejtésre kerül a harmadik ország helyzetében bekövetkezett azon konkrét változások is, amelyek révén az adott ország ismét teljesíti a feltételeket.

Az értesítést benyújtó tagállam csak akkor nyilváníthatja nemzeti szinten az adott harmadik országot biztonságos származási országgá vagy biztonságos harmadik országgá, ha a Bizottság nem emel kifogást az ilyen kijelölés ellen.

- (4) A tagállamok a kijelölést követően haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot és az Európai Unió Menekültügyi Ügynökséget azokról a harmadik országokról, amelyeket e cikk rendelkezéseinek megfelelően biztonságos harmadik országnak vagy biztonságos származási országnak nyilvánítottak. A tagállamok évente tájékoztatják a Bizottságot és az ügynökséget arról, hogy mely országokra alkalmazták az elvet *ad hoc* jelleggel konkrét kérelmezőkre vonatkozóan.

IV. FEJEZET

A NEMZETKÖZI VÉDELEM VISSZAVONÁSÁRA IRÁNYULÓ ELJÁRÁSOK

51. cikk

A nemzetközi védelem visszavonása

Az eljáró hatóság egy adott személy esetében a nemzetközi védelem visszavonására irányuló eljárás megindítja, ha olyan új elemek vagy tények merülnek fel, amelyek indokoltá teszik az érintett személy nemzetközi védelme érvényességének újbóli megvizsgálását, valamint különösen az (EU) XXX/XXX rendelet (a kvalifikációs rendelet) 15. és 21. cikkében szereplő esetekben.

52. cikk

Eljárási szabályok

- (1) Amennyiben a hatáskörrel rendelkező hatóság egy harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy nemzetközi védelme visszavonását veszi fontolóra egyebek mellett az (EU) XXX/XXX rendelet (a kvalifikációs rendelet) 15. és 21. cikkében szereplő rendszeres jogállásfelülvizsgálattal összefüggésben, az érintett személyeket megilletik egyebek mellett a következő garanciák:
- a) írásbeli tájékoztatást kap arról, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság újra megvizsgálja nemzetközi védelemre való jogosultságát, valamint ennek okáról; és
 - b) lehetőséget kap, hogy észszerű időn belül, írásbeli nyilatkozat vagy személyes meghallgatás formájában előterjessze azokat az okokat, amelyek miatt a nemzetközi védelmét nem lehet visszavonni.
- (2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a tagállamok biztosítják, hogy:
- a) a hatáskörrel rendelkező hatóság különböző forrásokból – például adott esetben az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségétől és az Egyesült Nemzetek menekültügyi főbiztosától – pontos és naprakész információt kaphasson az érintett személy származási országában fennálló általános helyzetről; és
 - b) amennyiben egyedi esetben folyik információgyűjtés a nemzetközi védelem felülvizsgálata érdekében, ezt ne az érintettet üldöző személyektől vagy a súlyos sérelem elkövetőitől szerezzék be oly módon, amelynek eredményeként az utóbbiak közvetlen tájékoztatást kapnak arról, hogy az érintett kérelmező olyan nemzetközi védelemben részesülő személy, akinek jogállását

felülvizsgálják, és ne veszélyeztessék a kérelmező vagy eltartottjai testi épségét, vagy a még a származási országban élő családtagjainak szabadságát és biztonságát.

- (3) Az illetékes hatóság a nemzetközi védelem visszavonásáról szóló határozatát írásba foglalja. A határozatnak tartalmaznia kell a ténybeli és jogi indokolást, és írásbeli tájékoztatással kell szolgálnia arról is, hogy a határozat ellen hogyan lehet jogorvoslattal élni.
- (4) Amint az eljáró hatóság meghozta a nemzetközi védelem visszavonásáról szóló határozatát, a 8. cikk (3) bekezdése, valamint a 15–18. cikk22. cikk rendelkezései alkalmazandók.
- (5) E cikk (1)–(4) bekezdésétől eltérve a tagállamok nemzetközi védelme megszűnik, ha a nemzetközi védelemben részesülő személy arról egyértelműen lemondott. A nemzetközi védelem akkor is megszűnik, ha a nemzetközi védelemben részesülő személy a nemzetközi védelmet megadó tagállam állampolgárává válik.

V. FEJEZET

JOGORVOSLATI ELJÁRÁS

53. cikk

Hatékony jogorvoslathoz való jog

- (1) A kérelmezőket a II. fejezetben foglalt alapelvekkel és garanciákkal összhangban megilleti a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jog az alábbiakkal szemben:
 - a) a nemzetközi védelem iránti kérelem ügyében hozott határozat tárgyában, beleértve, ha a határozat:
 - i. a kérelmet a 36. cikk (1) bekezdésében említett elfogadhatatlanság okán elutasítja;
 - ii. a kérelmet a 37. cikk (2) és (3) bekezdésében vagy a 42. cikk (4) bekezdésében említett menekült jogállásmenekült jogállással vagy kiegészítő védelmi jogállással összefüggő megalapozatlanság vagy nyilvánvaló megalapozatlanság okán elutasítja;
 - iii. a kérelmet a 38. cikkben és a 39. cikkben említett kifejezett visszavonás vagy elállás okán elutasítja;
 - iv. meghozatalára a 41. cikkben említett határon folytatandó eljárást követően került sor.
 - c) a nemzetközi védelem visszavonását kimondó határozat az 52. cikk értelmében.
- (2) A kiegészítő védelemre jogosultként elismert személyeknek joguk van a hatékony jogorvoslathoz a menekült jogállás tekintetében kérelmüket megalapozatlannak ítéelő határozattal szemben.

- (3) Az (1) bekezdés értelmében vett hatékony jogorvoslat mind a tények, mind a jogi szempontok teljes körű és ex nunc megvizsgálását tartalmazza – ideértve adott esetben a nemzetközi védelem iránti igényeknek az (EU) XXX/XXX rendelet (a kvalifikációs rendelet) szerinti vizsgálatát is.

A kérelmező csak olyan új elemeket terjeszthet elő, amelyek a kérelme elbírálása szempontjából relevánsak, és amelyekről korábban nem lehetett tudomása, illetve a helyzetében bekövetkezett változásokkal függnek össze.

- (4) A bíróságok számára – az eljáró hatóságon, a kérelmezőn keresztül, illetve egyéb úton – hozzáférést kell biztosítani a 33. cikk (2) bekezdésének b) és c) pontjában említett, a feladataik ellátásához szükséges általános információkhoz.
- (5) A kérelmeknek a fellebbezési eljárásban a bíróságok vizsgálata szempontjából releváns dokumentumokat adott esetben a le kell fordítani, ha arra a 33. cikk (4) bekezdésével összhangban még nem került sor.
- (6) A kérelmezők az (1) bekezdésben említett határozatok elleni fellebbezést a következő határidőn belül nyújtják be:

- a) ismételt kérelmet elfogadhatatlanság vagy nyilvánvaló megalapozatlanság okán elutasító határozat esetén egy héten belül;
- b) a kérelmet elfogadhatatlanság okán elutasító határozat esetén vagy a kérelmet kifejezett visszavonás vagy elállás okán elutasító határozat esetén, vagy a kérelmet gyorsított vizsgálati eljárást vagy határon folytatandó eljárást követően vagy a kérelmező fogva tartása alatt menekült jogállásmenekült jogállással vagy kiegészítő védelmi jogállással kapcsolatban megalapozatlanság vagy nyilvánvaló megalapozatlanság okán elutasító határozat esetén két héten belül;
- c) menekült jogállásmenekült jogállással vagy kiegészítő védelmi jogállással kapcsolatban nem gyorsított eljárásban vizsgált, megalapozatlanság okán elutasított kérelmek esetén vagy nemzetközi védelem visszavonásáról szóló határozat esetén egy hónapon belül.

A b) pont alkalmazásában tagállamok határon folytatandó eljárás alapján hozott határozatok hivatalból történő felülvizsgálatáról is rendelkezhetnek.

Az e bekezdésben előírt határidők akkor kezdődnek, amikor az eljáró hatóság határozatát a kérelmezővel közölték, vagy amikor a jogi tanácsadót vagy egyéb tanácsadót kinevezték, amennyiben a kérelmező ingyenes jogi segítségnyújtást és képviselőt kért.

54. cikk

A fellebbezés felfüggesztő hatása

- (1) A felelős tagállamok lehetővé teszik a kérelmezők számára, hogy a területén maradjon mindaddig, amíg le nem jár a kérelmező hatékony jogorvoslathoz való jogának gyakorlására adott határidő, és amennyiben a kérelmező a határidőn belül élt e jogával, a jogorvoslati kérelem elbírálásáig.
- (2) A bíróság – az érintett kérelmező kérésére vagy hivatalból – döntést hozhat arról, hogy a kérelmező a tagállam területén maradhat-e, ha a kérelmezőnek a tagállamban maradáshoz való jogát a következő határozatkategóriák valamelyike következtében megszüntették.

- a) a kérelmet nyilvánvalóan megalapozatlannak tekintő határozat vagy gyorsított vizsgálati eljárás vagy határon folytatandó eljárás hatálya alá tartozó esetekben a menekült jogállással vagy kiegészítő védelmi jogállással kapcsolatban megalapozatlanként elutasító határozat;
 - b) a kérelmet a 36. cikk (1) bekezdésének a) és c) pontja alapján elfogadhatatlanság okán elutasító határozat;
 - c) a kérelmet kifejezett visszavonás vagy elállás okán a 38. vagy 39. cikk alapján elutasító kérelem.
- (3) A bíróság döntést hozhat arról, hogy a kérelmező a tagállam területén maradhat-e, feltéve hogy:
- a) a kérelmezőnek biztosítják a szükséges tolmácsolást, jogi segítségnyújtást és elégséges időt arra, hogy elkészítse a kérelmet és a bíróság elé terjessze azokat az érveket, amelyek alapján engedélyezhető számára, hogy a tagállamban maradjon a jogorvoslati kérelem elbírálásáig; és
 - b) a felelős tagállam területén maradáshoz való jogra vonatkozó keretrendszerben a bíróságok ténybeli és jogi szempontból megvizsgálja a nemzetközi védelem megtagadásáról szóló határozatot.
- (4) A tagállamok lehetővé teszik a kérelmező számára, hogy az arról szóló döntéshozatal befejezéséig, hogy a kérelmező a tagállam területén maradhat-e vagy sem, területükön maradjon. Az erről szóló határozatot a fellebbezés benyújtásától számított egy hónapon belül meg kell hozni.
- (5) Az a kérelmező, aki ismételt fellebbezést terjeszt elő az első vagy az ismételt fellebbezés határozata ellen, nem jogosult a tagállam területén maradni, kivéve, ha egy bíróság a kérelmező kérelmére vagy hivatalból másképp dönt. Az erről szóló határozatot az említett további fellebbezés benyújtásától számított egy hónapon belül meg kell hozni.

55. cikk

Az első szintű fellebbezés időtartama

- (1) A fellebbezés megfelelő és teljes körű vizsgálatának sérelme nélkül a bíróság a fellebbezés benyújtásától számított következő határidőkön belül dönt az első szintű fellebbezésről:
- a) menekült jogállással vagy kiegészítő védelmi jogállással kapcsolatban nem gyorsított eljárásban vizsgált, megalapozatlanság okán elutasított kérelmek esetén vagy nemzetközi védelem visszavonásáról szóló határozat esetén hat; hónapon belül.
 - b) a kérelmet elfogadhatatlanság okán elutasító határozat esetén vagy a kérelmet kifejezett visszavonás vagy elállás okán elutasító határozat esetén, vagy a kérelmet gyorsított vizsgálati eljárást vagy határon folytatandó eljárást követően vagy a kérelmező fogva tartása alatt menekült jogállással vagy kiegészítő védelmi jogállással kapcsolatban megalapozatlanság vagy nyilvánvaló megalapozatlanság okán elutasító határozat esetén két hónapon belül;
 - c) ismételt kérelmet elfogadhatatlanság vagy nyilvánvaló megalapozatlanság okán elutasító határozat esetén egy hónapon belül;

- (2) Összetett jog- vagy ténykérdést tartalmazó ügyekben az (1) bekezdésben említett határidő további három hónappal meghosszabbítható.

VI. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

56. cikk

A határozatok hatóság általi megtámadása

Ez a rendelet nem érinti a hatóságoknak azt a lehetőségét, hogy a nemzeti jogszabályok szerint megtámadhassák a közigazgatási vagy bírósági határozatokat.

57. cikk

Együttműködés

- (1) Minden tagállam kijelöl egy nemzeti kapcsolattartót, és ennek címét megküldi a Bizottságnak. A tagállam erről tájékoztatja a Bizottságot és a többi tagállamot.
- (2) A tagállamok a Bizottsággal együttműködve minden megfelelő intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy a felelős hatóságok között közvetlen együttműködést és információcserét hozzanak létre.
- (3) A 27. cikk (3) bekezdésében, a 28. cikk (3) bekezdésében és a 34. cikk (3) bekezdésében említett intézkedések alkalmazásakor a tagállamok haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot és az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségét, amint e különleges intézkedések alkalmazásának indokai megszűnnek, de legalább évente. E tájékoztatásnak lehetőség szerint adatokat kell tartalmaznia arról is, hogy az adott időszakban feldolgozott kérelmek hány százalékánál alkalmaztak eltérést.

58. cikk

A bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot a bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet³⁷ értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.
- (3) Az e bekezdésre való hivatkozások esetében a 182/2011/EU rendelet 8. cikke alkalmazandó, annak 5. cikkével összefüggésben.

59. cikk

Felhatalmazáson alapuló jogi aktusok

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.
- (2) A Bizottságnak a 1. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása tíz éves időtartamra szól az e rendelet hatálybalépésétől kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az öt éves időtartam vége előtt jelentést készít a felhatalmazásról. Amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal az egyes

³⁷

Az Európai Parlament és a Tanács 2011. február 16-i 182/2011/EU rendelete a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 13. o.).

időtartamok letelte előtt, akkor a felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra.

- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.
- (5) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus és annak meghosszabbításai csak akkor lépnek hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő egy hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni.

60. cikk

Nyomon követés és értékelés

A Bizottság [a rendelet hatálybalépésétől számított két éven belül] és ötévente jelentést készít az Európai Parlament és a Tanács számára e rendelet alkalmazásáról, és javaslatot tesz a módosításokra.

A tagállamok a Bizottság kérésére legkésőbb az említett határidő lejárta előtt kilenc hónappal megküldik a jelentés elkészítéséhez szükséges információkat.

61. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 2013/32/EU irányelv hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett irányelvre történő hivatkozásokat e rendeletre való hivatkozásnak kell tekinteni és a 2. mellékletben szereplő megfelelési táblázattal összhangban kell értelmezni.

62. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő [...] napon lép hatályba.

Ez a rendelet a [hatálybalépését követően hat hónappal] alkalmazandó.

Ez a rendelet a Szerződéseknek megfelelően teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*